

**BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ
A UNIVERSITĂȚII DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI**

CONFLUENȚE BIBLIOLOGICE

Revistă de biblioteconomie și științele informării

ISSN: 1857-0232

Nr. 2(28), 2012

**BIBLIOTECA
ȘTIINȚIFICĂ**

**UNIVERSITATEA
DE STAT "A. RUSSO"
MUN. BĂLȚI**

Confluente Bibliologice

Revistă de biblioteconomie și științele informării

2, 2012

Director: Elena HARCONIȚA

Colegiul de redacție:

Lina MIHALUȚA,

director-adjunct

Valentina TOPALO,

șef CD al ONU, șef Serviciu Manifestări Culturale

Silvia CIOBANU,

șef Serviciu Marketing. Activitate Editorială

Elena STRATAN,

șef Serviciu Cercetare. Asistență de Specialitate

Alexe RĂU,

directorul-general al Bibliotecii Naționale din Republica Moldova

Silvia GHINCULOV,

dr. în științe economice, directorul Bibliotecii Științifice ASEM

Radu MOȚOC,

inginer, secretarul Asociației Pro Basarabia și Bucovina, Filiala Galați

Maria ȘLEAHTIȚCHI,

dr. în științe filologice, conf. univ. Universitatea de Stat „Alecu Russo”, Bălți

Nicolae ENCIU,

dr. hab. în științe istorice, conf. univ. Institutul de Istorie, Stat și Drept al Academiei de Științe a Republicii Moldova

Lector: Galina MOSTOVIC

Coperta / viziune grafică / tehnoredactare / machetare:

Silvia CIOBANU, șef Serviciu Marketing. Activitate Editorială

Achiziții recente (notițe bibliografice): Ana NAGHERNEAC, bibliotecar principal, serviciul Documentare Informare Bibliografică

Adresa redacției:

str. Pușkin, 38, mun. Bălți, 3100, Republica Moldova

Tel/fax: (231)23362; E-mail: libruniv@usb.md; Web: <http://libruniv.usb.md>

Tiparul: Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți

© Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo”

ISSN: 1857 - 0232

Sumar / Summary

CARTEA DE VIZITĂ / VIZITING CARD

Elena HARCONIȚA
**Preocupările de cercetare ale
bibliotecarilor universitari
de la Bălți / Research concerns
of university librarians
from Balti** **7-10**

Elena HARCONIȚA
**Premiile concursurilor naționale
a ABRM decernate bibliotecarilor
universitari bălțeni,
ediția 2012 / National competitions
prizes awarded to university librarians
by LAM, 2012 edition** **11-16**

BIBLIOMESAGER / LIBRARY MESSENGER

**Rubrică îngrijită
de Elena STRATAN**
Elena Stratan's column **17-24**

OPORTUNITĂȚI MODERNE / UP-TO-DATE OPPORTUNITIES

Galina BELCOVSCAIA
**Региональная Депозитарная
Библиотека Всемирного Банка
на Севере Молдовы / World Bank
Regional Depository Library
in the North of Moldova** **25-28**

DIALOG CONTINUU / CONTINUOUS DIALOGUE

Adella CUCU
**Utilizarea revistelor de știință și
cultură filologică din colecția sălii
de lectură Științe Filologice /
Using journals of philological science
and culture of the reading room
collection** **29-37**

FILIALA ABRM BIN / NORTH LAM BRANCH

Elena STRATAN
**Modernizarea competențelor
profesionale în cadrul Filialei BIN
a ABRM /
Modernization of professional skills
within the Balti Branch Library in
Education of LARM** **38-41**

FILMUL COLECȚIEI / COLLECTION MOVING

Aliona PURICI
**Basarabia de la începuturi pînă
în zilele noastre: documente
din colecția Bibliotecii /
Bsasarabia from the beginnings till
today: documents from the library's
collection** **42-45**

Sumar / Summary

Ariadna MUSTEAȚĂ

Cupluri celebre din lumea muzicii / Famous couples from the world of music 46-49

Angela HĂBĂȘESCU

Constantin Brâncuși și transformarea viselor prin sculptură / Constantin Brâncuși and dreams transforming by sculpture 50-54

FORMAREA PROFESIONALĂ / PROFESSIONAL DEVELOPMENT

Rodica BÎRÎIAC

Profesia de metodist: realități și perspective / The profession of methodist: realities and prospects 55-59

VIA EUROPA

Marina MAGHER,

Maria POSTOLATI

Holocaustul necunoscut / The unknown Holocaust 60-64

Liliana IAVORSCAIA,

Nelea LICHII

Memoria ca formă de justiție / Memory as a form of Justice 65-72

Valentina TOPALO

Informația europeană la Biblioteca universitară / European information at University Library 73-76

Radu MOȚOC

Expoziție filatelică / Philatelic exhibition 77-79

Radu MOȚOC

Simpozionul Regina Maria / Queen Mary Symposium 80-82

PAGINI DE ISTORIE / THE PAGES OF HISTORY

Radu MOȚOC.

Schiță documentară despre destinul deputatului Sfatului Țării Chiril Sberea (1893–1973) / Documentary sketch about the destiny of the deputy of Sfatul Tarii Chiril Sberea (1893–1973 83-90

CONSEMĂRI / REGISTERS

Dorina COSUMOV,

Marina MAGHER,

Gherda PALII

Sintagma mit și poezie în colecția Bibliotecii / The sytagma myth and poetry in the library collection 91-95

Vasile SECRIERU

Astra basarabeană și biserica / Astra and Bassarabian church .. 96-99

Sumar / Summary

EDUCAȚIE MORALĂ / MORAL EDUCATION

Ana SOFRONI

Osteneala pentru suflet să nu

întîrzie! / *Weariness for soul*

not to be too late 100-104

MUSAFIRII BIBLIOTECII /

LIBRARY'S GUESTS 105

OMAGIERI /

HOMAGES

Varvara GANEA - 50 de ani de la

naștere / *Varvara Ganea -*

50 years of birth 106

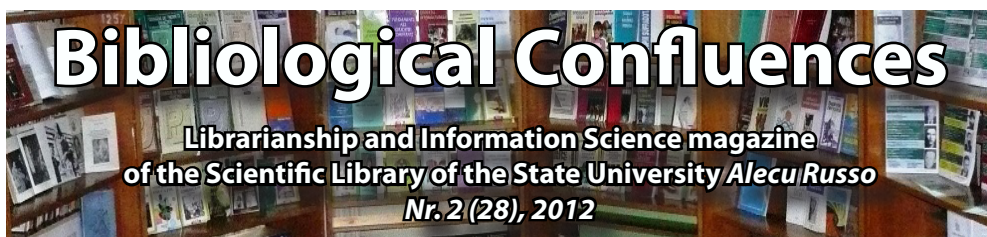
Polina ONOFREICIUC - 70 de ani

de la naștere / *Polina Onofreiciuc -*

70 years of birth 107

AUTORII /

AUTHORS 108-110

PREOCUPĂRILE DE CERCETARE ALE BIBLIOTECARILOR UNIVERSITARI DE LA BĂLȚI

**Research concerns
of university librarians from Balti**

Elena HARCONIȚA

„Biblioteca și Utilizatorul în dialog 2.0 : Inovație și informație pentru toți”, conf. șt. (2012 ; Bălți). Biblioteca și Utilizatorul în dialog 2.0 : Inovație și informație pentru toți : Materialele COLLOQUIA PROFESSORUM Ediția a II-a Tradiție și inovare în cercetarea științifică, 15 oct. 2011 / coor: Elena Harconița, (red.) ; colegiul de red. : Lina Mihaluța, Elena Stratanlector : Galina Mostovic ; rez. în lb engl. : Valentina Topalo ; design/copmachetare : Silvia Ciobanu ; tehored. : Natalia Culicov. – Bălți, 2012. – 106 p. – ISBN 978-9975-50-084-5.

Antetit. : Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alecu Russo” din Bălți

Abstract: *The author describes the work of University Colloquim „Tradition and innovation in research, the 2nd edition. The main librarian title in 2011 year was “Library and user dialog 2.0: innovation and information for all”. In 3 sections were presented 11 abstract papers and 3 tutorials. 55 librarians attended.*

Topics broached: the library impact on training future professionals, participatory management, promoting Open Access, human communication, ethics of serving the user 2.0.

Colaboratorii Bibliotecii Științifice au participat la Colocviul universitar Tradiție și inovare în cercetarea științifică, ediția a 2-a, în anul 2011 cu genericul Biblioteca și utilizatorul în dialog 2.0: inovație și informație pentru toți. În cadrul acestei activități de manifestare și exprimare profesională bibliotecarii au fost segmentați pe trei secțiuni cu teme de organizare și funcționare specifice

CARTEA DE VIZITĂ

domeniului biblioteconomic și activității instituției infobibliotecare: Biblioteca universitară în infrastructura de instruire și cercetare; Managementul resurselor umane. Rețele de comunicare; Servicii de calitate pentru utilizatorii 2.0.

Impactul bibliotecii universitare asupra formării viitorilor specialiști, transformarea mediului cărții într-un mediu de transmitere a cunoștințelor pe diverse suporturi informaționale, locul și rolul bibliotecilor în societate, modul în care acestea influențează evoluția civilizației umane, condițiile de creare și prestare a serviciilor, difuzarea și gradul de utilizare a colecțiilor și produselor bibliotecare în Universitatea de Stat „Alec Russo” și Liceul Teoretic „Ion Creangă” de la Bălți au fost prezentate detaliat în comunicarea de inaugurare a lucrărilor Colocviumului. Dăinuirea eternă a bibliotecilor datorită funcțiilor indispensabile societății impun asigurarea bunei lor evoluții prin investiții și susținere adecvată. Importanța bibliotecilor devine și mai vizibilă în calitatea lor de parte integrantă a procesului de cercetare științifică, în cazul nostru universitară. Nici o instruire de calitate nu poate avea loc fără carte, cu atât mai mult o investigație științifică bazată pe studierea unei multitudini de resurse informaționale tradiționale și moderne, bine structurate anume în colecțiile bibliotecare, asigurat accesul la cele mai credibile și consistente baze de date doar prin intermediul instituției bibliotecare. Începând cu anul 2001 bogăția documentară a Bibliotecii universitare s-a extins prin inaugurarea diverselor structuri internaționale și incluziunea unor colecții distincte cu ajutorul cărora studenții și cadrele didactice de la Bălți devin mai puțin vulnerabili din perspectiva accesului la informația națională și globală. Mișcarea mondială Open Acces - Acces Deschis, mai întâi prin declarațiile de la Budapesta, Bethesda, Berlin, IFLA și Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova, a ajuns să fie inclusă în activitatea instituției, aducând bibliotecarilor universitari bălțeni Diploma internațională de gradul I pentru deosebite contribuții la promovarea Accesului Deschis ca o normă în învățămînt și cercetare.

Evaluarea resurselor și infrastructurii informaționale de pe site-ul bibliotecii are loc prin aplicarea contorului specializat, cel mai eficient fiind considerat AWStats. Timp de un an instalația a devenit generatorul principalelor indicatori de apreciere a efortului unui colectiv de entuziaști în vederea integrării produselor bibliotecare electronice în circuitul informațional global.

Succesele instituției, în mare parte, se datorează managementului participativ care se sprijină pe fundamentul juridic, decizional, motivațional și care este realizat timp de un deceniu printr-un randament înalt al tuturor proceselor. O deosebită importanță în acest context îl are comunicarea profesională intra și interbibliotecară cu ajutorul sistemului modern de înțelegere și transmitere a informațiilor: intranet, site-uri, wiki, bloguri, rețele sociale. Socializarea comunicării profesionale îi apropie pe bibliotecarii din toată lumea pentru a obține o mai mare plusvaloare spre beneficiul utilizatorilor.

Comunicarea umană, alături de cunoașterea noilor tehnologii informa-

ționale și comunicaționale, rămîne să fe obiectul de interes al bibliotecarilor, egalați în funcție cu agenții sociali, menirea căroră este de a face și menține un climat agreabil și de a stimula oamenii în obținerea de noi cunoștințe. Pentru aceasta bibliotecarii au nevoie de anumite facultăți și abilități, pe care trebuie să le învețe și să le utilizeze în activitatea cotidiană. Studiul sociologic privind calitățile umane ale bibliotecarilor din Serviciul Comunicarea colecțiilor a identificat comportamentul bibliotecarilor cu utilizatorii bazat pe politețe, tact, delicatețe, amabilitate, bunăvoință, solitudine, comoditate, rapiditate, relevanță. Acesta este și fundamentul tuturor serviciilor și oportunităților create de bibliotecari în era electronică, ele fiind centrate pe utilizator, cu componente video și audio, cu extindere pe rețele de socializare, cu un conținut deschis mai bogat și mai variat ca altă dată pentru utilizatorii reali și potențiali, deschisă oriunde, cu o permanentă disponibilitate, cu o rată mai mare de succes în căutările din catalogul electronic creat de bibliotecari.

Aprecierea lucrărilor Colocviului, obiecțiile, schimbul de idei și propuneri ale participanților a fost precedat de prezentarea a 3 tutoriale elaborate pentru facilitarea accesului (achiziționat anual din 2001) la bazele de date EBSCO, catalogul electronic care conține 60% din toate titlurile deținute în colecțiile Bibliotecii, Biblioteca e-book – o bibliotecă electronică locală cu circa 400 de cărți descărcate din Internet, aranjate pe domenii de știință.

11 comunicări și 3 tutoriale, 15 vorbitori din cei 55 de participanți la manifestare, au demonstrat preocupările de cercetare ale bibliotecarilor universitari de la Bălți, grija lor permanentă de a păstra tradițiile și de a răspunde cu fapte reale și concrete la provocările atât de complicate ale timpului: Impactul Bibliotecii Universitare asupra formării viitorilor specialiști (ELENA HARCONIȚA, director, LINA MIHALUȚA, director adjunct); Susținerea informațională și documentară a cercetărilor științifice universitare (VALENTINA TOPALO, șef CD a ONU, șef CIEUI); Subiectul accesului deschis la informație în publicațiile periodice de specialitate: studiu bibliometric (ELENA STRATAN, șef serviciu); Aplicarea AWStats pentru măsurarea eficienței diseminării informației științifice și a resurselor educaționale (ELENA HARCONIȚA, director, IGOR AFATIN dir. adjunct Informatizare, LINA MIHALUȚA, dir. adjunct); Managementul participativ în asigurarea eficienței activității Bibliotecii (ELENA HARCONIȚA, director); Comunicarea profesională pe platforma 2.0 (ELENA STRATAN, șef serviciu); Aspectul uman și particularitățile psihologice în relațiile bibliotecar-utilizator (MARINA MAGHER, bibliotecar); Oportunitățile erei electronice și utilizatorul 2.0 (LUDMILA RAILEAN, șef serviciu, ELENA SCURTU, șef serviciu, ANIȘOARA NAGHERNEAC, bibliotecar principal); Тематический поиск в электронном каталоге (TAISIA ACULOVA, bibliograf); Comunicarea cu utilizatorii, evaluarea produselor Bibliotecii în cadrul comunităților online Facebook, Flickr, Youtube, Twitter, Slideshare (SILVIA CIOBANU, șef serviciu); Dimensiunile eticii servirii utilizatorului Web 2.0 (LUDMILA RĂILEANU, șef serviciu,

CARTEA DE VIZITĂ

ALLA LÎȘÎI, bibliotecar principal); Consorțiul REM. Navigare în bazele de date EBSCO (GABRIELA CAZACU, bibliotecar); Catalogul on-line (NATALIA CULICOV, șef serviciu); Biblioteca e-Books (RENATA TONCOGLAZ, bibliotecar).

Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Biblioteca Științifică

COLLOQUIA PROFESSORUM

Ediția a II-a

TRADIȚIE ȘI INOVARE ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

Biblioteca Științifică

Conferința Științifică
BIBLIOTECA ȘI UTILIZATORUL ÎN DIALOG 2.0 :
INOVAȚIE ȘI INFORMAȚIE PENTRU TOȚI

Moto: *Anul 2011 – Anul Utilizatorului 2.0*

PROGRAM

10.20 – 12.00. Sala de conferința, et.2

Moderator: Elena HARCONIȚA, directorul Bibliotecii Științifice

ARHITECTURA CERCETĂRILOR ȘTIINȚIFICE: COMUNICĂRI

Atelierul / modul 1. Dezvoltarea resurselor informaționale: politici, particularități, experiențe / efecte

- Impactul Bibliotecii Universitare asupra formării viitorilor specialiști
ELENA HARCONIȚA, director, LINA MIHALUȚA, director adjunct
- Susținerea informațională și documentară a cercetărilor științifice universitare
VALENTINA TOPALO, șef CD a ONU, șef CIEUI
- Subiectul accesului deschis la informație în publicațiile periodice de specialitate: studiu bibliometric
ELENA STRATAN, șef serviciu
- Asigurarea accesului deschis la publicațiile periodice editate de universitari bălțeni: aspecte statistice de utilizare.
LINA MIHALUȚA, director adjunct
- Aplicarea AWStats pentru măsurarea eficienței diseminării informației științifice și a resurselor educaționale
ELENA HARCONIȚA, director, IGOR AFATIN, dir. adjunct Informatizare

Atelierul / modul 2. Managementul participativ: principii și practici. Integrare și formare profesională continuă, comunicare profesională.

- Managementul participativ în asigurarea eficienței activității Bibliotecii
ELENA HARCONIȚA, director
- Comunicarea profesională pe platforma 2.0
ELENA STRATAN, șef serviciu

PREMIILE CONCURSURILOR
NAȚIONALE A ABRM DECERNATE
BIBLIOTECARILOR UNIVERSITARI
BĂLȚENI, EDIȚIA 2012

**National competitions prizes awarded to
university librarians by LAM, 2012 edition**

Elena HARCONIȚA

Abstract: *According tradition, on April 23, the Day of the Librarian in RM Awards Gala LAM takes place. And in this year were presented the results of the national competitions „The Best Librarian of 2011 year” and „The Most Successful Works in the field of Librarianship and Information Sciences. Diploma of Excellence „The Best Librarian of 2011 year”, the 21-st edition, was awarded to Mrs. Natalia Culicov, the chief of Bibliographic References Service. The University Library received 6 awards for the 12 works in the competition” The Best Works in the field of Librarianship and Information Sciences.*

La invitația Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova bibliotecarii universitari au participat la omagierea solemnă a **Zilei Bibliotecarului** și consemnarea **Zilei Mondiale a Cărții și Dreptului de Autor**, desfășurată la data de 24 aprilie 2012 în incinta Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici”. Evenimentul a fost un prilej deosebit de a reliefa importanța bibliotecilor în societate, de a demonstra interesul și sprijinul pentru Bibliotecă și Bibliotecar, precum și de a aduce un omagiu Profesiei de Bibliotecar.

Doamnei Elena Harconița, Directoarea Bibliotecii și Silviei Ciobanu, șef serviciu i-au fost decernate **Diplome de Onoare a Ministerului Culturii** pentru merite deosebite în dezvoltarea mediului profesional și promovarea culturii naționale și cu prilejul Zilei Bibliotecarului.

Conform tradiției la Gala ABRM au fost prezentate rezultatele Concursurilor Naționale: „Cel mai Bun Bibliotecar al anului 2011” și „Cele

mai Reușite Lucrări în domeniul Biblioteconomiei și Științelor Informării din anul 2011”.

Diploma de Excelență **Cel mai Bun Bibliotecar al Anului 2011**, ediția XXI-a a fost conferită doamnei Nataliei Culicov, șef serviciu Referințe Bibliografice.

În cadrul Concursului „Cele mai Reușite Lucrări în domeniul Biblioteconomiei și Științelor Informării din anul 2011” Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți a obținut 6 premii pentru 12 lucrări.

În anul 2011 s-au împlinit 20 de ani de la instituirea Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova. Cu acest prilej bibliotecarii de la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, au editat, în premieră pentru spațiul biblioteconomic național, câteva lucrări consacrate acestui eveniment: un catalog, în colaborare cu bibliotecile universitare și specializate din R. Moldova, circa 20 coli de autor, 929 de descrieri bibliografice a lucrărilor elaborate și editate de bibliotecari. Acesta prezintă rezultatul muncii, cu precădere, de cercetare bibliografică a instituțiilor bibliotecare specializate și din învățământul superior. Un alt volum de 4 coli de autor cuprinde informații despre 242 de lucrări prezentate la concursul național între anii 2004 și 2010; un studiu statistic comparativ (2005 - 2010) privind situația celor 1 442 de biblioteci școlare din sistemul de învățământ din republica Moldova; o filmo-fotografie a evoluției organizației obștești a bibliotecarilor și contribuțiile Filialei BIN (Biblioteci de Învățământ din Nord) a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM) timp de 20 de ani.

Data fiind calitatea și valoarea acestor documente pentru istoria biblioteconomiei și ABRM, comisia de concurs, a decis să decerneze PREMIUL MARE Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo”.

Concursul a fost jurizat de Comisia, desemnată de Biroul ABRM, în următoarea componență: Elena Harconița, Președinte, directoarea BȘ a US „Alec Russo”, Dr. Lidia Kulikovski, directoarea Bibliotecii Municipale „B. P. Hașdeu”, Valentina Chitoroagă, directoarea CNC, Lilia Tcaci, director adjunct la BN pentru Copii „Ion Creangă”; Iulia Tătărescu, șef Departament a BȘRA a UASM – membri.

PREMIUL MARE

ABRM – 20 de ani [Resursă electronică] / alcăt.: E. Harconița, S. Ciobanu ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. - Cerințe sistem: Windows 98/2000/EXP, 32 Mb hard. – Bălți : Presa univ. bălțeană, 2011. – (Colecția ABRM – 20 de ani). – CD-rom : sd., col. ; în container, 13 x 13 cm. – ISBN 978-9975-50-073-9 ; <http://www.youtube.com/watch?v=P-3vWdv7nl> ; <http://ru.calameo.com/books/0011333494379f75ac9af>

Catalogul lucrărilor editate de biblioteci universitare și specializate din Republica Moldova / Asoc. Bibliotecarilor din Rep. Moldova, Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo”; alcăt. : Lina Mihaluța, Elena Stratan ; red. resp. : Elena Harconița ; red. bibliogr. : Lina Mihaluța ; lector : Galina Mostovic ; ind. realizate de : Ana Nagherneac ; desing/cop/machetare : Silvia Ciobanu ; tehored. : Natalia Culicov. – Bălți, 2011. – 334 p. – (ABRM – 20 de ani). – ISBN 978-9975-50-066-1; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/public_bibl/catalog_bibl.pdf; <http://ru.calameo.com/books/00113334912a4da021dab>

Harconița, Elena. ABRM – Filiala Bălți la 20 de ani de activitate / Elena Harconița, Lina Mihaluța, Elena Stratan ; lector: G. Mostovic ; design/cop./machetare : S. Ciobanu ; tehored. : N. Culicov. – Bălți, 2011. – 69 p. – (Colecția ABRM – 20 de ani). – ISBN 978-9975-50-070-8; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/public_bibl/abrm_filiala.pdf ; <http://ru.calameo.com/books/001133349c435dd84e736>

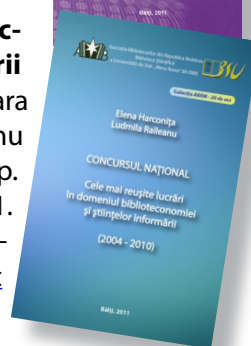
Harconița, Elena. Bibliotecile școlare din Republica Moldova : Studiu statist. 2005 - 2010 / E. Harconița (red. coord.), E. Stratan ; tab./diagr. : E.

CARTEA DE VIZITĂ

Țurcan, L. Răileanu ; design : S. Ciobanu ; tehored. : N. Culicov ; Min. Educației al Rep. Moldova ; ABRM ; Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo”. – Bălți, 2011. – 114 p. : tab. – (Colecția ABRM – 20 de ani). – ISBN 978-9975-50-068-5 ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/public_bibl/bibl_scolare.pdf ; <http://ru.calameo.com/books/001133349084add22f132>

Harconița, Elena. Concursul Național Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării / Elena Harconița, Ludmila Răileanu ; red. bibliogr. : Varvara Ganea, Lina Mihaluța ; design/cop./machtetare: Silvia Ciobanu ; tehored. : Natalia Culicov ; Asoc. Bibliotecarilor din Rep. Moldova, Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo”. – Bălți, 2011. – 76 p. - (Colecția ABRM – 20 de ani). – ISBN 978-9975-931-21-2 ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/public_bibl/concurs_national.pdf ; <http://ru.calameo.com/books/00113334990f4853b9b6c>

BIBLIOTECOME

Premiul I

Biblioteca Științifică – 65 de ani în rolul de partener și inovator al procesului educațional și de cercetare științifică universitară: Conf. șt. (2010; Bălți). Biblioteca Științifică

– 65 de ani în rolul de partener și inovator al procesului educațional și de cercetare științifică universitară: Materialele conf.șt., 15 dec. 2010 ; coord.: Elena Harconița, (red.) ; colegiul de red. : Lina Mihaluța, Elena Stratan; lector : Galina

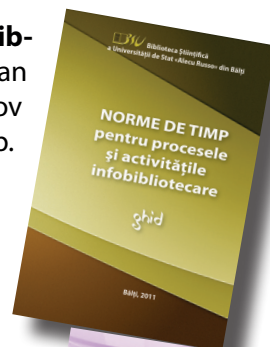
Mostovic ; rez.în lb engl.: Valentina Topalo, lidia Alexanchin ; design/cop/machtetare : Silvia Ciobanu. – Bălți, 201. – 202 p. – (Biblioteca - 65). – ISBN 978-9975-50-052-4 ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/bibl_65/materiale_conf.pdf ; <http://ru.calameo.com/books/00113334910ce825abe74>

Antetit. : Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți

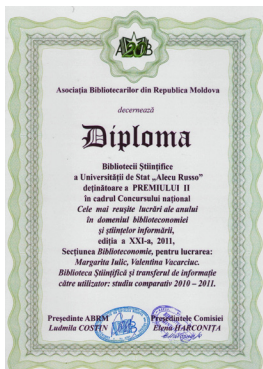

Norme de timp pentru procesele și activitățile info-bibliotecare : Ghid / alcăt. : E. Harconița, L. Mihaluța, E. Stratan ; desing/cop/machetare : S. Ciobanu ; tehored. : N. Culicov ; Bibl. Șt. a Univ. De Stat „Alec Russo”. – Bălți, 2011. - 54 p. – (Colecția „Profesionalizare”). – ISBN 978-9975-50-072-2 ;

Premiul II

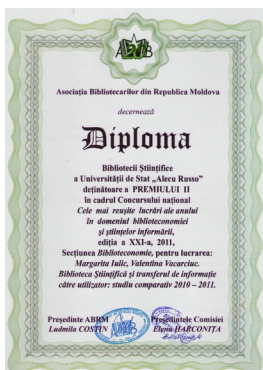

Iulic, Margarita. Biblioteca Științifică și transferul de informație către utilizator : studiu comparativ 2010 – 2011 / Margarita Iulic, Valentina Vacarciuc ; red. resp. : E. Harconița ; red. : E. Stratan, L. Răileanu, A. Cucu ; lector : G. Mostovic ; design: S. Ciobanu ; tehored. : N. Culicov. – Bălți : Presa univ. bălțeană, 2011. – 69 p. – (Colecția Profesionalizare). – ISBN 978-9975-50-071-5 ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/public_bibl/bibl_utilizator.pdf ; <http://ru.calameo.com/books/001133349be5fc32dabed>

BIBLIOGRAFII

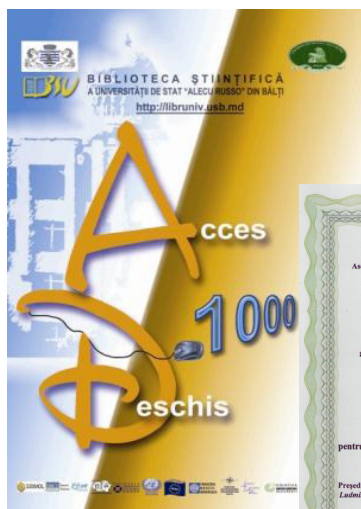
Premiul I

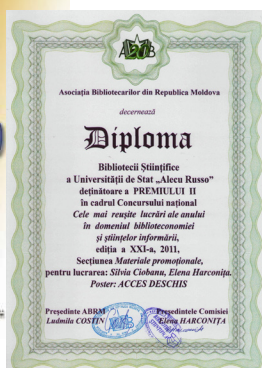
Scurtu, Elena. Contribuții științifice ale profesorilor și colaboratorilor USB „Alec Russo” 2005-2010 : bibliorg. selectivă / Elena Scurtu, Maria Fotescu, Ana Nagherneac ; ed. îngrijită de : E. Harconița ; red. bibliogr. : Lina Mihaluța ; desing/cop./machetare: Silvia Ciobanu ; Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo”. – Bălți, 2011. – 368 p. – (Bibliographia Universitas). – ISBN 978-9975-50-065-4 ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/public_bibl/contrib_final.pdf ; <http://ru.calameo.com/books/001133349a6d674cf9964>

MATERIALE PROMOȚIONALE

Ciobanu, Silvia. Acces Deschis : [poster] / Silvia Ciobanu, Elena Haronița ; Bibl. Șt. A Univ. de Stat „Alecu Russo”. – Bălți, 2011. – (Colecția ABRM – 20 de ani). – ISBN 978-9975-50-075-3.

PREMIUL SPECIAL PENTRU DESIGN

Expoziții tematice on-line / alcăt. : Silvia Ciobanu, Valentina Topalo, Tatiana Prian ; red. resp. : Elena Haronița. – Cerințe sistem: Windows 98/2000/EXP, 32 Mb hard. - Bălți : Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, 2011. – 1 CD-rom : sd., col.; în container, 13 x 13 cm. – ISBN 978-9975-50-074-6.

Gigantul lingvisticii mondiale: Eugeniu Coșeriu [Resursă electronică] / alcăt. : E. Haronița, S. Ciobanu. – Cerințe sistem: Windows 98/2000/EXP, 32 Mb hard. – Bălți, 2011. – 1 CD-rom : sd., col.; în container, 13 x 13 cm. – ISBN 978-9975-50-076-0 ; <http://ru.calameo.com/books/001133349dccc850c6b8f>

BIBLIOMESAGER

5 aprilie, 2012, Lecție publică cu genericul „Pericolul pesticidelor sovietice depozitate în Moldova”, prezentată de locotenent colonelul Mariana Grama

În cadrul Lunarului Ecologic, loc. col. Mariana Grama, Șefa Diviziunii Ecologie și Protecția Mediului, Ministerul Apărării, a susținut o lecție publică cu genericul „Pericolul pesticidelor sovietice depozitate în Moldova”. Directorul CID NATO, Nicolae Vascauțan, a prezentat proiectul „Chimicale în preajma casei mele”, realizat de CID NATO în parteneriat cu Centrul pentru Jurnalism Independent, în perioada noiembrie-aprilie 2012. Prezentarea a fost însoțită de derularea unui reportaj video despre eforturile comune ale Alianței Nord-Atlantice și a autorităților moldovenești în vederea soluționării acestor grave probleme regionale. La lecția publică au participat peste 60 de studenți, masteranzi, bibliotecari și cadre didactice de la Universitatea de Stat „Aleco Russo” din Bălți. Evenimentul se înscrie în programul dedicat Săptămânii NATO în Republica Moldova, care se desfășoară în premieră, în perioada 2-9 aprilie 2012.

6 aprilie, 2012, Comemorarea neuitatului cuplu Doina și Ion Aldea-Teodorovici

Programul dedicat Anului 2012 - Anul Ion și Doina Aldea-Teodorovici a cuprins expoziția de documente tradițională *Ion și Doina, Doina și Ion*, prezentare bibliografică (inclusiv în Power Point) - Valentina Topalo, șef Centru Manifestări Culturale. Recitalul de cântece a fost susținut de studentele Facultății Științele Naturii și Agroecologie: Petcoglo V., Bulat A, Baxan C., Breahnii D., Godonoaga N., Lungu A., Popov A. Manifestarea cultural-educativă a fost coordonată de Maria Nicorici, dr., conferențiar, Facultatea Științele Naturii și Agroecologie, Valentina Topalo, șef Centru Manifestări Culturale. La manifestare au participat studenți, cadre didactice, bibliotecari, oaspeți ai Bibliotecii.

Conferința Internațională de Fizică a Plasmei și Aplicații, desfășurată în spațiile Bibliotecii Științifice

În sala de conferințe a Bibliotecii Științifice s-a desfășurat Conferința

BIBLIOMESAGER

Inter-națională de Fizică a Plasmei și Aplicații, eveniment organizat de Facultatea de Științe Reale. În cadrul acestei conferințe Prof. Roman Schrittwiesse, Universitatea Innsbruck (Austria), a susținut o prelegere privind fizica plasmei și aplicații. Elena Harconița, directoarea Bibliotecii, în turul prin spațiile Bibliotecii a familiarizat înaltul oaspete cu oportunitățile utilizatorilor comunității universitare.

10 aprilie, 2012, Sărbătorile Pascale în Salonul Muzical al Bibliotecii

Salonul Muzical a găzduit expoziția tematică „**Valori culturale religioase din colecția „Ioan Nicorici”**”, prezentare Maria Nicorici, dr. conferențiar, Facultatea Științele Naturii și Agroecologie, Valentina Topalo, șef Centru Manifestări Culturale; „Sfintele Sărbători ale Paștelui”, prezentare bibliografică Elena Țurcan, șef Oficiu Documente Muzicale. Studenții, cadrele didactice, bibliotecarii prezenți la activitatea educativ-moral-religioasă au avut posibilitatea de a lua act de colecția bogată de carte religioasă, rară și veche a bibliofilului Ioan Nicorici donată în 2010, cât și alte documente inedite aflate în colecția Bibliotecii Științifice. S-a promovat și transmis tradițiile spirituale ale obiceiurilor ortodox-creștine ale neamului nostru. Un moment de reflecție interioară, de redescoperire a muzicii sacre a fost audierea cântecelor pascale din colecția de CD, DVD-uri.

11 aprilie, 2012, Sesiunea de informare „Sănătatea Reproductivă” în Clubul ONU NORD/CIUE

Clubul ONU NORD/ Centrul Educație Civică Europeană a organizat cu grupul din rețeaua „Y-Peer Moldova – Educatori de la Egal la Egal” sesiunea de informare cu genericul „Sănătatea Reproductivă”. Evenimentul a fost desfășurat în cadrul Campaniei „Pro-Sănătate” (15 martie -15 mai 2012) și Lunarului Ecologic 2012 la Biblioteca Științifică. Sesiunea de informare a inserat o expoziție de documente cu titlul omonim, prezentare Topalo Valentina, șef CD ONU/Centrul de Informare al Uniunii Europene. Cu sprijinul rețelei „Y-PEER Moldova” participanților li s-a distribuit materiale informative.

23 aprilie 2012, Ziua Bibliotecarului în Republica Moldova

În Clubul Cărții a fost sărbătorită Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor, Ziua Bibliotecarului în Republica Moldova. Cu acest prilej au fost prezentate expozițiile „Inspirație și măiestrie”, „Nume Mari în Catedrala Cărții” de Lilia Ababi. 23 aprilie Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor - prezentare bibliografică de Galina Belcovschi și Valentina Topalo. Angela Hăbășescu a propus studenților, cadrelor didactice și bibliotecarilor expozițiile „Rolul Proprietății Intelectuale”, „Colecția AGEPI” (în Power Point). Expozițiile cu mesaj Pro-lectură și de susținere a nobilei profesii de Bibliotecar, a culturii scrise au inserat documente valoroase din colecțiile Bibliotecii. Acestea au avut drept scop dezvoltarea interesului utilizatorilor pentru dreptul de autor cât și înțelegerea corectă a protejării produsului intelectual uman. În semn de recunoștință, profesoara Eugenia Foca împreună cu studenții Facultății Științele Educației și Arte au adresat un mesaj de felicitare pentru membrii colectivului Bibliotecii.

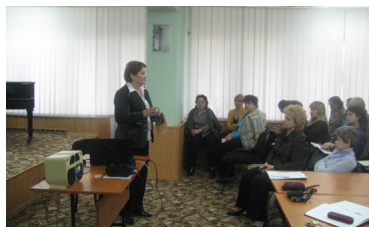
24 aprilie 2012, Omagierea solemnă a Zilei Bibliotecarului și consemnarea Zilei Mondiale a Cărții și Dreptului de Autor

La invitația Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova bibliotecarii universitari au participat la omagierea solemnă a **Zilei Bibliotecarului** și consemnarea **Zilei Mondiale a Cărții și Dreptului de Autor**, desfășurată la data de 24 aprilie 2012 în incinta Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici”. Doamnei Elena Harconița, Directoarea Bibliotecii și Silviei Ciobanu, șef serviciu i-au fost decernate **Diplome de Onoare a Ministerului Culturii** pentru merite deosebite în dezvoltarea mediului profesional și promovarea culturii naționale și cu prilejul Zilei Bibliotecarului. Diploma de Excelență **Cel mai Bun Bibliotecar al Anului 2011**, ediția XXI-a a fost conferită doamnei Nataliei Culicov, șef serviciu Referințe Bibliografice. În cadrul Concursului „Cele mai Reușite Lucrări în domeniul Biblioteconomiei și Științelor Informării din anul 2011”, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți a obținut 6 premii pentru 12 lucrări.

26 aprilie 2012, Ședința consacrată Zilei Bibliotecarului în Clubul *Biblio-Spiritus*

Programul a inclus: Mesajul de felicitare de Ziua Bibliotecarului; diseminarea manifestării ABRM dedicată Zilei Bibliotecarului; premiile concursurilor naționale a ABRM decernate bibliotecarilor universitari bălțeni, ediția 2012; participarea Bibliotecii universitare la Concurusul Republican lansat de AGEPI și ABRM: „BIBLIOTECA PUBLICĂ - PARTENER ÎN PROMOVAREA PROPRIETĂȚII INTELLECTUALE” la ediția a IV-a (*Elena Harconița, directoarea Bibliotecii*); prezentarea expozițiilor Nume Mari în Catedrala Cărții (*Lilia Ababi, Valentina TOPALO*), Divertisment bibliotecar (*Dorina COSUMOV, Antonina ANTONOV*); acces electronic la Tezele de doctor oferite de RGB; informații de la inaugurarea sălii de lectură virtuale la BCU USM; Raport REM pentru anul 2011, realizat de BȘ a ASEM: implicații bălțene (*Elena Harconița*); informații de la conferința BiblioPolis - produs profesional, cultural și de imagine al BM „B. P. Hașdeu” - 10 ani (*Lina Mihaluța*); lansarea blogului Filialei BIN - Bibliotecii din învățământ, blogurilor Sălilor de lectură nr. 1 Științe Socio umanistice și economice, nr. 2 Științe Filologice, nr. 3 Științe Naturale, Reale, Pegagogie, Arte, Oficiului Documente Muzicale, în cadrul Proiectului Bibliotecii *Prin blogul sălii mai aproape de utilizator* (*Lina Mihaluța, Elena Stratan, șefii sălilor de lectură și împrumut*).

26 aprilie 2012, Seminarul „Inițiativa Datelor Deschise și Noua politică privind Accesul la Informație”

Oficiul **Băncii Mondiale în Moldova**, responsabil Elena Prodan, specialist principal Comunicare și Relații cu publicul, asistent Ana Busuioc și Biblioteca Științifică, director Elena Harconița au organizat seminarul „Inițiativa Datele Deschise și Noua politică privind Accesul la Informație”. Formator: Irina Oleinic, specialist principal Comunicare și Relații cu publicul, reprezentant al Băncii Mondiale din Bielorusia. Agenda seminarului a inclus: Mesajul de salut din partea doamnei Elena Harconița, directoarea Bibliotecii Științifice; Prezentările: Politica Accesului la informație; Inițiativa Date Deschise; Alte resurse pentru Societatea civilă și mediul academic; Programul Băncii Mondiale in Moldova; Întrebări și discuții.

Au participat studenți, cadre didactice de la Facultatea Economie a Universității de Stat „Alec Russo”, bibliotecari, antreprenori din localitățile Sîngerei, Sadovoe, Fălești, Rîșcani. Participanții au primit în mape documentele: World Bank – *Moldova Partnership Country Program Snapshot April 2012, Open Development and the World Bank; Policy on Access to Information; Open Data at the World Bank.*

3 mai 2012, Realizarea programului științific Lunarul Ecologic și Planul de Acțiuni al Uniunii Europene pentru anul 2012

În sala de lectură nr. 3 **Științe psihopedagogice, naturii, reale. Arte** s-a desfășurat Conferința studenților de la Facultatea de Științe ale Naturii și Agroecologie. Doamna loc. col. Olga Scripovscaia, Comandant al Centrului Militar teritorial Bălți, a prezentat o comunicare cu genericul „Problemele ecologice în vizorul Organizației Națiunilor Unite”. Dumneaei a menționat importanța proiectelor realizate cu sprijinul ONU pentru îmbunătățirea mediului înconjurător în lume. Au participat peste 60 de studenți, masteranzi, bibliotecari și profesori. Organizatori: Elena Harconița, Director Biblioteca Științifică, dr. Maria Nicorici, dr. Stanislav Stadnic, Facultatea ȘNA, Valentina Topalo, șef Centru Manifestări Culturale.

12 mai 2012, Seminarul științific „ÎN MEMORIAM ALEXANDRU ABRAMCIUC”

La seminarul, organizat de Catedra de Științe Fizice și Inginerești în parteneriat cu Biblioteca Științifică, coordonator dr. hab., prof. univ, Pavel Topală, decan al Facultății de Științe Reale au participat dr., conf.univ. Maria Șlehtițchi, prorector pentru Știință, Elena Harconița, directorul Bibliotecii Științifice, dr. ing., prof. univ. Laurențiu Slătineanu, dr. ing. Dumitru Nedelcu, Iași, România, cadre didactice de la Facultatea Științe Reale și studenți – masteranzi. Dr. conf. Valeriu Abramciuc a evocat personalitatea lui **ALEXANDRU ABRAMCIUC**, proiectînd un film despre viața și activitatea talentatului cercetător, la 10 ani de la trecerea în neființă. Valentina Topalo a prezentat expoziția, inclusiv în Power Point, „**ALEXANDRU AMBRAMCIUC - Personalitate de Importanță Mondială**”.

26 mai 2012, Expoziția „Memoria ca formă de justiție”

Începînd cu data de 26 mai pînă la 15 iunie 2012, în holul Bibliotecii Științifice

este vernisată expoziția **„Memoria ca formă de justiție”**. Primul vernisaj al expoziției a avut loc la 18 octombrie 2011 la Parlamentul European de la Bruxelles, în 2012, la Chișinău, la Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Expoziția este organizată de Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” din Chișinău, Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței.

La 26 mai 2012 Doamna **VARVARA GANEA**, bibliotecar – bibliograf, specialist în biblioteconomie și științele informării, șef serviciu Catalogare Indexare la Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecă Russo” din Bălți, și-a sărbătorit onorabilul Jubileu de 50 de ani. Adresăm, cu acest prilej, cele mai sincere felicitări, urări de bine, prosperitate, cât mai multe realizări și împliniri frumoase.

LA MULȚI ANI !!!

30 mai 2012, Lansarea monografiei Anei Bantoș „Deschidere spre universalism” și a revistei „Limba Română”, nr. 5-6, 2012

În sala de Conferințe a Bibliotecii Științifice a fost lansată monografia Anei Bantoș **„Deschidere spre universalism”** și revista **„Limba Română”, nr. 5-6, 2012**, redactor - șef Alexandru Bantoș. Evenimentul a fost susținut de expoziția **„Mesaje de istorie și spiritualitate românească”,** organizată de Valentina Topalo, șef Centrul Manifestări Culturale. Biblioteca a primit o donație de carte și reviste care va fi un suport sigur pentru procesul educațional și cercetării în spațiul universitar, pentru care le mulțumim.

30 mai 2012, Concursul de desen „Tu în Europa”

În Centrul de Informare al Uniunii Europene al Bibliotecii Științifice a avut loc premiarea participanților la concursul de desen **„Tu în Europa”,** desfășurat în perioada februarie-mai 2012. Au fost invitați toți participanții la concurs.

Deținătorii premiilor I, II, III au devenit următorii elevi: Locul I - **Vasile Bulgaru**; Locul II - **Filip Iațco, Oxana Turtureanu**; Locul III - **Tatiana Șubnicova, Valentin Vremeș**. La festivitatea de premiere, susținută de Uniunea Europeană și PNUD Moldova, au fost prezenți elevii Liceului „Ion Creangă”, profilul Arte, cadre didactice, bibliotecari. Mulțumim tuturor pentru participare.

1 iunie 2012, Lă Biblioteca Universitară s-a deschis Sala de lectură virtuală a tezelor de doctor din colecția Bibliotecii de Stat din Rusia <http://diss.rsl.ru/>

Este rezultatul conlucrării acestei biblioteci cu Fondul Interstatal de colaborare umanitară a țărilor din CSI în baza proiectului „Sălile de lectură virtuale ale Bibliotecii electronice a tezelor de doctor a Bibliotecii de Stat din Rusia în bibliotecile naționale și universitare din țările CSI” în cadrul mega-proiectului „Cupola Comuniunii: bibliotecile”. Proiectul este creat pentru a asigura accesul la full-textele autoreferatelor și tezelor de doctor recente și retrospective din colecția Bibliotecii electronice a tezelor de doctor a Bibliotecii de Stat din Rusia. Condiții: accesare și printare full-texte integrale. Accesibil în Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți. Locuri licențiate - 10: Mediateca – 4, Sala de lectură nr. 1 – 2, Serviciul Referințe bibliografice – 2, CD al ONU – 2. Posibilități de imprimare - numai în Mediatecă.

13 iunie, 2012, Ora de informare bibliografică în Serviciul Documentare Informare bibliografică

La ora de informare bibliografică a bibliotecarilor din serviciul Comunicarea Colecțiilor au fost prezentate 4 reviste informative pe domeniile de știință: Filosofie, Științe sociale, Economie - Elena Scurtu; Științe juridice – Dorina Cosumov; Științe reale - Maria Fotescu; Științe pedagogice, filologice – Ana Nagherneac. Elena Harconița, directoarea Bibliotecii a relatat despre deschiderea în Bibliotecă a Sălii de lectură virtuale a Bibliotecii electronice

cu full-textele tezelor de doctor din colecția Bibliotecii de Stat din Rusia <http://diss.rsl.ru>. Au participat 30 bibliotecarii din serviciul Comunicarea Colecțiilor.

20 iunie 2012, Zilele Informării la Biblioteca Științifică

În spațiul expozițional al Serviciului Documentare Informare Bibliografică, a fost inaugurată o nouă expoziție „Achiziții recente în colecția Bibliotecii”. Programul include: Vernisarea expoziției de achiziții din toate domeniile de la edituri din Moldova, România, Ucraina, Marea Britanie, Rusia în limbile română, ucraineană engleză, rusă, cuprinsă în peste 700 de documente; Prezentări selective (cu adnotări)

a documentelor pe pagina Web a Bibliotecii; Prezentări bibliografice selective la ședințe ale catedrelor, în grupe studentești, la orele de formare profesională a bibliotecarilor. Se remarcă o donație de cărți de la Institutul Cultural Român (Editura Paralela 45) cu texte lirice ale scriitorilor români (Mihai Ursachi, Gellu Naum, Constanța Buzea, Ana Blandiana, Petre Stoica, Ileana Mălăncioiu, Șerban Foarță, etc.), care surprinde prin sensibilitatea discursului liric; volume noi din colecția «Великие Художники» cu informații despre pictorii din sec. XX și Enciclopedia Marilor Personalități.

15 iunie 2012, Expoziții

Utilizatorii sînt invitați să viziteze expozițiile de cărți, reviste și documente electronice: Anul 2012 – Anul Spiridon Vangheli (Hol, parter); Scriitorul îndrăgit al copiilor: Spiridon Vangheli – 80 de ani de la naștere: <http://libruniv.usb.md/Expo/tematice/vangheli.pdf> (Sala de lectură nr. 3 Științe psihopedagogice, naturii, reale, artă);

Anul 2012 – Anul European al Îmbătrînirii active (Hol, parter); Epoca Ștefaniană, 2 iulie – Ziua Comemorării lui Ștefan Cel Mare (Hol, parter); M. Eminescu - 123 de ani de la trecerea în eternitate (Sala de lectură nr. 2 Științe filologice).

Rubrică îngrijită de Elena STRATAN

РЕГИОНАЛЬНАЯ ДЕПОЗИТАРНАЯ БИБЛИОТЕКА ВСЕМИРНОГО БАНКА НА СЕВЕРЕ МОЛДОВЫ

**World Bank Regional Depository Library
in the North of Moldova**

Galina BELCOVSCAIA

Abstract: *The World Bank's Information Centre in Balti Scientific Library of State University offers access to information on the World Bank and its activities. Main collection includes materials in the fields of economy, trade, public policy, development issues and economic conditions in Moldova, CIS and other countries.*

Всемирный Банк. - World Bank - старейшая международная финансовая структура, управляемая государствами. В отличие от традиционных финансовых институтов, Всемирный Банк не считает своей главной задачей получение прибыли. Прибыль расходуется на финансирование иных проектов Всемирного Банка, прежде всего, борьбы с бедностью.

Группа Всемирного банка (ВБ) или Всемирный банк - многостороннее кредитное учреждение, состоящее из нескольких тесно связанных между собой финансовых институтов, общей целью которых является повышение уровня жизни развивающихся государств путем финансовой помощи развитых стран.

Главной задачей Всемирного банка является содействие устойчивому экономическому росту, который ведет к сокращению нищеты в развивающихся странах, путем оказания помощи по увеличению производства через долгосрочное финансирование проектов и программ развития. При этом приоритетными для него являются структурные преобразования: либерализация торговли, приватизация, реформа образования и здравоохранения, инвестиции в инфраструктуру.

Президент Всемирного банка, глава совета директоров-распорядителей ВБ, глава Международной ассоциации развития, глава совета директоров Международной финансовой корпорации, глава Агентства по многосторон-

нему гарантированию инвестиций - Роберт Зеллик (занимает этот пост с 1 июля 2007 года). Если в начале своей деятельности Всемирный Банк концентрировался на восстановлении стран, пострадавших во время Второй Мировой войны (прежде всего, в Европе и Азии), то с середины 1950-х годов его приоритеты сменились. Последние десятилетия Всемирный Банк концентрируется на оказании помощи развивающимся государствам. Он финансирует программы в сферах образования, здравоохранения, сельского хозяйства, коммуникаций, защиты окружающей среды и улучшения качества государственного управления (например, проекты, направленные на борьбу с коррупцией). Есть два типа кредитов, выделяемых Всемирным Банком. Первый - "инвестиционный" (на реализацию бизнес-проектов), второй - "регулирующий" (финансирует определенные структурные реформы, проводимые государствами-заемщиками - этот тип кредитов появился в 1970-е годы).

Кредиты и гранты могут получить как страны, входящие в состав учредителей Всемирного Банка, так и иные государства (заемщиками могут быть и госструктуры, и частные фирмы, действующие при поддержке государства). В подавляющем большинстве случаев банк предоставляет деньги при условии, что правительство-заемщик проведет определенные реформы в данной сфере, которые позволят фундаментально улучшить ситуацию.

Цели работы Всемирного Банка претерпели заметные изменения. По замыслу его создателей Всемирный Банк должен был выполнять функции „кредитного союза" или „кассы взаимопомощи", к услугам которого должны были прибегать государства, нуждающиеся в „дешевых" и долгосрочных кредитах. С 1973 года во главу угла была поставлена борьба с бедностью в общемировом масштабе.

На протяжении последних пяти лет Всемирный Банк ежегодно предоставлял кредиты на сумму \$20-25 млрд. Из этой суммы 25% уходило на проекты в сфере закона, правопорядка и государственного управления, 10% - на финансирование программ, связанных с обеспечением населения водой, продовольствием и санитарными услугами, по 9% - на образование и сельское хозяйство. Ныне Всемирный Банк является крупнейшим донором, финансирующим программы в сфере образования, борьбы с эпидемиями, санитарией.

Кроме работы с финансами, Всемирный Банк проводит научные исследования, осуществляет консалтинговые операции и занимается обучением специалистов из развивающихся стран. Ныне во Всемирном Банке работают около 10 тыс. человек. Штаб-квартира банка находится в Вашингтоне. Всемирный Банк и его служащие освобождены от уплаты американских налогов и имеют множество иных льгот.

7 ноября 2008 года в Научной Библиотеке Бельцкого Государственного Университета имен Алеко Руссо в тожественной обстановке была открыта

Региональная Библиотека Всемирного Банка. На церемонии открытия приняли участие представители Всемирного банка в Молдове во главе с директором - Меллани Марлет.

Как заявила Меллани Марлет, этот центр позволит предоставить информацию о проектах и программах Всемирного Банка, расширении возможностей получения и использования новейших информационно-аналитических и статистических данных банка, а также широком спектре исследований по разнообразным проблемам развития экономики и общества.

Информационный центр Всемирного Банка может предложить доступ к информации о Всемирном банке и его деятельности. Основная коллекция включает материалы в сферах экономики, торговли, государственной политики, вопросов развития и экономических условий Молдовы, стран СНГ, а также других стран мира.

На сегодняшний день коллекция фонда Региональной Депозитарной Библиотеки Всемирного Банка нашего читального зала составляет более 1 500 документов. И она успешно пополняется благодаря спонсорству этой организации. Наш информационный центр предоставляет:

- Общую информацию о Всемирном банке и его деятельности (на английском, румынском и русском языках);
- Документы по проектам и программам Банка для ознакомления и изучения (в соответствии с Политикой ВБ в отношении раскрытия информации);
- Возможность ознакомления и изучения публикаций и электронных материалов Банка: <http://www-wds.worldbank.org>;
- Помощь в приобретении публикаций у официального распространителя публикаций Всемирного банка или через Интернет;
- Компьютеры для использования материалов, содержащихся на компакт-дисках, с выходом в Интернет для работы с Интернет-ресурсами Банка и использования медиа-книг;
- Консультативную помощь в поиске информации как в каталоге библиотеки, так и Интернет-ресурсах.

Центр предоставляет бесплатный доступ в Интернет для посещения сайтов Группы Всемирного банка и других организаций развития (ЕБРР, АБР, ПРООН, МВФ и др.).

Все публикации и документы, имеющиеся в информационных центрах, каталогизируются в базе данных Global Jolis. Пользователи могут получить доступ к Global Jolis посредством Интернет.

Электронные ресурсы :

World Development Indicators

Содержит статистические сведения по более чем 850-ти показателям мирового развития. Временные ряды представлены с 1960 г. для 209-ти стран. Охвачены экономические, социальные, финансовые показатели, а также данные по природным ресурсам и окружающей среде. Имеется удобная возможность графического представления полученной информации.

Global Development Finance

Содержит сведения о государственном долге и его выплатах, иностранных инвестициях и финансовых потоках 135-ти развивающихся стран. Временной охват — с 1970 по 2015 гг. (включая принятые на себя странами обязательства). Имеется удобная возможность графического представления полученной информации.

WB e-Library

Доступ к полным текстам книг, отчетов, статистических сборников и препринтов, выпускаемых Всемирным банком, - всего более 6 000 документов. Новые издания размещаются на сайте, как только появляются в печати.

Список использованной литературы:

1. *Structuri și colecții pentru extinderea accesului la informare și documentare. Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alecă Russo”.* alcăt. : Ciobanu, S., E. Stratan, V. Topalo [Pliant] [on-line]. Bălți, 2011. Disponibil: <http://libruniv.usb.md/publicatie/ghiduri/struct.pdf>
2. *Политика Всемирного банка в отношении доступа к информации* [online]. [цитат 2iulie2012]. Disponibil: http://siteresources.worldbank.org/EXT-INFODISCLOSURE/Resources/Brochure_Russian.pdf
3. *Справочник-путеводитель по Всемирному банку.* Ред. Т. В Кирсанова ; пер. : Н. Л . Некрасова, М. : Из-во «Весь мир», 2004, pp. 11-31.

UTILIZAREA REVISTELOR DE ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ FILOLOGICĂ DIN COLECȚIA SĂLII DE LECTURĂ ȘTIINȚE FILOLOGICE

**Using journals of philological science and culture
of the reading room collection Philological
Sciences**

Adella CUCU

Abstract: *In the present article is succinctly presented the collection of periodical publications of the Philological Sciences reading room and their use by users. As a result of research carried out on the basis of this collection have been determined both the most requested titles of serials as well as the lesser-used. The research allows us to determine titles necessary to subscribe.*

Publicațiile periodice sînt cea mai importantă sursă de informare și prin caracterul actual al informațiilor conținute, sînt deosebit de utile în cadrul comunităților științifice. Avînd în vedere importanța publicațiilor seriale managementul colecțiilor de periodice trebuie să țină cont de necesitățile de informare, documentare, studiu și cercetare ale actualilor și potențialilor utilizatori. În condițiile finanțării limitate la achizițiile de carte prezența publicațiilor seriale capătă o însemnătate deosebită. Astfel, o bibliotecă universitară trebuie să dețină un spectru larg de publicații periodice care să acopere toate zonele de interes ale utilizatorilor, pornind de la presă de interes general și pînă la reviste de specialitate cu conținut informațional specific anumitor domenii.

La dezvoltarea fondului de publicații periodice influențează mai mulți factori printre care: prețurile la publicațiile periodice, inaugurarea de noi publicații periodice, apariția revistelor electronice, dinamica utilizării etc. Astfel, la etapa actuală din diversitatea și varietatea publicațiilor periodice care apar este necesar de a stabili care din ele reflectează într-o măsură sau alta interesele utilizatorilor Bibliotecii noastre. De aceea este oportun de a analiza și valorifica utilizarea publicațiilor seriale cu scopul de a rectifica anual repertoriul de abonamente la reviste și ziare care vor satisface necesitățile utilizatorilor și vor îndreptăți cheltuielile.

Analiza fondului de publicații periodice, analiza intereselor utilizatorilor ne permite să concluzionăm că dacă în viitor vom reuși să menținem abonamentele și să păstrăm „nucleul” celor mai solicitate reviste la același nivel vom putea satisface solicitările utilizatorilor și vom păstra toate categoriile de utilizatori: studenți, profesori, masteranzi, doctoranzi.

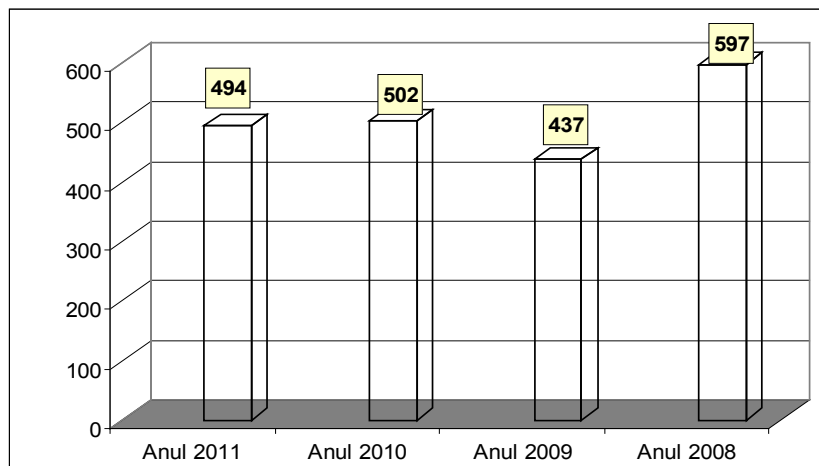
Scopul prezentei cercetări este de a reflecta colecția de reviste adecvate susținerii programelor de învățământ și cercetare prin:

- Stabilirea corespunderii colecției existente cu necesitățile de informare și documentare a utilizatorilor;
- Stabilirea eficienței utilizării acestei colecții și a preferințelor utilizatorilor;
- Determinarea titlurilor ce sînt necesare pentru a fi abonate;
- Depistarea revistelor care sînt mai puțin solicitate pentru a intensifica promovarea lor.

Caracteristica fondului de publicații periodice a sălii de lectură Științe Filologice

Fondul de publicații periodice a sălii de lectură crește în fiecare an datorită, fie adăugării la diferitele titluri a numerelor din anul care a trecut, fie apariției de titluri noi achiziționate sau primite prin donație. Pentru o imagine mai clară a acestor acumulări anuale, subliniem doar că în anul 2011 au fost înregistrate în documentele de evidență a sălii 63 de titluri de reviste în 494 exemplare, iar în total, în acces deschis, sînt puse la dispoziția utilizatorilor peste 230 titluri de reviste și ziare naționale, din România, din Federația Rusă și Ucraina. Completată prin donații și achiziții această colecție de periodice acoperă o însemnată perioadă de timp începînd cu anii 1950 a sec. XX și pînă în prezent.

Dinamica achizițiilor (nr. exemplare) a revistelor în anii 2011-2008

Nucleul fondului de publicații periodice a sălii de lectură Științe Filologice îl constituie revistele de știință literară și lingvistică, colecția careia s-a acumulat de zeci de ani, reviste care sînt deținute în colecția Bibliotecii din momentul fondării și pînă astăzi cît și publicațiile periodice ale Academiei de Științe a Republicii Moldova, Academiei Române, Academiei de Științe din Federația Rusă, Academiei Naționale de Științe a Ucrainei precum și anualele/anelele universităților și ale instituțiilor de cercetări, care sînt foarte activ utilizate ca surse de informare științifică de către studenți și profesori.

Reviste academice: Revistă de lingvistică și știință literară (Ch.), Philologia (Ch.), Limba română (București), Studii și cercetări lingvistice (București), Revista de etnografie și folclor (București), Вопросы языкознания, Русская речь, Русская литература, Слово і час.

Analele Universității de Stat din Moldova. Ser. Științe filologice, Analele Universității din București, „Al. I. Cuza” din Iași, din Craiova, din Timișoara, „Ștefan cel Mare” din Suceava, „Dunărea de Jos” din Galați, Вестник Московского университета. Сер.19. Лингвистика и межкультурная коммуникация: науч. журн., Вестник Московского университета. Сер. 9. Филология: науч. журн., Вісник Київського Національного Університету імені Тараса Шевченка. Українознавство, Мовознавство, Науковий вісник Чернівецького Університету. Слов`янська філологія, Наукові записки Національного університету «Кієво-Могилянської Академії», Филологічні науки etc.

Colecția de reviste în limba română include și valoroase reviste fondate de autori, scriitori consacrați: **Convorbiri literare** rev. fondată de societatea Junimea din Iași (1 martie, 1867), **Dacia literară:** rev. fondată la Iași în 1840 de Mihai Kogălniceanu, **Familia:** rev. de cultură, fondator Iosiv Vulcan în 1865, **Manuscriptum:** rev. Trimestrială ed. De Muzeul Național al literaturii române, director fondator D. Panaitescu – Perpessicius, **Viața Românească** rev. întemeiată la Iași în martie 1906, de un grup de intelectuali în frunte cu Constantin Stere și Garabet Ibrăileanu, **Vatra:** directori fondatori: I. Slavici, I. L. Caragiale, G. Coșbuc, **Literatorul** rev. fondată la 1880 de Al. Macedonski / Serie nouă fondată la 1991 de Marin Sorescu, **Viața Basarabiei** publicație fondată în anul 1932, condusă de Pan Halippa și Nicolae Costenco. În aceste reviste poate fi găsită proza și poezia contemporană, critică și bibliografii, publicistica, opera, și moștenirea literară a clasicilor români. Titlurile amintite reprezintă cea mai valoroasă parte din fondul deținut.

La dezvoltarea colecției de reviste urmărim două obiective – introducerea revistelor noi cu teme relevante și probleme științifice și eliminarea din colecție a revistelor cu o circulație mică, nesolicitate, pe care le transmitem în Serviciul Dezvoltarea și Organizarea Colecțiilor. Odată cu deficitul de resurse financiare la abonamente se iscă și necesitatea de a face o analiză obiectivă a fiecărei reviste în baza unor criterii bine determinate. Din multiplele criterii trebuie menționate două de bază: solicitarea și citarea revistei în bibliografiile cursurilor universitare.

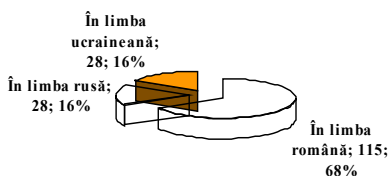
Astfel din titlurile noi de reviste au fost adăugate:

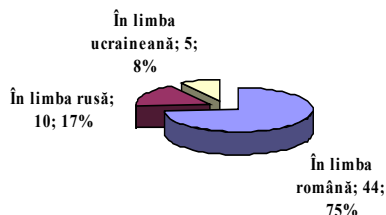
DIALOG CONTINUU

- În anul 2011 - 4: Cenaclu de la Păltiniș, Hiperion, Plumb, Transilvania.
- În anul 2010 - 8: Cultura, Memoria etnologică, Noua Revistă Filologică, Philologica Jassyensia, Philologia, Revista la plic, Sintagmele, Septentrion literar.

Titluri de reviste per limbi

Titluri de ziare per limbi

Publicațiile periodice a sălii de lectură Științe Filologice sunt utilizate de toate categoriile de utilizatori ai Bibliotecii: în ajutorul procesului de studiu, informare, pentru cercetare, autoinstruire și lectură pentru suflet. Cea mai activă categorie de utilizatori sunt masteranzii, doctoranzii, studenții, și mai puțin, cu regret, cadrele didactice.

Despre valoarea informativă și științifică a revistelor ne vorbește gradul lor de solicitare și utilizare:

- **cele mai solicitate:** *Revistă de lingvistică și știință literară, Limba română (Ch.), Studii și cercetări lingvistice, Limbă și literatură, Limba și literatura română, Analele științifice ale Universităților, Contrafort, Semn, Convorbiri literare, Noua Revistă Filologică, Вопросы языкознания, Вопросы литературы, Русская речь, Русская литература, Филологические науки, Русский язык в школе, Литература в школе, Слово і час, Дивослово, Київ.*
- **solicitare:** Limba română (București), Basarabia, Dacia literară, Familia, Lettre internationale, Literatorul, Luceafărul, Secolul XX, XXI, Sud-Est, Viața Basarabiei, Viața Românească, Vatra, Revista de etnografie și folclor, Вестник Московского университета: Лингвистика и межкультурная коммуникация, Вестник Московского университета: Филология, Новый мир, Звезда, Иностранная литература, Литературная учеба, Новое литературное обозрение, Дніпро, Українська мова і література в школі, Українська мова і література, Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.
- **mai puțin solicitate** (deși conțin informații utile): Clipa, Roua stelară, Роман-журнал, Роман-газета, Зарубежный роман, Русский мир, Всесвіт, Початкова школа etc. (Aceste reviste sunt intens promovate prin expunerea lor la diferite expoziții).

În urma cercetărilor, analizelor efectuate am constatat că numărul revistelor, *foarte solicitate* și *solicitate* constituie **60-70%** din fondul de publicații periodice (anii 1990-2011). Aceste reviste oferă **70-80%** din informațiile necesare utilizatorilor. Aceasta o aflăm din comunicarea nemijlocită cu utilizatorii și din programele de cercetare a necesităților de informare și instruire ale utilizatorilor: sondaje, anchete tematice (*Cititorul și Presa, Publicațiile în serie în procesul de studii și cercetare* etc.) efectuate în Bibliotecă.

Mai jos vom da citire la câteva răspunsuri selectate din chestionarul *Publicațiile în serie în procesul de studii și cercetare* pentru studenți și cadrele didactice (realizat în Bibliotecă în anul 2010): *presa tradițională este consultată zilnic de 37%* din numărul utilizatorilor chestionați, **30%** o consultă după necesitate. Referitor la *calitatea și cantitatea presei periodice din Biblioteca noastră* cei chestionați au răspuns în felul următor: **48%** - consideră că este foarte bună și aduc următoarele argumente: *colecția de publicații periodice conține multe titluri interesante, în care sunt de găsit materiale necesare unui viitor specialist în domeniu, ele acoperă în mare măsură necesitățile solicitate, Biblioteca dispune de toate titlurile necesare pentru studiu și cercetare, 42%* - bună și numai **10%** o consideră potrivită. **97** la sută din cei chestionați au răspuns că sunt satisfăcuți de numărul, varietatea și valoarea publicațiilor periodice, că au găsit întotdeauna tot ce au căutat și doar **3** la sută n-au dorit să răspundă.

Utilizatorii Bibliotecii recurg la consultarea publicațiilor periodice (reviste, ziare, anuare, anale) în mai multe scopuri: *informare și studiu, informare și cercetare, informare / studiu / cercetare, numai cercetare.*

Tabelul ce urmează ilustrează, în plan comparativ, utilizarea revistelor în diferite scopuri. Unele din aceste reviste servesc doar pentru informare și studiu, altele – numai pentru cercetarea științifică.

Titlurile de reviste cel mai frecvent utilizate în procesul de studiu și informare (seminare, referate)	Titlurile de reviste frecvent utilizate pentru cercetate (teze de an, licență, master etc.)
Limba română (Ch.), Caiete critice, Revistă de lingvistică și știință literară, Limbă și literatură, Limba și literatura română, Metaliteratură, Semn, Clipa, Contrafort, Dacia literară,	Analele Științifice..., Academica, Basarabia, Convorbiri literare, Jurnalul literar, Lettre internationales, Literatorul, Manuscriptum, Philologia, Revista de istorie și teorie literară, Romanoslavica, Secolul 20, 21, Studii și cercetări lingvistice.

DIALOG CONTINUU

Русский язык в школе , Литература в школе, Иностранная литература, Русская речь.	Вестник Московского университета: Филология, Лингвистика и межкультурная коммуникация, Вопросы литературы, Вопросы языкознания, Литературная учеба, Новое литературное обозрение, Филологические науки, Русская речь,
Дивослово, Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.	Київ, Мовознавство, Слово і час.

Colecția de reviste a sălii de lectură constituie **48%** din numărul total de documente existente (19 839) la data de 01.01.1012.

Împrumutul publicațiilor periodice în anul 2011 - aproximativ **24%** din împrumutul total al documentelor din sala de lectură.

$24\% : 48\% = 0,5$. Coeficientul normativ este 1, ceea ce demonstrează intensitatea utilizării acestui compartiment al fondului.

Coeficientul mediu al împrumutului publicațiilor periodice este de $(1+1+1) = 3$.

Solicitățile publicațiilor periodice după dinamică diferă puțin de la an la an.

Circulația publicațiilor periodice în 2011 constituie **29,1**.

O evidență selectivă în 2011 a fost efectuată și în scopul obținerii datelor mai complete despre numărul împrumuturilor din fondul de reviste al sălii și a utilizării acestor documente.

Evidența împrumutului în condițiile accesului deschis în sala de lectură (evidența împrumutului publicațiilor periodice a fost efectuată conform indicațiilor din literatura metodică).

Au fost cercetate trei perioade ale anului de studiu cu intensități diferite de utilizare a revistelor.

A fost scos în evidență coeficientul fiecărei perioade.

Perioada	Luna	Data
I perioadă Mai puțin intensivă	ianuarie	16-21
II perioadă Intensivă	martie	13-18
III perioadă Foarte Intensivă	octombrie	24-31

I perioadă (ianuarie)

În a treia săptămână au fost împrumutate 1001 ex. reviste; numărul intrărilor - 1341

$\frac{1001}{1341}=0,7$. Coeficientul perioadei - 1.

II perioadă (martie)

În a doua săptămână au fost împrumutate - 1641 ex. reviste; numărul intrărilor - 1809

$\frac{1641}{1809}=0,9$. Coeficientul perioadei - 1

III perioadă (octombrie)

În a patra săptămână au fost împrumutate - 2085 ex. reviste; numărul intrărilor - 2109

$\frac{2085}{2109}=1$. Coeficientul perioadei - 1.

În aceste trei luni (ianuarie – perioadă puțin intensivă, martie - intensivă, octombrie – foarte intensivă) s-au împrumutat 17 460 exemplare reviste. Cele mai utilizate sunt următoarele titluri:

1. *Limba română* (ed. Ch.) împrumutate 1622 ex. (9,3%)
2. *Limba și literatura română* împr. 1520 ex. (9%)
3. *Revistă de lingvistică și știință literară* împr. 1444 ex. (8,3%)
4. *Филологические науки* împr. 1418 ex. (8%)
5. *Semn* împr. 1047 ex. (6%)
6. *Convorbiri literare* împr. 988 ex. (5,6%)
7. *Русский язык в школе* împr. 965 ex. (5,5%)
8. *Studii și cercetări lingvistice* împr. 945 ex. (5,4%)
9. *Дивослово* împr. 868 ex. (5%)
10. *Viața Românească* împr. 860 ex. (5%)
11. *Литература в школе* împr. 822 ex. (4,7%)
12. *Sud-Est* împr. 766 ex. (4,4%)
13. *Вопросы языкознания* împr. 655 ex. (3,7%)
14. *Слово і час* împr. 520 ex. (3%)
15. *Basarabia* împr. 322 ex. (1,8%)

Alte titluri împrumutate - 2698 ex. (15,4%)

Titlurile de reviste, cel mai frecvent, utilizate în diferite perioade ale anului puțin diferă. Desigur, că cele mai utilizate rămân a fi publicațiile indicate în bibliografiile seminarelor.

Revistele care sînt deținute într-un singur exemplar nu se împrumută la domiciliu, ci doar la sala de lectură, sau articolele necesare pot fi xerocopiate ori scanate contra cost. Unele reviste deținute în cîte două sau mai multe exemplare pot fi împrumutate la domiciliu pe un termen de la 1 până la 5 zile.

DIALOG CONTINUU

Pentru comoditate în căutare publicațiile periodice în sală sunt aranjate în ordinea alfabetică, direct cronologică, în cadrul fiecărei limbi.

Toată informația despre colecțiile publicațiilor seriale poate fi aflată prin intermediul diferitelor instrumente de informare, tradiționale și automatizate: catalogul alfabetic tradițional, catalogul on-line, rubrica Revista și Ziare abonate în anul... de pe site-ul Bibliotecii.

Promovarea: pentru a obține o circulație mai bună a publicațiilor periodice în bibliotecă se organizează un șir de activități de popularizare a acestor resurse: expoziții ale publicațiilor periodice *Achiziții noi*, expoziții de aniversare a unei reviste, sînt organizate reviste bibliografice-informative pentru studenți și profesori, sînt organizate lunare de popularizare a publicațiilor periodice, expoziții on-line etc.. (ex.: **Publicalii Periodice din colecția Bibliotecii** <http://libruniv.usb.md/Expo/tematice/periodice.pdf>)

Concluzii:

Cercetarea este o contribuție la cunoașterea unor realități pe care suntem obligați să le analizăm cu minuțiozitate și pentru a promova pe viitor o strategie în privința consolidării poziției publicațiilor periodice în Bibliotecă.

Dezvoltarea eficientă a colecțiilor de publicații periodice tipărite cât și on-line (astăzi din ce în ce mai multe periodice sunt disponibile și/numai în format electronic) vor permite bibliotecarilor să răspundă efectiv solicitărilor utilizatorilor.

Sursele care au servit drept suport pentru studiu au fost: colecțiile de reviste a sălii (în limba română, rusă, ucraineană), sondajele, statistica *ProgStatSL2 2011*, raportul de activitate al sl2, literatura de specialitate.

Bibliografie consultată:

- MORARU, Violeta. Publicațiile periodice – surse importante de informații pentru utilizatori. **In:** *Axis Libri*, 2009, nr 2, pp. 16-17
- УВАРОВА, Т. Статистика знает все. Для чего она нужна?. **В:** *Независимый библиотечный адвокат*, 2004, nr 2, pp. 14-22.

MODERNIZAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE ÎN CADRUL FILIALEI BIN A ABRM

Modernization of professional skills within the Balti Branch Library in Education of LARM

Elena STRATAN

Abstract: *The article presents information about the professional Standard Application workshop „Performance Indicators for libraries”- ISO 11620: 2008, IDT and efficiency educational library organized on 16 May 2011 by the Ministry of Education of the Republic of Moldova, Branch School Libraries in the North of Moldova (BSLNM) of library Association of Republic of Moldova with residence in Scientific Library of „Alecu Russo” State University from Balti. The event brought together about 40 school librarians, college and professional schools, responsible specialists for the work of school library activities in the Northern part of R. Moldova, university librarians. The program included 15 communications in 3 modules: Management, Information Technology.*

Pe 16 mai 2012 Ministerul Educației al Republicii Moldova, Filiala Bibliotecii de Învățămînt din Nord (BIN) a ABRM, cu sediul la Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo”, au organizat atelierul profesional *Aplicarea Standardului „Indicatori de performanță pentru biblioteci”- ISO 11620:2008, IDT și eficientizarea bibliotecii de învățămînt. Evenimentul a reunit circa 40 de bibliotecari școlari, de colegiu și din școli profesionale, specialiști de la Direcțiile de Învățămînt, responsabili de activitatea bibliotecilor școlare din zona de Nord a Republicii Moldova, bibliotecari universitari. În mesajul de deschidere Elena Harconița, directoarea Bibliotecii și moderatoarea acțiunii a felicitat bibliotecarii cu sărbătoarea profesională, de curînd sărbătorită*

în Republică, a trecut în revistă activitatea Filialei, una din „cele mai active filiale din cele 46 cu distribuție națională, care s-au impus prin activități profesionale diverse, contribuind la promovarea ABRM și la îmbunătățirea imaginii bibliotecarului în societate” (Ludmila Costin, președinte ABRM, Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova în timp).

Către aniversarea a 20 - a de la fondarea ABRM bibliotecarii universitari de la Bălți au editat 5 lucrări în colecția ABRM - 20; **Catalogul lucrărilor editate de biblioteci universitare și specializate din Republica Moldova**; ABRM – Filiala Bălți la 20 de ani de activitate, autori E. Harconița, **L. Mihaluța, E. Stratan**; Bibliotecile școlare din Republica Moldova : Studiu statist. 2005-2010, autori E. Harconița, **E. Stratan**; **Concursul Național Cele mai reușite lucrări în domeniul**

biblioteconomiei și științelor informării, autori **E. Harconița, L. Răileanu**; ABRM – 20 de ani: CD-rom, ce conține un film din foto de la diverse activități ale Asociației. **Lucrările au fost** menționate cu Premiul Mare în Concursul Național *Cele mai reușite lucrări în domeniul Biblioteconomiei și Științelor Informării*, fiind expuse on-line și pe blogul Filalei.

Elena Harconița a anunțat despre reorganizarea și noul statut de filială a Bibliotecilor din învățământ din Nord - BIN, care se constituie din bibliotecarii școlari din 616 școli din 15 raioane din Nord și municipiul Bălți, bibliotecari de colegii, școli profesionale din mun. Bălți și bibliotecarii universitari. A fost creată baza de date a membrilor BIN, care înregistrează deja 556 bibliotecari. A fost instituită Diploma BIN, prima fiind conferită Polinei Onofreiciuc, șefa Bibliotecii Colegiului Pedagogic „Gh. Asachi” din Lipcani pentru activitatea îndelungată și rodnică în domeniu și cu prilejul a 70 de ani de la naștere.

Au urmat trei comunicări cu genericul *Omagiu Cărții și Bibliotecarului*: *Nume Mari în Catedrala Cărții (Lilia ABABI)*; *Cărți aniversare în anul 2012 (Valentina TOPALO, Marina MAGHER)*; *Cărți deținătoare de premii naționale și internaționale (Adella CUCU)*.

FILIALA ABRM

În cadrul Modululelor Informare și Management au fost prezentate comunicările info-aplicative: *Importanța statisticii de bibliotecă pentru un management de calitate* (Elena HARCONIȚA); SM ISO 11620:2011 Informare și documentare. Indicatori de performanță pentru biblioteci (ISO 11620:2008, IDT) în aplicare din 01.01.2012; Standardul național SM ISO 690:2012 Reguli

pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare, adoptat prin hotărârea INSM nr. 871 din 05.04.2012, în aplicare din 02.05.2012 (Lina MIHALUȚA); *Metode de calcul a indicatorilor de performanță conform standardului în vigoare* (Ludmila RĂILEANU); *Excepții și limitări pentru biblioteci în legea privind dreptul de autor și drepturile conexe* (Angela HĂBĂȘESCU, Valentina TOPALO).

Modulul TEHNOLOGII a inclus prezentarea Blogului Filialei BIBLIOTECI DE ÎNVĂȚĂMÎNT DIN NORD (BIN) a ABRM <http://filialabrm-bin.blogspot.com>, Profilul Filialei pe rețeaua socială Google+; Baza de date a membrilor BIN pe site-ul Bibliotecii (Lina MIHALUȚA, Elena STRATAN, Tatiana PRIAN). De asemenea a fost prezentat Blogul Sălii de Lectură Științe Filologice <http://slfilologie.blogspot.com> (Adella CUCU; Marina MAGHER, Gherda PALII), e-Ghidul bibliotecarului școlar (Elena HARCONIȚA), resurse electronice utile în cadrul Programului Bacalaureat (Adella CUCU).

Noutățile Salonului Muzical au fost prezentate de Elena ȚURCAN, șef Oficiu Documente Muzicale care a relatat despre expozițiile on-line dedicate marilor personalități din domeniul muzicii: Claude Debussy: 150 de ani de la naștere; L. V. BEETHOVEN - 185 de ani de la trecerea în eternitate; Eugen Doga - 75 de ani de la naștere etc. În final Dorina COSUMOV, Antonina ANTONOV au prezentat un divertisment bibliotecar care a inclus informații despre cele mai vechi cărți din lume, cele mai scumpe și mai bine vândute cărți, diverse acțiuni internaționale de susținere a lecturii și a bibliotecilor.

Evenimentul a fost completat de expoziția *Lucrări premiate în cadrul Concursului Național Cele mai reușite lucrări în domeniul Biblioteconomiei și Științelor Informării, derularea foto-filmului Omagierea Zilei Bibliotecarului în Republica Moldova* (Silvia CIOBANU, șef serviciu).

Toți participanții au primit suporturi informațional – didactice (în format electronic) : Harconița, Elena. Filiala ABRM – Bălți la a 20-a aniversare / Elena Harconița, Lina Mihaluța, Elena Stratan ; lector : G. Mostovic ; design/cop./machtetare : S. Ciobanu ; tehored. : N. Culicov. – Bălți, 2011. – 69 p. –

(Colecția ABRM – 20 de ani). – ISBN 978-9975-50-070-8 <http://ru.calameo.com/books/001133349c435dd84e736>, textele comunicărilor și expozițiile on-line: Metode de calculare a indicatorilor de performanță.

De asemenea au fost oferite donații de cărți și materiale promoționale de la Banca Mondială, NATO, Centrul de Informare a Uniunii Europene, Centrul de Documentare a ONU, Asociația Tinerilor Romani din Afara Granițelor din Iași.

Impactul acțiunilor de instruire în cadrul Filialei BIN a ABRM intensifică și armonizează comunicarea profesională, stabilesc relații de colaborare și cooperare bibliotecară, interacționează membrii filialei în cadrul rețelelor sociale / comunităților profesionale din Internet (Facebook, Google+, LinkedIn, Twitter, Calameo), facilitează accesul bibliotecarilor la resurse metodice și de specialitate, mobilizează și dinamizează demersul informațional-biblioteconomic comunitar.

BASARABIA DE LA ÎNCEPUTURI
PÎNĂ ÎN ZILELE NOASTRE:
PREZENTARE SELECTIVĂ
A DOCUMENTELOR
DIN COLECȚIA BIBLIOTECII

**Bsasarabia from the beginnings till today:
documents from the library's collection**

Aliona PURICI

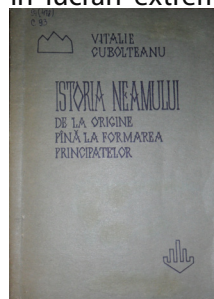
Abstract: *The history is people's testament. She advocates for their existence and a lot of the world is eager to read more of the history of his nation. To find sources of documentation for those wishing to know more of the history of Bassarabia exhibitions are organised periodically in which setting the most important works from the collection of the library.*

„Basarabia dintre Nistru și Prut este leagănul autentic al civilizației românești”
Dimitrie Cantemir

În sala de lectură „Științe socio-umanistice și economice” a fost vernisată expoziția: „*Basarabia de la începuturi pînă în zilele noastre*”, dedicată celor 200 ani de la anexarea Basarabiei la Imperiul rus. Au fost prezentate peste 30 de documente în limba română și rusă editate la editurile din România: *Junimea, Semne, Editura Institutului Cultural Român, Humanitas* și Moldova: *Știința, Universitas, Poligraf-Service* etc.

Această perioadă din istoria Basarabiei este reflectată în lucrări extrem de valoroase din punct de vedere științific: monografii, studii, tratate, cărți, articole. Biblioteca Universitară deține peste 150 titluri de carti și peste 80 articole din reviste și ziare cu referire la acest subiect.

În lucrarea ***Istoria neamului de la origine pînă la formarea Principatelor***, autor **Vitalie Cubolteanu**, Ch. 1991, este descrisă o istorie mai puțin cunoscută de publicul larg și anume istoria antică a neamului nostru, istoria de o mie de ani din

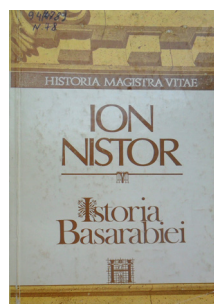

Evul mediu, istoria formării poporului român, istoria evoluției culturii neamului în perioada de timp cuprinsă între mileniul 1 înaintea erei noastre și secolul XIV al erei noastre.

O altă lucrare: **Istoria Moldovei din cele mai vechi timpuri pînă în epoca modernă (Aspecte din viața politică, socială și a culturii)** Ch. 1992, prezintă materiale importante în complexul general al civilizației românești din cele mai vechi timpuri și pînă la începutul epocii moderne. Avînd un caracter științific de popularizare, lucrarea este destinată celor dornici de a cunoaște unele dintre cele mai importante pagini din istoria Țării Moldovei.

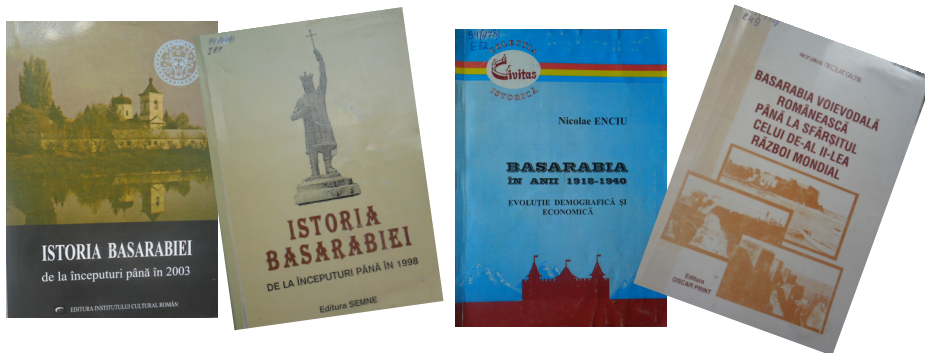
În lucrarea: **Ion Nistor Istoria Basarabiei**, București 1991, în prima parte este descris trecutul Basarabiei pînă la răpire; partea a doua tratează istoria Basarabiei sub stăpînirea rusească pînă la Unire.

Altă lucrare **A. Boldur Istoria Basarabiei**, București 1992, cuprinde toate evenimentele perioadei respective: Basarabia în cadrul istoriei Românilor, Basarabia sub dominația rusească și manifestările românești în viața provinciei, responsabilitatea suveranității românești în Basarabia și răpirea Basarabiei de către Uniunea Sovietică.

Evoluția istorică a teritoriului dintre Prut și Nistru pînă în 1812, Basarabia sub ocupația țaristă, mișcarea de eliberare națională, unirea Basarabiei cu România în 1918 și alte evenimente importante sînt oglindite în lucrările: **Istoria Basarabiei de la începuturi pînă în 1998**, **Istoria Basarabiei de la începuturi pînă în 2003**, **O istorie a Basarabiei în date și documente 1812-1940**, **Basarabia voievodală românească pînă la sfîrșitul celui de-al II-lea război mondial**

Ion Hîncu în lucrarea **Cine sînt strămoșii moldovenilor?** Ch. 1990, expune în mod popular istoria formării poporului moldovenesc, începînd de la daco-geți – cei mai vechi strămoși ai noștri, pînă la sfîrșitul secolului al XIII-lea începutul secolului al XIV-lea, cînd se constituie Statul moldovenesc feudal independent.

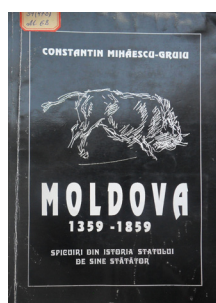

Un episod important este reliefat în lucrarea autorului **George F. Jewsbury Anexarea Basarabiei la Rusia: 1774-1828 : Studiu asupra expansiunii imperiale**, Iași 2003, traducere de Alina Pelea. Lucrarea de

față nu abordează intrarea Basarabiei în Imperiul Rus în modul tradițional ci tratează încorporarea acestui nou teritoriu ca pe un studiu de caz al problemelor administrative ale expansiunii.

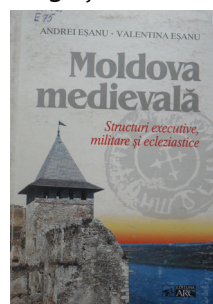
Colecția Bibliotecii include o lucrare deosebit de valoroasă **Documente privitoare la istoria Țării Moldovei în secolul al XVIII-lea : 1775-1786 : Cărți domnești și zapise** Ch. 2005. Actualul volum cuprinde 191 de documente: cărți domnești, zapise, mărturii hotarnice, recipise de plată etc. Aceste materiale

sînt editate în prezentul volum după documentele depozitate în arhive și nu după alte reproduceri care au diverse lacune de ordin arheografic.

Prezintă interes volumul **Moldova 1359-1859: Spicuri din istoria statului de sine stătător, autor Constantin Mihăiescu-Gruia** București 1998, care descrie lunga și frumoasă istorie a Moldovei, așa cum a fost scrisă de către cei care s-au aplecat, de-a lungul vremilor, asupra ei cu dragoste și conștiință, cu sinceritate și grijă pentru adevăr.

Un volum insolit **Andrei și Valentina Eșanu Moldova medievală. Structuri executive, militare și ecleziastice** Ch. 2001, propune o serie de studii, cercetări și eseuri în care este arătată evoluția sub diferite aspecte a Țării Moldovei pe parcursul a cîtorva secole. Totodată, în lucrare se acordă o mare atenție activității concrete istorice a unor mari personalități din aceeași epocă care au jucat un rol important în activitatea structurilor politice, administrative și ecleziastice. Un spațiu larg este rezervat descrierii cetăților, orașelor și tîrgurilor.

Informații relevante despre acest eveniment istoric sînt oglindite în publicațiile periodice abonate de Bibliotecă: *Revista istorică, Glasul Națiunii, Basarabia, Magazin istoric, Memoria, Limba română* etc.

Revista *Limba română*, 2012 nr. 5-6 este dedicată în întregime celor 200 ani de la anexarea Basarabiei la Imperiul rus inserând articole ale autorilor: *Alexandru Zub*, **Basarabia - 200**; *Alexandru Bantoș în dialog cu Petre Guran* **Basarabia mai așteaptă să fie descoperită, cu dragoste, în complexitatea ei istorică**; *Ioan Milică* **Basarabia, orizont eminescian**; *Valentin Tomuleț* **Etapele și specificul incorporării Basarabiei în sistemul economic și politic al Imperiului Rus (anii 1812-1868/1873)**; *Dinu Poștarencu* **Eliminarea, în 1828, a limbii române din sistemul administrativ al Basarabiei** etc.

În fiecare din volumele prezentate se cuprind pagini necunoscute din istoria Țării Moldovei cu o largă deschidere spre transformările structurale și politice din zilele noastre.

Subiectul respectiv este oglindit pe larg și în resursele electronice:

<http://basarabialiterara.com.md/>

<http://www.istoria.md/>

<http://magazinistoric.ro/>

<http://profudeisto.wikispaces.com/>

CUPLURI CELEBRE DIN LUMEA MUZICII

Famous couples from the world of music

Ariadna MUSTEAȚĂ

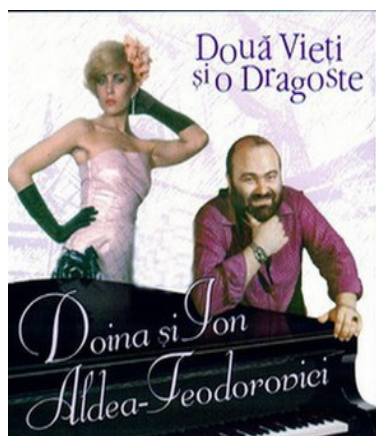
Abstract: *The exhibition „Famous couples from the world of music” aimed presentation of the road travelled by the musical couples Ion and Doina Aldea-Teodorovici, Nicolae Botgros and Lidia Bejenaru, Mihai Dolgan and Lidia Botezatu and many others that lead the national fame in music around the world. It is known that our generation are inclined to forget both good and bad many things in the history. But the people did not forget everything created grand in national culture.*

„O carte este mai mult decât o structură verbală sau o serie de structuri verbale, este un dialog stabilit cu cititorul său și este tonul pe care îl impune cititorului și este imaginea schimbătoare sau durabilă pe care i-o impune memoriei sale.”

Jorge Luis Borges

„Muzica ne purifică cugetul, încât ajungem la gândurile cele mai curate. Prin ea ajungem cel mai direct să ne identificăm cu divinitatea.”

Brâncuși

Misiunea Bibliotecii Științifice este de a satisface necesitățile de pregătire profesională, cercetare științifică, educație culturală a membrilor comunității universitare. Promovarea documentelor are loc și prin organizarea diferitor expoziții informative, tematice tradiționale și on-line.

Concepută în contextul acțiunilor prilejuite săptămânei Zilele Tineretului, expoziția cu tema „Cupluri celebre din lumea muzicii”, și-a propus să prezinte iubitorilor de frumos mărturii ale drumului parcurs de cuplurile muzicale din Moldova.

O singură cale există. Doar una: să cauți. Activ. Și să te bucuri ...

Nicolae Botgros
Lidia Bejenaru

Mihai Dolgan
Lidia Botezatu

Adriana Ochișan
Cornel Botgros

Cu adevărat – spiritul Universului se hrănește cu fericirea umană. Iar aceasta în cântec își are rădăcina. *Ion și Doina Aldea-Teodorovici, Nicolae Botgros și Lidia Bejenaru, Mihai Dolgan și Lidia Botezatu, Adriana Ochișan și Corneliu Botgros* și mulți alții ce duc faima muzicii naționale în întreaga lume.

Cîntecul popular ne însoțește de la naștere pînă la moarte ... Această afirmație își confirmă valabilitatea prin marea popularitate ce caracterizează dinastia Botgros, care a dus faima muzicii populare în România, Polonia, Grecia, Belgia, Danemarca, Italia, Turcia, Franța, Statele Unite ale Americii, Austria, Elveția, Australia, Noua Zeelanda, Olanda și Norvegia, precum și în toate țările din spațiul ex-sovietic.

Artist al Poporului, Cavaler al Ordinului Republicii, Nicolae Botgros nu are nevoie de nici o prezentare. Un geniu al muzicii, un virtuos al vioarei. El este încununarea tuturor artiștilor, o simbioză perfectă între talent și profesionalism. Nicolae Botgros, cunoscut deopotrivă ca dirijor și violonist de excepție, dispune de o sensibilitate remarcabilă, virtuozitate și tehnică excepțională de interpretare confirmîndu-i virtuți înnăscute, dar și acumulate pe parcursul studiilor academice de specialitate, fiind supranumit „vioara nepereche” sau „poetul viorii”. Feciorul Cornel, nora Adriana continuă tradițiile muzicale. Ca orice părinți familia Botgros se bucură de succesele copiilor săi. Cînd apar în scenă, constată mama, sînt tineri, dornici de afirmare,

dornici să facă ceva pentru muzica populară și, de ce nu, pentru dinastia Botgros, s-o perpetueze în timp.

De lumina dragostei să ne bucurăm ... Doina și Ion au trăit fericirea dimineții. Ei au învățat să ridă de la răsăritul soarelui, de la aprinsul zorilor, de la ciripitul păsărilor, de la bucuriile dimineții cu rouă, de la vorba dulce a mamei, de la șopotul izvorului, de la zîmbetul copilului. Au învățat să plîngă de la durerea acestui mult pre pățimit pămînt. Doina și Ion și-au iubit pînă la lacrimi baștina, prietenii, părinții, feciorul Cristi, pe care-l adora. Durerea Doinei era că nu poate fi cu el cît mai mult. Considera că acest fapt este tragedia vieții ei, pentru că îl iubea nespuse de mult. Odată, cînd Ion a fost întrebat ce cîntec, din cele scrise de el, îi place

FILMUL COLECȚIEI

mai mult, a răspuns fără a ezita: „Copilul din leagăn”, fiindcă astfel mă imaginez cu odorașul meu pe genunchi: „...nimic mai dulce-n lume/ca un copil ce doarme...”

Ion și Doina Aldea-Teodorovici și-au dedicat viața și activitatea lor unui ideal înălțător: păstrarea spiritualității românești. Erau convinși: „Cu ajutorul Artistului Dumnezeu comunică cu oamenii. Numai Cultura și Credința ar fi în stare să oprească procesul bestializării societății. Cultura și Credința. Credința și Cultura,” acesta a fost motto-ul vieții lor. Prin cîntecul lor, Doina și Ion au adus un omagiu limbii noasre dulci „ca un fagure de miere”, tricolorului drag, tradițiilor strămoșești. Ei au intonat ceea ce avem mai sfînt: Dumnezeu, mama, limba, neamul, Eminescu, suveranitatea, pacea etc... E bine cunoscut ciclul de cîntece sacre: „Răsai”, „Reaprindeți candela”, „Pentru ea”, „Eminescu”, „Trei culori”, „Clopotul învierii”, „Pace lumii”, „Suveranitatea”, „Maluri de Prut”, „Copilul din leagăn”, „Focul din vatră” etc, cîntecele de dragoste, senine și curate, sînt ca un imn consacrat mamei, femeii, copiilor: „O serenadă”, „Balada familială”, „Iartă-mă”, „Inimă de mamă, inimă de tată”, „Ala-bala”, „Fuga-fuga”... Cîntecele lor sînt cîntece mărețe, în ele e mișcare și conflict, curaj și bărbăție, sînt cîntece ce te impun să te bucuri și să plîngi. Au ieșit pe scenă împreună prima dată în 1982: un compozitor și o interpretă. Astfel au format duetul (cuplul) Doina și Ion Aldea-Teodorovici. Pentru ei nu avea nici o importanță unde cîntă: pe scena teatrului, în sălile de concerte, afară pe frig sau pe arșiță. Au colindat satele și orașele Moldovei și ale României: Doina, Ion și chitara.

Nu este adevărat că inima contemporanilor noștri nu e receptivă la cîntecul patriotic! Și azi, ca și nu demult, pe cînd erau în viață, oamenii cu lacrimi în ochi ascultă cîntecele compozitorului Ion Aldea-Teodorovici, interpretate de cuplul Doina și Ion, Anastasia Lazariuc, Nina Crulicovschi, Dida Drăgan, Ion Suruceanu, Zinaida Julea, Sofia Rotaru, Ștefan Petrache: „Reaprindeți candela”, „Scrisori pe zăpadă”, „Mănăstirea Căpriană”, „Lubiți învățători”. I-au îndrăgit oamenii pentru dăruirea de sine, pentru dragostea lor de Patrie, neam, datină. Astăzi Ei nu mai sînt, dar a rămas cîntecul lor care face o sală întregă să se ridice în picioare - sală cu mii de oameni. În 1992 la 30 octombrie, într-un accident stupid, moartea nemiloasă ni i-a furat, i-a zmulș de lîngă noi. Au fost petrecuți în ultimul drum, în veșnicul drum al eternității, de mii de oameni de pe ambele maluri ale Prutului. Atîta lume, atîta durere și atîtea lacrimi nu cred că s-au pomenit vreodată la moartea cuiva în Moldova. E greu de exprimat în cuvinte suferința și pierderea noastră. Au fost fericiți? Da, au fost fericiți pentru că au știut să-i facă fericiți și pe alții. Și-au dăruit sufletul, inima, talentul, bonomenia celor care au avut nevoie de sprijin. Ei au luptat nu cu arma, au luptat cu cîntecul, cu sufletul lor curat. În timpul războiului din Transnistria, cu riscul vieții, împreună cu titanii literaturii noastre Grigore Vieru și Adrian Păunescu au dat spectacole pentru vitejii noștri patrioți, pentru cei ce cu arma în mîină apărau integritatea țării. Au participat la festivalul de la Mamaia, „Cerbul de Aur” (Brașov), Finlanda etc. Doina și Ion Aldea-Teodorovici au lăsat o brazdă adîncă în cultura neamului nostru. Au rămas a fi Artiști Emeriți din R. Moldova, post-mortem au fost decorați cu cea mai înaltă distincție a țării - Ordinul

Republicii. În memoria lor au fost înălțate monumente: la Pitești (România, autor multregreatata Ioana Nistor, cu aportul primăriei Pitești, primar Tudor Pendiuc), Soroca (R. Moldova, autor Mircea Pușcaș), Chișinău (sculptor Iurie Canașin, cu susținerea omului de afaceri Anatol Josan, președinte al companiei Jass-group). Numele lor îl poartă gimnaziile, liceele, străzile. Pentru a li se păstra memoria veșnică vie, la Chișinău anual la 13-15 noiembrie se va desfășura Festivalul-Concurs Internațional de muzică ușoară „Două inimi gemene” în memoria Doina și Ion Aldea-Teodorovici. Este îmbucărător faptul că, grație acestui eveniment cultural sînt descoperite tinere talente, care le vor continua idealul. Ei au plecat, dar le-a rămas Cîntecul.

Bibliografie consultată:

1. BUZILĂ, Serafim. Enciclopedia interpreților din Moldova. Ch. : ARC ; Museum , 1999. 499 p. ISBN 9975-61-104-4 ; ISBN 9975-906-35-8
2. CACIUC, Anatol. Dimensiunea clipei : Interviuri cu interpreți de muzică populară și ușoară din Rep. Moldova și România. Ch. : Pontos, 2006. 216 p. ISBN 978-9975-102-17-9
3. *Ion și Doina. Doina și Ion*. Ch. : Ed. FC „Basarabia”. 182 p.
4. *Nicolae Botgros* : „Dragoste și dor pe strune de vioară...” . [S.l. ; s.n.]. 16 p.
5. VIZIRU, Andrei. Cei șapte ani de acasă sau cele șapte miracole ale copilăriei. Ch. , 2004. 400 p. ISBN 9975-78-353-8

CONSTANTIN BRÂNCUȘI ȘI TRANSFORMAREA VISELOR PRIN SCULPTURĂ

**Constantin Brâncuși and dreams transforming
by sculpture**

Angela HĂBĂȘESCU

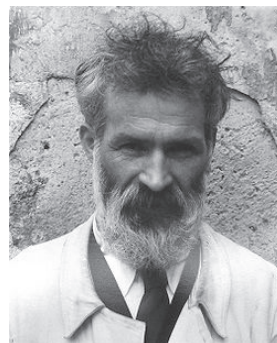
Abstract: *The most efficient form of dissemination of the collections in the library is the exhibition book. In order to inform users on the various collections held by the library are organized annually in over 70 themed exhibitions. This article talks about one of these exhibition dedicated to Constantin Brancuși Romanian artist.*

„Arta – poate cea mai desăvârșită a fost concepută în timpul copilăriei umanității. Căci omul primitiv uita de grijile cele domestice și lucra cu multă voieșie. Copiii posedă această bucurie primordială. Eu aș vrea să redeștept sentimentul acesta în sculpturile mele.”

„Nici nu vă puteți încă da seama de ceea ce vă las eu...”
Constantin Brâncuși

Primăvara anului 2012 a fost bogată în date aniversare și în memoriam. În sala de lectură *Științe psihopedagogice, naturii, reale. Arte* s-au vernisat 17 expoziții dedicate personalităților celebre. Una din ele fiind consacrată artistului plastic român, inițiatorului principiilor modernismului în sculptura secolului XX: *„Constantin Brâncuși, sculptor – 55 de ani de la trecerea în eternitate”*.

După actul de naștere Constantin Brâncuși s-a născut în satul Hobița de lângă Craiova, la 19 februarie 1876, dar istoriile artelor plastice contemporane consemnează adesea data de 21 februarie 1876. La 18 ani este admis la Școala de arte și meserii din Craiova la secția sculpturii în lemn, unde se remarcă și este trimis la Viena să execute o comandă la o Școală de tâmplărie artistică. În 1898 se înscrie la Școala

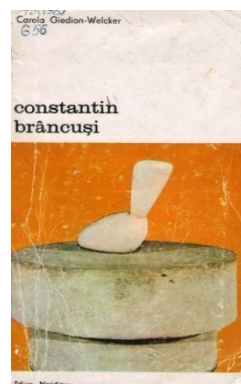

Belle Arte din București și începe să execute lucrări în stil neoclasic. Din 1904 se stabilește la Paris și se înscrie la Academia de Arte frumoase, unde lucrează cu Antonin Mercie. Remarcat de sculptorul francez Rodin, acesta îl solicită să-l aibă ca elev și ajutor. În ciuda unei mari admirații artistice, Brâncuși refuză cu o frază devenită celebră: „*sub un stejar mare nu crește nimic*”.

Constantin Brâncuși și-a căutat de la bun început propriul său drum în artă și extraordinara vigoare artistică a stilului său se datorează acestui permanent efort de a fi el însuși. Apogeul artei sale este atins în deceniul al patrulea, operele sale intrând în marile colecții de artă ale lumii. Sculpturile sale se remarcă prin eleganța formei și utilizarea sensibilă a materialelor, combinând simplitatea artei populare românești cu rafinamentul avangardei pariziene.

Din 1963 pînă astăzi au apărut în toate părțile lumii peste 50 de cărți și monografii, și mii de articole și studii despre Constantin Brâncuși, determinînd în mod decisiv locul lui ca artist genial.

Monografia admiratorului și prietenului de-o viață întregă Vasile G. Paleolog *Tineretea lui Brâncuși* (București : Ed. Tineretului, 1967) ne prezintă viața și opera sculptorului în amănunte biografice, știute și neștiute de alții, care sînt consemnate pentru prima dată în vreo scriere și i-au fost povestite autorului de către însuși Brâncuși. Despre viața, peleginajul sculptorului și opera citim în lucrarea lui Petre Pandrea *Brâncuși: amintiri și exegeze* (București : Ed. Meridiane, 1967). Autorul l-a cunoscut direct pe Brâncuși, evocarea sa capătă un farmec aparte și totodată o largă perspectivă istorică. Petre Pandrea scrie: „*Acești ochi nu-i aparțineau... N-a acceptat comenzi oficiale sau particulare atunci cînd ele nu erau de acord cu visurile, cu intelectul său căutător al adevărului...*” În lucrarea istoricului și criticului de artă de anvergură internațională, creatoarei unor noi puncte de vedere asupra artei și literaturii secolului XX, Carola Giedion-Welcker *Constantin Brâncuși* (București : Ed. Meridiane, 1981) sînt evidențiate cîteva trăsături fundamentale ale artei și personalității lui Brâncuși. Recepționăm opera nemijlocit, așa cum Brâncuși o percepea și cum vroia să fie percepută, prin atitudinea și tălmăcirea fidelă a creatorului ei, deoarece autorul recurge la fotografiile realizate de Brâncuși însuși pentru ilustrarea operei sculpturale. Indicațiile privitoare la sculpturile reproduse și unele titluri de lucrări sînt luate după însemnările manuscrise ale lui Brâncuși, așa cum figurează pe spatele fotografiilor sale.

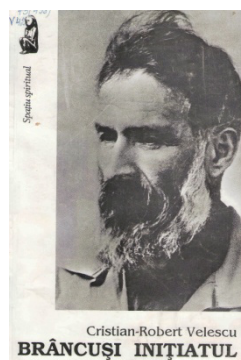

FILMUL COLECȚIEI

La sfârșit, într-o anexă documentară, figurează reflecții și amintiri ale lui Brâncuși transmise oral autoarei, care s-au cristalizat pe parcursul unei îndelungi prietenii cu artistul, în urma numeroaselor convorbiri și a vizitelor periodice în atelierul sau.

Cărțile acestea constituie o contribuție valoroasă la cultura națională și cea mondială, Brâncuși fiind prezent în complexe și interesante corelații, interacțiuni, confruntări, din care reies omenirea lui românească și genialitatea lui universală.

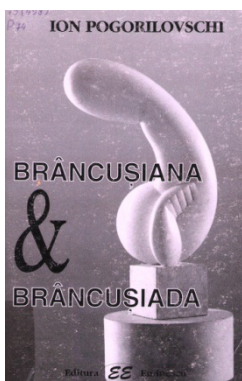
În seria de studii dedicate operei lui Constantin Brâncuși

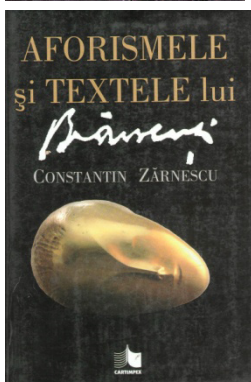
cuși se încadrează și lucrările *Brâncuși și secolul său* de Dan Grigorescu (București : Ed. Artemis, 1994) și Cristian-Robert Velescu *Brâncuși inițiatul* (București : Ed. Editis, 1993). Spre deosebire de alți autori Cristian-Robert Velescu se distinge prin maniera de a aborda universul brâncușian. Autorul reușește să descifreze laturile încă necunoscute ale personalității artistului prin analiza câtorva dintre creațiile sale prin prisma filosofiei platoniciene: *Cumințenia pământului* (1907, sculptura reprezintă o femeie foarte concentrată asupra ei însăși, figura ei degajând un mister care o transformă într-un portret universal), *Sărutul* (1910, varianta pariziană

din cimitirul Montparnasse, prin această lucrare Brâncuși a vrut să sintetizeze permanența și biruința iubirii în confruntarea ei cu moartea), *Cocoșul*, *Peștele* (1922, lucrarea în marmură e așezată la câțiva cm deasupra unei oglinzi al cărei diametru e aproape egal cu lungimea sculpturii), *Prometeu* și Ansamblul arhitectural de la Târgu-Jiu *Masa tăcerii* (1937, lucrata în calcar, reprezintă masa

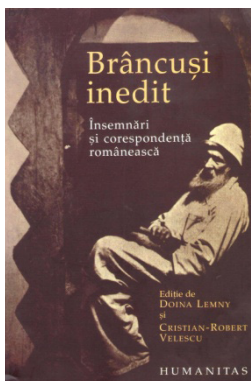

dinaintea confruntării în bătălia la care urmează sa participe combatantii), *Poarta sărutului* (1937, pe fețele fiecărei coloane se regăsește simbolul sărutului, două jumătăți ale unui cerc, atât de caracteristic operei lui Brâncuși) și *Coloana fără sfârșit* (1937, opera principală, considerată sinteză a tuturor căutărilor sculptorului de o viață întreagă și esența operei lui Brâncuși, fiind una din cele mai admirabile sculpturi ale secolului).

Artistul n-a conceput *Coloana fără sfârșit* sau celelalte opere drept monumente izolate, nici măcar drept un ansamblu de opere decorative, ci drept un întreg cu un sens. Prin instalarea în 1938 la Târgu-Jiu a ansamblului arhitectural Brâncuși îndeplinește dorința de mult nutrită de a oferi țării sale natale o operă reprezentativă, care să fie accesibilă tuturor. Este cel mai valoros mesaj artistic, destinat compatrioților și istoriei neamului.

Brâncușiana & Brâncușiada (București : Ed. Eminescu, 2000) este una din cele cca 80 de studii, eseuri, articole asupra operei lui Brâncuși publicate de Ion Pogorilovschi. Este o culegere „...ca un fel de raport asupra unei preocupări de o viață, cercetări și meditații induse de cel mai de seamă avatar, în acest secol, al timpului creativ românesc în artă”. Autorul menționează faptul, că Brâncuși este unul dintre marii artiști care slujesc strălucit ideea că un artist, pentru a deveni universal, nu trebuie să se desprindă din ținutul său și de natură ca să facă artă abstractă.

Cel mai strălucit reprezentant al sculpturii secolului XX a fost și un remarcabil filosof și înțelept, comparat de unii cu Socrate, cu Diogene sau cu Esop. Lucrarea celui mai tânăr brâncușiolog Constantin Zărnescu *Aforismele și textele lui Brâncuși* (Cluj : Ed. Cartimpex, 1998) se adaugă vrafului de studii, amintiri și exegeze ale artistului. Opera este pusă sub reflectorul spuselor sculptorului despre artă și reprezintă o lucrare fundamentală al cărei sens depășește sfera istoriei sculpturii, constituindu-se ca o meditație esențială asupra căilor artei moderne.

În volumul *Brâncuși inedit: însemnări și corespondență românească* (București : Ed. Humanitas, 2004), apărut ca rezultat din colaborarea cercetătoarei Doina Lemny cu Cristian - Robert Velescu, găsim un impresionant material inedit. În el sînt cuprinse

FILMUL COLECȚIEI

însemnările și aforismele sculptorului, prezentate în ortografia lor originală, scrisorile de la prietenii români, manuscrise ale unor eseuri dedicate lui Brâncuși de autori români, precum și corespondența legată de proiectele de monumente solicitate din România.

Marele maestru Constantin Brâncuși s-a stins din viață la 16 martie 1957 la Paris. Întreaga operă sculpturală a lui a fost marcată de influența artei populare românești, ale cărei motive le-a sublimat în noi forme artistice, care s-a impus ca un limbaj absolut nou în arta secolului XX. Opera sa a încercat să facă o sinteză a naturii și a culturii, căutând sensul filosofic, esența existenței și mișcării. Sculptura lui Brâncuși i-a dat artei moderne noi adâncimi de conținut și noi forme, inițiind pe sculptorii de azi în posibilitatea de a lărgi limbajul sculpturii de mâine.

„Tăind piatra și lemnul cu mâinile lui de țăran din Corj, el a impus materiei fluiditatea spiritului, a descătușat din miezul ei fierbinte „Pasărea maiastră” și „Coloana fără sffrșit”, a deschis artei și spiritului omenesc poarta unui nou univers.

*El este mai mult decât un sculptor, mai mult decât artist de geniu.
Este un demiurg. S-a născut la Hobița în 1876 și nu v-a muri niciodată”*

Geo Bogza

Bibliografie consultată:

1. *Brâncuși inedit* : însemnări și corespondență românească. Ed. de Doina Lemny, Cristian-Robert Velescu. București : Humanitas, 2004. 495 p.
2. *Brâncușiana & Brâncușiada* / Ion Pogorilovschi. București : Ed. "Eminescu", 2000. 254 p.
3. GIEDION-WELCKER, Carola. Constantin Brâncuși. În rom. de Olga Bușneag și R. Bușneag lotzu. București : Meridiane, 1981. 191 p.
4. GRIGORESCU, Dan. Brâncuși și secolul său. București : Ed. Artemis, 1994. 60 p.
5. PALEOLOG, Vasile G. Tineretea lui Brâncuși. București : Ed. Tineretului , 1967. 230 p.
6. PANDREA, Petre. Brâncuși: amintiri și exegeze. București : Meridiane, 1967. 261 p.
7. VELESCU, Cristian Robert. Brâncuși inițiatul. Cuv. înainte de B. Brezianu. București : Editis, 1993. 166 p.
8. ZĂRNESCU, Constantin. Aforismele și textele lui Brâncuși. Pref. de M. Sorescu. Ed. a 3-a, rev. și ad. Cluj : Cartimpex, 1998. 230 p.
9. <http://brancusi.1dez.com/opere-brancusi.html>
10. http://ro.wikipedia.org/wiki/Constantin_Br%C3%A2ncu%C8%99i
11. <http://autori.citategedia.ro/de.php?a=Constantin+Br%E2ncu%BAi>
12. <http://www.guggenheim.org/new-york/collections/collection-online/show-list/artist/b/?search=Constantin%20Brancusi>
13. http://www.intelepciune.ro/Constantin_Brancusi_213_citate_celebrequ_maxime_cugetari.html
14. <http://centrulbrancusi.ro/categoria/constantin-brancusi-2/>

PROFESIA DE METODIST: REALITĂȚI ȘI PERSPECTIVE

**The profession of methodist:
realities and prospects**

Rodica BÎRÎIAC

Abstract: *In this study the author describes the profession of methodist, the most difficult and at the same time the most interesting profession „(A library. N. Vaneeva), outlining definitions of Methodist, related occupations, skills and knowledge, responsibilities etc... In Republic of Moldova methodological and specialty assistance is carried out on the basis of the Regulatory acts issued by the Ministry of Culture, the National Librarianship Council and in accordance with Regulation „methodological assistance and specialized system in Republic of Moldova”, approved at the National Librarianship Council from the 21. 12. 1999. Methodological assistance and specialized system ensure national unity in Moldova, libraries aligning methodologies and librarianship modern techniques, promoted internationally. Within NLC are represented 9 national librarianship centers, 7 of which are departmental. Central Library of the State University of Republic of Moldova perform function Librarianship Departmental Center for libraries of institutions of higher education and secondary specialized libraries.*

Insuflînd studenților competențe de autoinstruire, asigurînd procesul de învățămînt și de cercetare științifică cu documentele necesare, bibliotecile instituțiilor de învățămînt superior, și medii de specialitate din Republica Moldova, contribuie la îmbunătățirea calității de pregătire a viitorilor specialiști și a dezvoltării economiei naționale, a culturii, științei și progresului tehnologic. Pentru crearea unui sistem coerent de servicii de bibliotecă și de informare o mare importanță îl are activitatea metodică.

„Metodistul - cea mai dificilă și în același timp cea mai interesantă profesie de bibliotecă.”(A. N. Vaneeva). Este doar una dintre citatele urmărite pe paginile revistelor de specialitate, dar care în unison reflectă una și aceeași idee: profesia de metodist este o direcție de activitate a bibliotecii utilă și necesară... Dar să le luăm pe toate pe rînd. Mai întîii să vedem cine este de fapt un metodist? Este un asistent? Este consilier? Este avocat? Este chiar mai mult - un profesionist.

METODÍST¹, - Ă, *metodiști, -ste,s.m.* și f. Specialist în metodică. Metodă - suf -

ist. [1]

METODÍST², - *Ă,metodiști, -ste,s.m. și f. Adept al metodismului. – Din fr. méthodiste. [1]*

METODÍST – de la grec. *Methodos* – care urmează ceva, omul care deține metoda.

METODÍST - „un profesor, care lucrează la studiul, la elaborarea metodelor de predare; specialistul în conformitate cu metoda unui obiect”. [2]

Cu alte cuvinte, **metodistul** este: *un profesionist, o personalitate, un tutore, un fel de „traducător” a științei în practică, o „locomotivă”, un inovator.*

Ocupații conexe: *Educator, Instructor, asistent social, antrenor, profesor.*

Cuvântul „metodist” își are rădăcinile în învățăturile Bisericii protestante, care s-a separat de Biserica Angliei în secolul al XVIII-lea. Metodistii au luptat pentru respectarea prescripțiilor religioase, și au propovăduit răbdare și umilință. Fondator al învățăturilor metodismului este socotit John Wesley. În Rusia, au existat de asemenea Biserici Metodiste, în special în orașul Sankt-Petersburg. După evenimentele din 1917 metodismul era aspru judecat și pedepsit. Această doctrină a devenit din nou larg răspândită în perioada anilor 1990, iar funcția de organizator a fost executată de către un membru al personalului Departamentului „Cunoștințe”, Lidia Istomin. Desigur, în domeniul educației laice, conceptului de „metodist” îi sînt prescrise sensuri diferite.

Caracteristici ale personalului:

Ce calități sînt vitale la un metodist? Desigur, acestea sînt comunicarea, creativitatea și erudiția. Metodistul va avea nevoie și de abilități de organizare, deoarece să elaboreze planuri și să coordoneze activitățile de mai departe nu este capabil fiecare. Pentru acest specialist un lucru foarte important este să stabilească un contact psihologic cu colegii săi, să fie responsabil și punctual. Numai un astfel de metodist, desigur, va atinge succesul profesional.

Cunoștințe deținute:

Juridice, noi tehnologii de informare, financiare și economice, contabilitate, activitate de birou, cunoștințe de organizare, de psihologie și filosofie a științei bibliotecii, trebuie să fie permanent în căutare, abilități de comunicare, imaginație, stabil în situațiile de stres.

Responsabilități de lucru:

Metodistul organizează și coordonează activitatea colectivului său. Pe umerii lui revine responsabilitatea pentru ridicarea nivelului de calificare a lucrătorilor. El este nu doar un participant permanent al ședințelor, conferințelor, seminariilor, dar și elaborează rapoarte, pregătește documente pentru secția de contabilitate și de cadre. Metodistii încurajează bibliotecarii să acționeze, și singuri trebuie să acționeze activ în anumite situații. Ei sprijină „focul creativ”, și nu-l lasă să se stingă, asigură feedback-ul între administrație și personal. Iată de ce, pesimiști în această profesie nu au ce face!

Odată cu scindarea sistemului unificat de administrare metodică a biblio-

tecilor din URSS și distanțarea de obligațiuni de coordonare între bibliotecile centrale și bibliotecile regionale, deosebit de acute se manifestă problemele legate de statutul și rolul centrelor metodice și a personalului acestora. Personalul metodic de bibliotecă este forța motrice a inovației profesionale și ar trebui să ocupe un loc demn în structura acesteia. Viitorul bibliotecilor este imposibil de imaginat fără metodiști, fără participarea lor la îmbunătățirea și dezvoltarea activității de bibliotecă, fără utilizarea noilor tehnologii ale informației, fără cele mai bune practici și rezultate de cercetare reală.[3]

În Republica Moldova Asistența metodologică și de specialitate este realizată potrivit strategiei și politicii culturale și științifice a Republicii Moldova, conducându-se după legislația în vigoare, actele de reglementare emise de Ministerul Culturii, Consiliul Biblioteconomic Național și după Regulamentul „Sistemului de asistență metodologică și de specialitate în Republica Moldova”, aprobat la ședința Consiliului Biblioteconomic Național din 21.12.1999. Sistemul de asistență metodologică și de specialitate în Republica Moldova (S.A.M.S.) asigură unitatea națională în biblioteconomia Moldovei, alinierea bibliotecilor la metodologiile și tehnicile biblioteconomice moderne, promovate pe plan internațional.

În cadrul C.B.N sînt reprezentate 9 centre biblioteconomice Naționale, dintre care 7 departamentale. **Biblioteca Centrală a Universității de Stat din Republica Moldova** execută funcția de centru biblioteconomic departamental pentru bibliotecile instituțiilor de învățămînt superior și mediu de specialitate (sursa: Hotărîrea de Guvern Nr. 52 din 27.12.1995 Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Biblioteconomic Național și a Statutului Bibliotecii Naționale.)

În acest sens, Serviciul „Asistență de specialitate și cercetări” a BCU, are menirea de a coordona activitatea Bibliotecii în vederea realizării statutului de Centru Biblioteconomic departamental al bibliotecilor instituțiilor de învățămînt superior și mediu de specialitate, precum și cooperarea activității cu celelalte centre biblioteconomice departamentale și alte structuri profesionale.

În această sens, este potrivit să începem să discutăm despre o nouă imagine a centrelor metodice, un nou tip de profesioniști, care există în bibliotecile de diferite niveluri.

O problemă care se evidențiază la etapa actuală este lipsa imaginii profesiei de metodist în ochii bibliotecarilor în timp ce se complică activitățile sale profesionale. Întrebarea mea este, întotdeauna imaginea unui metodist o sută de procente depinde de personalitatea lui, sau există alți factori care influențează formarea sa, inclusiv și din exterior; de exemplu, care este rolul publicațiilor profesionale în acest sens, și în general a culturii profesionale corporative? Poate că ar fi mai eficient să ne ocupăm de formarea culturii în întreaga profesie în această direcție în care metodiștii au posibilitatea de a ocupa locul lor bine meritat?

La moment se observă o accelerare semnificativă a ciclului de dezvoltare

profesională a metodiștilor legat de creșterea generală a ritmului de viață a societății. Acest lucru necesită o dezvoltare mai rapidă și a personalității metodistului.

Poate că nici una din specialitățile de bibliotecă nu a fost discutată cu regularitate remarcabilă, așa cum cea metodică. Motive pentru această atitudine față de specialitatea dată, în lumea bibliotecară din Republica Moldova, dar și din țările fostei URSS, sînt o mulțime - de la trăsătura națională de a ne arunca în extreme, la obiectivul economic. Dar, la moment această specialitate există și se schimbă împreună cu toată teoria și practica de bibliotecă.

Cu toate acestea, dezbaterile active în jurul activității metodologice au dus la apariția publicațiilor analitice profunde, de înaltă calitate care îi demonstrează importanța. Acestea includ atît studiul și analiza, cît și formulări exacte, de clasificare și direcțiile de perspectivă ale profesiei noastre[1]. Odată inclusă în sistem, profesia de metodist se prezintă cu multiple fațete și flexibilă.

Criza de personal din tot sectorul profesional deosebit de acut a lovit asupra metodiștilor. Acestea și mai înainte au fost „marfă la bucată”, iar în vremuri de criză, specialiștii care aveau toate calitățile necesare, își găseau ușor de lucru în afara bibliotecii.

Profesia de metodist este o profesie de informare, bibliotecarii obțin informații noi, avansate, la cursuri, conferințe, ateliere, prin intermediul Internetului. Informația pentru metodistul secolului XXI - este resursa cea mai importantă, fără de care el nu poate exercita creativitatea și comunicarea sa. Informația îl ajută să fie mereu în formă de activitate, să păstreze legătura cu toate categoriile de bibliotecari și cu autorități, să realizeze parteneriatul social și profesional.

„Așa dar, ce trebuie de înțeles prin activitatea metodică?” Să înțelegi esența lucrului metodologic nu este atît de ușor, iar să o vizualizezi e și mai dificil. Acesta doar nu este Împrumutul, unde fiecare punct de referință - „cititori, frecvența, împrumut de carte” - vorbește în apărarea bibliotecarului. Munca metodistului nu poate fi „palpată”, este dificil de a o capta și a o afișa.

Esența profesiei de metodist este : -să învețe; -să vadă perspectivele, să fie pregătit de schimbări și să conducă spre ele pe ceilalți -să conducă lucru asupra construirii unei imagini pozitive a bibliotecii și asupra unei stări de spirit pozitive în colectiv.

Contactul (raportul cu ceilalți) - eficiența bibliotecii depinde în mare măsură de atmosfera din echipă. Crearea unei echipe profesionale puternice de asociați, care percep locul de muncă și profesia sa, în general, pozitiv, echipa sa, predispusă optimist și gata de inovații - este sarcină în primul rînd a administrației (inclusiv și a metodistului). Și aici foarte mult ajută abilitatea de a comunica cu altă lume cu un temperament foarte diferit, și găsirea limbajului comun cu ei. Această calitate este cel mai greu de stăpînit și avem nevoie de o înțelepciune care vine cu vîrsta.

Schimbările politice și economice ce au avut loc în țară au schimbat natura punctelor de vedere ale oamenilor de știință din domeniu, privitor la rolul acestor centre în administrarea ramurei respective. Aceasta, la rîndul său, necesită un

suport teoretic și justificarea cererii lor pe piață, din moment ce există încă multe dispute legate de problema: „Cum ar trebui să fie Serviciile metodice?” Se pune la îndoială necesitatea existenței lor. În opinia mea, o astfel de atitudine față de activitatea Serviciilor metodice este neconstructivă. Astăzi, dimpotrivă, se observă un fel de renaștere a unui nou val de reforme. *Viitorul Serviciilor metodice este legat de transformarea lor în agenții de consultanță profesională care operează cu noile tehnologii de informare, responsabile pentru nivelul de cultură informațională a bibliotecarilor și formare profesională continuă.*

Există aproximativ douăzeci de modificări ale acestor servicii. În loc de departamentele științifico-metodice sînt departamentele de marketing și inovare, etc. În cadrul departamentelor în sine sînt sectoare: de cercetare, de relații publice, de prognoză și de punere în aplicare a tehnologiilor informaționale noi. Se modifică structura și componența personalului departamentelor metodice. Nimeni nu mai este surprins de faptul că, împreună cu specialiștii de bibliotecă mai activează și economiști, specialiști în marketing, lingviști, psihologi și tehnologi.

Activitatea metodiștilor necesită nu doar justificare economică, ci de asemenea și o reabilitare din punctul de vedere al relevanței profesionale. Trebuie eliminată imaginea activității metodiștilor ca una creativă - de birou și inutilă. Restructurarea serviciului metodic necesită regîndire a formelor de activitate profesionale și orientare la funcțiile, sarcinile, conținutul muncii metodiștilor. Metodistul este nu numai "conducătorul de lucrări" a restructurării dar un conducător al noului, a celui mai bun și performant. Din salvarea "de urgență" serviciile metodologice trebuie să crească treptat în ajutorul de coordonare și consultare -este una dintre condițiile de schimbare calitativă a administrației metodologice. Nu sînt predispusă să absolutizez rolul metodiștilor, dar nici sa-l micșorez tot nu pot.

Bibliografie consultată:

1. BUDURINA, Carolina. Profesia de bibliotecar între vocație și prestigiu [online] [Accesat 19.06 2012]. Disponibil: <http://civicdiplomacy.org/md/index.php?newsid=85>
2. ȘĂINEANU, L. Dicționar universal al limbii romîne: 77 000 de articole. Ch. : Litera, 1998. 1362 p.
3. UȘAKOVA, D. N. Dicționarul explicativ al limbii ruse
4. АВРАЕВА, Ю. В. Слово о методисте. **В:** *Науч. и техн. б-ки СССР*, 1991, 26, pp. 31-33
5. ГЛЫБАЧ, Е. Д. Информационное обслуживание в вузовских библиотеках молдавской СССР. **В:** *Науч. и техн. б-ки СССР*, 1973, 3, pp. 44-47
6. ГЛЫБАЧ, Е. Д. Методическое руководство библиотеками вузов и техникумов : достижения и проблемы. **В:** *Науч. и техн. б-ки СССР*, 1988, 2, pp. 9-12

HOLOCAUSTUL NECUNOSCUȚ

The unknown Holocaust

Marina MAGHER, Maria POSTOLATI

Abstract: *The article presents the exhibition „unknown Holocaust” which was opened in library spaces during the period from 17 May until 1 July. The exhibition has been dedicated to Roma Holocaust in the Second World War.*

În perioada 17 mai – 1 iulie în incinta Bibliotecii Științifice Universitare „Alecă Russo” din Bălți a fost vernisată expoziția internațională de fotografii „**Ho-locastul necunoscut**”.

Expoziția reprezintă o colecție unică de fotografii ale supraviețuitorilor Holocaustului romilor din timpul celui de-al doilea război mondial, realizate de Luminița Cioabă (România). Expoziția a fost remarcată atât în Suedia cât și în România, fiind unul dintre puținele vestigii ce vorbesc despre acest aspect al istoriei războiului al doilea mondial.

În Republica Moldova această expoziție a fost lansată în mai multe localități: Chișinău, Cahul, Soroca și a prezentat un interes deosebit fiind unul din puținele evenimente de acest fel organizat în republica noastră. La Bălți expoziția a fost lansată în cadrul conferinței „**Ho-locastul romilor și provocările**

contemporane: combaterea dis-crimi-nării și acțiunile privind incluziunea romilor”, care a avut loc la 17 mai în sala de conferințe a Bibliotecii Științifice Universitare „Alec Russo”. Atît expoziția precum și conferința au loc în contextul discuțiilor pe marginea Planului național de acțiuni pentru romi (2012 - 2015), necesității incluziunii romilor în societate, ajustării Planului la cadrul european în acest domeniu, precum și la prevederile proiectului de lege anti-discriminare, ambele fiind clauze ale Planului de acțiuni privind liberalizarea vizelor cu UE.

Mesajul expoziției spune ceea ce trebuie repetat din nou și din nou: **Nu trebuie să uităm ce li s-a întîmplat romilor în timpul celui de-al doilea război mondial.**

În anul 2004 organizația *E Romani Glinda* (Suedia) a publicat primul articol despre „Holocaustul necunoscut” al romilor în Transnistria. Acesta a fost primul pas către lucrul la un proiect de cercetare care se ocupă de crimele celui de-al Doilea Război Mondial și Holocaustul romilor în Transnistria, crime despre care nu au auzit prea mulți, nici măcar cei care trăiesc în țările implicate, acțiuni de crimă împotriva grupului de romi care și astăzi sînt, în mare parte, necunoscute.

În anul 2007 *E Romani Glinda* a început o colaborare cu doamna Luminița Cioabă, fica unui supraviețuitor al Holocaustului. În rezultatul acestei cooperări apare expoziția „**Holocaustul necunoscut**”, care a fost expusă publicului pentru prima dată cu ocazia zilei comemorării victimelor Holocaustului, la 27 ianuarie 2008 la Centrul Cultural al Romilor în Stockholm. Din acest moment expoziția a călătorit în mai multe părți ale Suediei (la Muzeul Păcii în Uppsala, la Biblioteca Publică în Vasteras, în Centrul Cultural al Romilor în Malmo) și a fost obiectul

dezbaterilor în cadrul mai multor forumuri și seminare despre situația romilor în prezent și despre faptul că Holocaustul romilor este un lucru atât de puțin cunoscut de către cei mai mulți oameni.

Imaginile din cadrul expoziției au fost făcute în timpul interviurilor și sînt prezentate cu o descriere succintă și cotații cu referință la persoana de pe portret. Intervievații utilizează tehnici de relatare orală tipice culturii romilor. Povestirile sînt relatate în dialectul rom Kelderash și sînt subtitrate în limba engleză.

Fața fiecărui personaj (om) din fotografiile prezentate la expoziție exprimă marea tragedie a acestui popor suferită în timpul al doilea război mondial... **Mihai Marita:** „Cînd a venit zăpada mare, colibele au cedat sub greutatea zăpezii și am pierdut mulți oameni. Unii au aruncat pămîntul de pe vîrfurile colibelor. Așa au supraviețuit. Stăteau în gropi mulți acolo, în Transnistria, cei care au avut ceva de mîncare, au mîncat, cei care nu aveau, au murit.” **Ioan Costea Mijhutescu, Beria Mijuatescu:** „...Ne-au luat toate bunurile noastre, inclusiv caii și trăsurile. Apoi trebuia să mergem pe jos. Tatăl meu a murit pe drum. A fost o femeie gravidă, care nu putea să meargă. Un ofițer de la poliția germană a împușcat-o și am văzut cum copilul nenăscut a mișcat în pîntecele mamei moarte...” **Maria Ciurar Marike Marea:** „Mulți copii au murit de foame, iar părinții lor au fost bătuți de către ruși. În Transnistria mama mea și fratele meu mai mic au murit...” **Duda Mihai:** „Românii și germanii nu au fost niciodată prietenoși cu noi. Soția fratelui meu a fost împușcată în picior de un german. Fratele meu a luat-o la spate și a dus-o așa, sîngele ei curgea pe spatele lui...” **Tina Hristea Ilina:** „Ne-au dus într-un loc unde, spuneau că trebuia să obținem case, porcine, ovine, unde vom putea trăi o viață bogată. Convoiul era atât de lung, încît nu-i vedeam sfârșitul. Erau atât de mulți, ca furnicile, goi și flămânzi. Mînile și picioarele lor erau însîngerate. Dar cînd am ajuns a trebuit să săpăm o groapă în pămînt. Aceasta era casa noastră? Unde erau vitele noastre?” **Traian Niculaev Ciurar:** „...A venit un ordin de la președintele Ion Antonescu, că trebuie să mergem în orașul românesc Făgăraș. Acolo am adunat toate bunurile noastre. În sfîrșit am ajuns toți la Bug. Cei care au avut ceva bani puteu să supraviețuiască, cei care nu aveau mureau de foame. Unii au încercat să fure alimente, dar au fost prinși și împușcați. Oamenii își mîncau caii și alte animale, uneori ajungeau să mănânce și carne de om. Dintre toți cei care au fost acolo, nici măcar un sfert nu s-a întors acasă.” **Danciu Iovan Teresa:** „Bărbații erau bătuți și femeile erau abuzate. Zile rușinoase am avut, chiar și părul de pe capetele noastre a căzut din cauza febrei tifoide, că n-am avut nimic cu ce să ne spălăm.” **Maria Taicun (1900-2005):** „Îmi amintesc de cele întîmplute în Transnistria, nu aveam medicamente. Cei care au avut aur, au reușit să se întoarcă, cei care n-au avut, au murit. În sfîrșit, cînd ne-am întors în România, am primit alimente, săpun și carne de pui și românii ne-au lăsat să lucrăm în grădinile lor și să trăim acolo.” **Lulled Mihai Lucia:** „Mama a avut grijă de noi, de aceea am supraviețuit. Ea și-a vîndut hainele femeilor ruse, astfel a avut bani să cumpere alimente. Rușii îi dădeau făină,

brânză, carne, asta era modul în care mama ne-a sprijinit, în ciuda eforturilor... ” **Mihai Tinca:** „Atunci eu aveam doar cinci sau șase ani. Rușii au fost duri ca dracu cu noi. Când prindeau femeile în sat, îi obligau pe bărbați să-și bată joc de ele, chiar acolo în drum.”

Pe unere postere sînt expuse și articole legate de deportarea romilor în Transnistria publicate în limbile română și engleză, scrise de cecetători cunoscuți în domeniu dl **Jean Ancel** și dl **Viorel Achim**, precum și un articol scris de Cia Rinne „*Genocidul uitat*”, publicat în revista *E Romani Glinda* (2004, Nr 4) în care autorul scrie că „Holocaustul romilor, Samudaripen, este puțin cunoscut și documentat doar foarte modest. Același lucru este valabil atunci cînd vine vorba de deportarea romilor în Transnistria... Între 1941 și 1943, Transnistria a devenit un fel de

„groapă de gunoi” sau „cimitir comun” pentru evrei, țigani, ucraineni și minorități religioase... Mulți români mai sînt încă con-vinși că nu s-a petrecut niciodată vreo deportare a evreilor și a romilor din România.”

Un alt articol „Tragedia romilor și tragedia evreilor din România: asemănări și deosebiri” scris de **Jean Ancel** povestește detaliat despre deportarea romilor și evreilor în timpul al doilea război mondial: „Deportarea romilor nomazi a început în mai 1942. Romii au fost deportați pe neașteptate fără să fi fost considerați drept „un pericol” pentru societatea românească, creștini ca și vecinii lor români, desconsiderați dar nu urîți ca evreii. Autoritățile militare și civile care au deportat pe evrei nu au ascuns că scopul deportării îl constituie lichidarea lor. Autoritățile civile și polițienești care au deportat pe romi s-au străduit să-i inducă în eroare privind scopul deplasării în Transnistria: "au mințit oamenii că o să le dea cai, vite, că vă dau case, că vă dau avere ca să nu mai stați în necazul acesta, în sărăcia aceasta în care muriți de foame, da acolo a fost mult mai rău de noi". Articolul de asemenea este prezentat și în limba engleză.

Viorel Achim doctor în istorie de la Institutul de istorie "Nicolae Iorga" (București) în articolul „Deportarea romilor și tratamentul lor în Transnistria” afirmă că „deportarea romilor în Transnistria a fost întru totul opera guvernului Antonescu, nu numai ca realizare, ci și în privința ideii... Deportările au început la 1 iunie 1942, cu romii nomazi. Începînd cu acea zi, ei au fost strânși de către organele de jandarmi în capitalele de județ și apoi duși în Transnistria... În intervalul iunie 1942 - decembrie 1943, numărul total al romilor deportați în Transnistria a ajuns la ceva mai bine de 25 000.”

Expoziția are scopul de a prezenta publicului documente despre crimele împotriva umanității din timpul celui de-al doilea război mondial și de a crea o mai bună înțelegere asupra incluziunii romilor în cadrul programului de exterminare nazist. Această expoziție este importantă și pentru o mai bună înțelegere asupra evenimentelor istorice precum Holocaustul din Transnistria și a pericolului pe care îl poartă rasismul și anti-țiganismul. Chiar și astăzi există persoane care neagă faptul că Hitler ar fi ordonat moartea a unui număr impresionant de romi. Există și dintr-acei care pun la îndoială faptul „Noptii țiganilor”, atunci când aproximativ 3000 de romi au fost uciși și arși în cuptoarele de la Auschwitz timp de o singură noapte, la 02 august 1944. Importanța expoziției rezidă și în faptul că pune în discuție situația romilor în Europa în momentul de față și pentru a face o comparație între istorie și ceea ce se întâmplă în Europa de astăzi.

Organizatorii acestui eveniment sunt: organizația E Romani Glinda (Suedia), Asociația Obștească „Porojan”, Centrul Național al Romilor, cu susținerea Ambasadei Suediei în Moldova, Organizației Națiunilor Unite în Moldova și Institutului Suedez.

MEMORIA CA FORMĂ DE JUSTIȚIE

Memory as a form of Justice

Liliana IAVORSCHI, Nelea LICHII

Abstract: *The article reflects the exhibition data „Memory as a form of Justice” dedicated to the Memorial of Victims of Communism and of the Resistance, the first of this kind and proportions in ex-communist countries. Romanian Cultural Institute „Mihai Eminescu” in collaboration with the Romanian Embassy in Republic of Moldova, the General Consulate of Romania in Balti inaugurated the exhibition within the framework of events dedicated to the Day of Europe. The 26 panels that comprise are a foray at the photographic exhibition into the dark world of bloody period of communism in Romania.*

„Nu putem avea un viitor curat fără să ne cunoaștem trecutul”

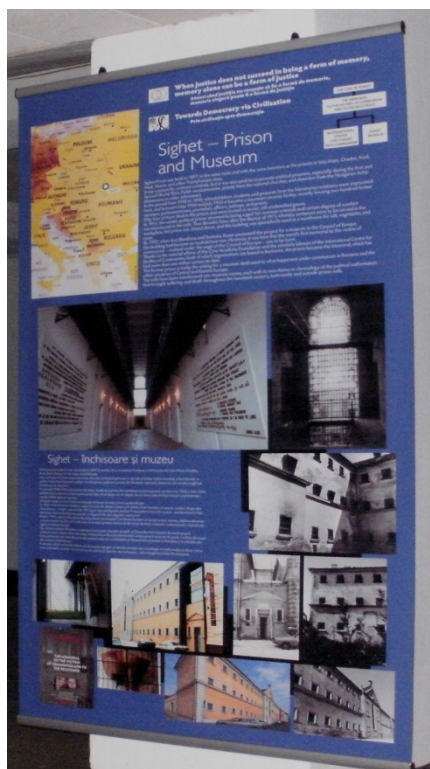
Monica Macovei

În cadrul manifestărilor dedicate Zilei Europei, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” din Chișinău în colaborare cu Ambasada României în Republica Moldova, Consatulat General al României la Bălți au inaugurat în holul

VIA EUROPA

de la parterul Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, expoziția „Memoria ca formă de justiție”,

De la 26 mai pînă la 13 iunie 2012, utilizatorii Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” au avut posibilitatea să viziteze expoziția dedicată Memorialului Victimelor Comunismului și al Rezistenței, realizată de Centrul Internațional de Studii asupra Comunismului și organizată în parteneriat cu europarlamentarul Monica Macovei, sub înaltul patronaj al președintelui Parlamentului European, Jerzy Buzek.

La deschiderea oficială a expoziției au luat cuvîntul E. S. Dirk Schuebel, șeful delegației UE în Moldova, E. S. Marius Lazurca, ambasadorul României în Republica Moldova, domnul Petre Guran, directorul Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău, domnul Nicanor Dumitru Teculescu, Consulul general al României în orașul Bălți, rectorul Universității de Stat „Alec Russo” Gheorghe Popa.

Pînă a ajunge în Nordul Republicii, expoziția a fost găzduită de Biblioteca Națională din Chișinău. Cele 26 de panouri ale

expoziției sînt o incursiune fotografică în lumea întunecată a perioadei sîngeroase a comunismului din România. Exponate de la Memorialul Sighet, mărturii ale anilor de teroare, dar și fotografiile păstrate de urmașii victimelor. Ea dezvăluie un spectacol mut, dar dramatic al suferinței, prezintă soarta a zeci de mii de deținuți politici, ferecați între zidurile închisorilor comuniste și astfel contribuie la găsirea răspunsului la întrebarea „Poate fi reînvățată memoria?”, nu numai ca formă de optimism, dar și ca singură cale posibilă pentru a ne salva de umbrele trecutului.

Expoziția marchează împlinirea a 18 ani de la începerea, sub auspiciile Consiliului Europei, a „Proiectului Sighet”, a cărui finalizare a dus la crearea Memorialului Victimelor Comunismului și al Rezistenței,

Închisoarea de la Sighet a fost construită în 1897. Era o închisoare de drept comun care însă, mai ales în timpul primului și celui de-al doilea război mondial, a fost folosită și pentru încarcerarea deținuților politici. În perioadă 1948-1950 au fost închiși aici elevi, studenți și țărani din rezistența maramureșeană, iar între mai 1950 și iulie 1955 penitenciarul a devenit unul de maximă securitate, fiind aduși aici, în deplin secret două sute de foști miniștri, parlamentari, ziaristi, militari, episcopi și preoți, 54 dintre aceștia au murit, fiind înmormântați în locuri secrete și încă neidentificate.

Pînă în 1993, cînd Ana Blandiana și Romulus Rusan au înaintat Consiliului Europei proiectul acestui muzeu, clădirea devenise o ruină imundă. Era însă locul unde avea să se nască primul memorial din lume dedicat victimelor comunismului, realizat sub egida Consiliului Europei.

Prin efortul material al Fondației Academia Civică și prin travaliul științific al Centrului Internațional de Studii asupra Comunismului, ambele aflate la București, închisoarea a devenit Memorialul vizitat pînă în prezent de peste 1 million de turiști. Fosta închisoare este astăzi decorul-cadru pentru ceea ce s-a întîmplat în timpul comunismului în România și în celelalte țări din Centrul și estul Europei.

„Memorialul Victimelor comunismului și al Rezistenței”, o istorie a repressiunii comuniste expuse în 50 de săli ale muzeului. Iar sub aer liber se află 2 mari capodopere de artă:

1. „Convoiul sacriificaților” – grup statuar al sculptorului Aurel Vlad (18

siluete de bronz îndreptîndu-se spre un zid orb, călăuzite de mîna întinsă imperativ a unei persoane fără cap.

2. „Spațiul de Reculegere și Rugăciune” de arhitectorul Radu Mihailescu, este o cupolă subpămînteană, sur-plombată de un impluviu. Prin crucea decupată în centrul Cupolei lumina de afară coboară filtrat pe pînza de apă a unui bazin cu lumînări și în zilele însorite răsfrînge mai multe cruci de lumină pe pereți.

Deasupra Cupolei sînt plantați 12 meri. Spațiul a fost gîndit ca un loc de reculegere și meditație.

„N-as fi rezistat dacă nu credeam în Dumnezeu” – Această frază este prezentă în toate memoriile din închisoare.

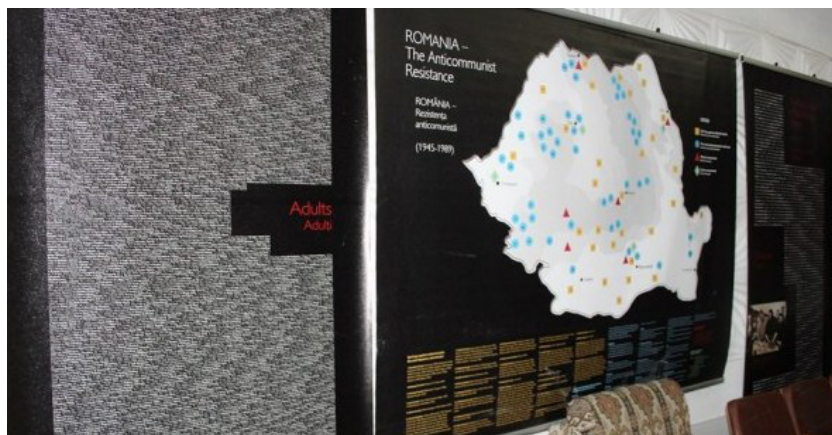
„Cimitirul Săracilor”, cei morți în închisoare erau îngropați noaptea în secret,

pe malul Tisei (frontiera cu URSS). Pentru că gropile nu au fost identificate, a fost inaugurat un proiect peisagistic în care conturul țării este scris cu brazi, iar pe locul orașului Shighet de pe hartă este înălțat un cenotaf dominat de o cruce masivă, decorată în stil bizantin, iar în interior sînt depuse urne – purtînd motivul popular românesc al „pasării sufletului”.

Cea mai mare victorie a comunismului - o victorie relevată dramatic abia după 1989 - a fost crearea omului fără memorie, a omului nou, cu creierul spălat, care nu trebuie să-și amintească nici ce a fost, nici ce a avut, nici ce a făcut înainte de comunism. Deportările din Banat și Mehedinți, din vara anului 1951 reprezintă unul din cele mai elocvente proiecte de epurare socială pe care le-a inventat regimul comunist din perioada Ceorghiu-Dej, aflat în plină dominație sovietică. Pe unul din panouri este reprezentată viața și munca de zi cu zi în Bărăgan. Sînt expuse primele adăposturi, construcția caselor, este arătată munca grea și ocupațiile copiilor.

„Morți fără morminte în Bărăgan. Pe un fon negru al placardului sînt înscrise listele adulților și ale copiilor, care au decedat în perioada 1951-1956. În dreptul fiecărui decedat este indicată vîrsta și data decesului.

România – Rezistența anticomunistă (1945 - 1989), Harta unde sînt indicate: Răscoalele împotriva colectivizării; Rezistența Armatei anticomuniste; Mișcările muncitorești și cele studentești. Sînt indicate localitățile și anii cînd au avut loc aceste mișcări.

Țărani din Vrancea arestați în iulie 1950. Una din cele mai proeminente răscoale țărănești a avut loc în noaptea de 23-24 iulie 1950, în satul Bărsești din regiunea Vrancea. Oponîndu-se confiscării pămîntului și pădurilor, răsculații au ocupat sediile Sfatului Popular, a Miliției și a Poștei, au tăiat firele telefonice, au sechestrat și ars arhiva. Activiștii de partid și milițienii aflați la fața locului au fost arestați. Cu toate că Securitatea a intervenit rapid, executînd mai mult țărani, revoltă s-a extins și în alte sate. Au fost efectuate cîteva sute de arestări. După un

an de anchete sălbatice, 308 țărani au fost împărțiți în 18 locuri de detenție.

Femei în închisoare. Mame, fici, soții, profesoare, actrițe, aviatore, studente, ingenere ... unele condamnate pentru că nu și-au denunțat membrii de familie sau vecinii, altele pentru că au luptat cu arma în mâini în munți, unele deportate pentru că s-au opus colectivizării, altele pentru că au refuzat minciuna și ipocrizia regimului, au căzut victime presiunii comuniste.

La Memorialul Sighet în sala 52 sînt prezente peste 4 200 de nume, printre care: Doina Cornea, Laurenția Arnăuțoiu, Lucia Florei, Lili Carandino, Nadea Russo, Elena Stelin, Mara Lazăr, Tina Barbu, etc.

Generația unirii exterminată în gulagul românesc. Momentul 1918 a constituit apogeul unității românilor. Marile adunări de la Chișinău (27 martie) Cernăuți (28 noiembrie) și Alba Iulia (1 decembrie) au reprezentat nu numai voința tuturor păturilor populației, ci și a forțelor politice, fie că erau de factura națională, sau social-democrată, singuri care s-au opus de-a lungul anilor. Următorii au fost bolșevicii, derivați din aripa stîngă a social-democraților și constituiți de Stalin în Internaționala a III-a (comintern). Aceasta și-a făcut un scop din distrugerea statelor naționale nou constituite după primul război mondial. În documente programatice și în cele curente, cominternul definea sistematic România ca un stat imperialist, bazat pe suprimarea drepturilor minorităților. Imediat după ce a ajuns la putere a procedat la distrugerea tuturor partidelor și personalităților care au participat la

marea unire din 1918. Rînd pe rînd au fost arestați și condamnați: Iuliu Moldovan (1882-1966), Onisifor Ghibu (1883-1972), Pantelimon Halippa (1883-1979), Ilie Lazăr (1895-1976), Emil Hațieganu (1878-1959), Iosif Juminca (1893-1949), etc.

Basarabeni în Gulag

Români din Basarabia deportați în GULAG. Poporul român a trecut de ne-numărate ori prin oribile încercări, care au fost rezultatul unui lung șir de atentate la tot ceea ce avut poporul nostru mai scump: pămîntul nostru străbun, limba noastră, într-un cuvînt identitatea noastră națională. Cu siguranță, foametea de la 1946-1947 și deportările staliniste sînt cele mai negre pagini din Istoria noastră națională. În aceste dezastre ale poporului nostru au fost nimiciți peste 700 000 de români din Basarabia și Bucovina de Nord, zeci de mii de familii, bărbați, femei, copii, tineri, bătrîni au trecut prin groaznice chinuri. Cît de aspru nu ar suna acest lucru, ororile acelor timpuri sînt o parte a Istoriei noastre și datoria noastră și ca români și ca oameni este ca nimeni să nu uite de acele strașnice timpuri. Mai mult decît atît, fie ca totul ce este legat de acei călăi ai Istoriei care ne-au prigonit și ne-au omorît frații noștri fără pic de milă să nu se dea uitării. Pe panou sînt expuse fotografiile basarabenilor ce au decedat în Gulag.

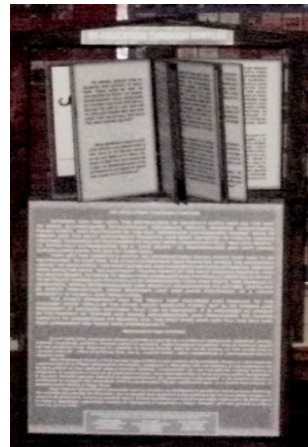

Acapararea puterii. Armata Română a fost comunizată prin epurări masive și prin constituirea unui sistem de control politic după modelul Armatei Roșii. Chiar și uniformă și celelalte

însemne a fost copiate după cele ale Armatei Roșii.

Reeducarea prin tortură. În anii 1949-1951, distrugerea elitelor societății era pe cale de a se îndeplini: intelectualii, diplomații, preoții, militarii, magistrații, polițiștii, oamenii politici ai vechiului „regim burghezo-moșieresc” erau în închisori, țărani cei mai gospodari erau deportați în coloniile de muncă forțată. Sute de mii de oameni au fost condamnați la „moarte naturală”, adică exterminați fizic, sau la „moartea civică”, marginalizați și supravegheați pînă la sfârșitul vieții.

Mai rămăseseră tinerii, o forță socială imprevizibilă și care trebuia să fie anihilată. Pentru ei au fost inventate experimentele de la Pitești (denumite de

Securitate „reeducare”). Metodele cele mai barbare și mai ingenioase de tortură psihică au fost aplicate asupra tinerilor deținuți „recalcitranți” de cele mai diferite credințe politice și religioase, cu scopul de a-i face să se umilească reciproc, să se maltrateze fizic și să se mutilizeze psihic denigrându-și trecutul. Această operație diabolică de depersonalizare și de asasinat moral s-a desfășurat cu începere din decembrie 1949 în penitenciarul Pitești, continuând apoi cu o putere mai scăzută în penitenciarele Gherla și Țirgu Ocna.

Sistemul concentraționar românesc a cuprins, în perioada 1945-1989, peste 450 locuri de detenție sau reprimare. Dintre acestea:

44 penitenciare,

61 locuri de anchetă, depozit și surghiun,

72 lagăre de muncă forțată,

63 centre de deportare și domiciliu obligătorii,

10 zile psihiatrice cu caracter politic,

93 de locuri de asasinare, execuții, lupte cu Securitatea Soldate cu morți, gropi comune peste 100 de sedii regionale, raionale/județene, unde se desfășurau anchete ale securității. „*Mai bine să arestăm zece nevinovați decât să scăpăm un bandit*”, spunea un șef al Partidului Comunist în 1945, imediat după acaparea puterii.

Din cele două milioane de oameni lipsiți de libertate fizică, marea majoritatea (pînă la un milion) au fost arestați fără mandat și fără motive precise. Un număr de 600 000 au avut parte de procese și au fost condamnați pe baza unui text de lege. Peste o jumătate de milion de tineri cu „origine nesănătoasă” au fost duși la muncă forțată în detașamente speciale ale armatei. Cîteva sute de mii de oameni au fost deportați. Doar o mică parte a acestor proscriși s-au salvat în munți, luptînd în mișcarea de rezistență.

Cărți publicate de Academia Civică, făcînd parte din banca de date a Memorialului Sighet, editor fiind Romulus Rusan. : Colecția Analele Sighet; Colecția Biblioteca Sighet; Colecția documente; Colecția istorie orală; Colecția Interval; . Colecția Viața cotidiană; Colecția Ora de istorie; Colecția multimedia; Comemorară.

A fost creată o colecție de cărți pentru elevi și studenți (Ora de istorie), ținând cont de faptul că istoria predată în școli este schematică și neatractivă. Dar – lucru cu adevărat important – începând din 1998 se organizează la Memorial o Școală de vară cu elevi de elită (în ultimii 2 ani au participat și 50 profesori de liceu). Este un eveniment nu numai didactic, ci și științific, pentru că an de an se publică contribuțiile... și nu sînt unele oarecare, ci chiar de nivel internațional.

Faimoasa Școală de Vară de la Sighet... Vladimir Bukovski îi găsea o anume unicitate, istorici extraordinari ca Dennis Deletant și Stéphane Courtois i-au fost rectori. Ce s-a întîmplat anul acesta în Școala de Vară. Bukovski nu e singurul care a exultat la Școala de Vară. Dennis Deletant și Stéphane Courtois au fost înconjurați și continuați în cei 14 ani de Școală de Vară de alte cîteva sute de conferențieri care au găsit în copii niște parteneri agreabili și pasionați ce îi absorbeau prin entuziasmul lor juvenil. Ideea apărută în 1998, cînd Memorialul începea să prindă conturul de azi, a fost de a-l transforma într-un muzeu viu, care să înfrunzească în fiecare an ca un copac, printr-o nouă promoție de adolescenți, fiecare din ei pleacă spre viitorul propriu cu o vedere mai limpede, pentru că ea este luminată de cunoașterea trecutului. Ca să nu mai vorbim de profesorii de liceu, care au găsit la Sighet un reazem pentru pasiunea lor de dascăli. Prin Școala de Vară, actualitatea Memorialului devine palpabilă, rodește și se multiplică.

Prin Școala de Vară, Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței părăsește peretii închisorii din Sighet pentru a se muta între tîmplele copiilor care încearcă să învețe ceea ce propriii lor părinți n-au știut să le spună: ce sînt ei ca rezultat genetic al istoriei și ce pot deveni ca opere ale lor înșile, ca autori ai propriei memorii. Pentru că la Sighet nu se învață doar cum să descoperim memoria trecutului, ci și cum să construim propria noastră memorie despre prezent, acea memorie hăituită seară de seară la televizor de imaginile care ne spun: „Nu trebuie să țineți minte ceea ce ați trăit voi azi, trebuie să țineți minte ceea ce vă spunem noi că ați trăit azi”.

La Sighet se învață demnitatea de a nu te lăsa manipulat, pentru că în spatele Școlii de Vară se află – ca un punct de sprijin – muzeul viu, cu modelele, jertfele și concluziile sale, iar în fața ei realitatea actuală, care așteaptă să fie înțeleasă și exorcizată.

„Atunci cînd justiția nu reușește să fie o formă de memorie, memoria singură poate deveni o formă de justiție”. Este deviza Memorialului, datorată Anei Blandiana și adăugată încă din 1993 proiectului trimis Consiliului Europei. Atunci cînd statul de drept este zgîlțit de politicianism și corupție, memoria este o ancoră fermă care ne fixează în istorie. Acesta este rolul imediat, dar și de durată al Memorialului.

INFORMAȚIA EUROPEANĂ LA BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ

European information at University Library

Valentina TOPALO

Abstract: *The Center of European Union functions within the University Scientific Library. It aims to ensure qualitative professional development of future specialists. It was founded at the initiative of European Union Delegation in Republic of Moldova. The Centre aims to offer information and literature about the EU in various fields of teaching and scientific interest. For the selection of literature of interest for scientific and didactic activity users have access to virtual library ebookshop.*

Orientată spre valorile europene, în contextul aderării învățămîntului din Republica Moldova la Procesul de la Bologna, activitatea de instruire și cercetare universitară este optimizată prin accesul la expoziții, seminare, conferințe, diverse întruniri în Centrul de Informare al Uniunii Europene, integrat în structura Bibliotecii Științifice.

Scurt istoric.

La 14 mai 2011 a avut loc solemnitatea oficială a deschiderii Centrului de Informare al Uniunii Europene. La inaugurare au participat cu cuvîntări Dirk Shubel, Ambasador, Șeful Delegației Europene în Republica Moldova, Gheorghe Popa, Rectorul Universității de Stat „Alec Russo”. Acțiunea a fost coordonată de Valentina Prițcan, prorector pentru relații internaționale. Programul cultural a fost susținut de elevii Liceului Teoretic „Ion Creangă”, specialitatea „Arte” conducător artistic, dir. adj., Marina Caliga. Au participat reprezentanți ai ambasadelor statelor membre ale Uniunii Europene acreditate în Republica Moldova: România, Ungaria, Franța, Lituania, Ungaria, Germania, cadre didactice, bibliotecari, studenți, elevi, cetățeni ai municipiului Bălți. În baza Acordului de Cooperare dintre Universitatea de Stat „Alec Russo” și Delegația UE în Republica Moldova, Biblioteca Științifică devine Bibliotecă privilegiată, sursele documentare fiind asigurate de Oficiul de Publicații din Luxemburg. Centrul UE este localizat în Centrul de Documentare a ONU, asigurînd partea de asistență logistică și programul de funcționare.

Ce reprezintă Oficiul de Publicații al Uniunii Europene?

Este un organism interinstituțional care are rolul de a asigura editarea

publicațiilor elaborate de instituțiile UE. Oficiul pentru Publicații răspunde de apariția zilnică a Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în 23 de limbi, și este editor sau coeditor al publicațiilor în contextul activităților de comunicare interinstituțională. De asemenea, pune la dispoziție diverse servicii on-line care oferă acces liber la informații privind legislația UE (Eur-Lex), cercetarea și dezvoltarea în UE (Cordis), publicațiile UE (EU Bookshop).

Ce include EuBookshop?

EUBookshop (Librăria UE) reprezintă punctul unic de acces la publicațiile instituțiilor, agențiilor și altor organe ale Uniunii Europene editate de Oficiul pentru Publicații. EU Bookshop oferă o imagine de ansamblu asupra conținutului publicațiilor (cărți, rapoarte, dicționare, ghiduri, materiale promoționale), prin intermediul unor note bibliografice ample. Platforma EU Bookshop <http://bookshop.europa.eu> oferă documente în format tipărit și electronic, inclusiv în limba română, pe următoarele domenii: *Activitățile Uniunii Europene, Legislație și justiție, Relații externe, Comerț – Concurență, Economie – Finanțe, Social, Informare - Educație - Cultură – Sport, Agricultură – Silvicultură – Pescuit, Industrie - Întreprinderi – Servicii, Energie, Transport, Mediu – Ecologie, Cercetare științifică și tehnică, Statistici*. Publicațiile sînt puse la dispoziție cu regim de gratuitate. EuBookshop totalizează peste 170 000 resurse de informare, în fiecare an fiind adăugate altele noi, și este o excelentă resursă de informare UE pe internet. Posibilitatea de a o accesa cu ușurință, selecția documentelor realizată de experți în domeniu, actualitatea resurselor o recomandă ca un instrument valoros pentru documentarea studenților, profesorilor, cercetătorilor.

Pentru aceasta fiecare poate face o comandă ca să poată să citească documentul și în format tipărit, **acesînd** EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>). Se selectează literatura care ar putea prezenta interes, folosind funcțiile căutare simplă și avansată, alegînd fie aria tematică, fie autorul (o instituție, o agenție sau un alt organ al UE). Următorul pas este **expedierea** versiunii electronice a listei titlurilor selectate prin e-mailul coordonatorului CIUE valeandrew@gmail.com.

Lista titlurilor solicitate trebuie să conțină următoarele date: Titlul publicației; Anul de ediție; Limba preferată; Numărul din Catalog (ex. NB-31-11-016-EN-N); Numele și datele de contact ale solicitantului (tel., e-mail). Există posibilități de a descărca publicații gratuite în format PDF. Dacă publicația pe care o căutați nu este disponibilă, puteți folosi funcția „Format PDF” pentru a fi anunțat, prin email, imediat ce documentul PDF este accesibil pe site. Puteți comanda un singur exemplar al oricărei publicații gratuite, cu condiția ca aceasta să fie disponibilă.

Timp de un an conclucrăm cu Oficiul de Publicații, unele din servicii fiind on-line, altele tipărite, dar prin reciprocitate în regim gratis.

Web site-ul Bibliotecii Științifice **libruniv.usb.md** conține informații despre bazele de date online ale Oficiului de Publicații. Mai multe informații puteți

accesa pe interfața site-ului Bibliotecii, făcînd click pe criptogramă. De asemenea, webul oferă acces la catalogul on-line propriu (OPAC), prin care se pot vizualiza toate publicațiile Uniunii Europene din cadrul Centrului de Informare al Uniunii Europene.

Colecția CIUE a fost prezentată în diverse expoziții tematice, pe pagina web la rubrica Noutăți/expoziții tematice, rețele sociale : Blog, Flickr, You Tube, Facebook, TV-clipuri, precum și la ședințele catedrelor universitare, Liceului și Colegiului „Ion Creangă”. Biblioteca colaborează cu profesorii celor 8 facultăți, liceu și colegiu pentru difuzarea informațiilor privind domeniile de activitate și experiența Uniunii Europene. Orientați de profesori, precum și de publicitatea bibliotecară, în perioada 2011 - 2012, 4200 de utilizatori au vizitat Centrul de Informare al Uniunii Europene, cosultînd 5000 de documente, accesînd de 2000 ori produsele electronice de pe eubookshop în vederea suplimentării cunoștințelor despre modelele și valorile europene. Cele mai solicitate au fost, de fapt, legislația Uniunii Europene ce se regăsește în peste 500 de legi de primă importanță în politica de vecinătate cu Republica Moldova.

Serviciile sînt deschise utilizatorilor fără niciun fel de discriminare pentru persoane sau instituții, agenți economici, medici, etc. Se poate consulta numai în CIUE, fără împrumut la domiciliu. În schimb putem furniza contra cost unele servicii, cum ar fi copierea și multiplicarea unor texte.

În cursul anului 2011 - 2012, cu diverse ocazii, sărbători europene, au fost elaborate planuri de manifestări cultural-educative, demonstrînd utilizatorilor posibilul acces la literatură tipărită și electronică în cadrul Centrului de Informare al Uniunii Europene, cît și în alte servicii ale Bibliotecii Științifice.

În timpul *Zilelor Europei la Bibliotecă* au fost organizate seminare pentru studenți și cadre didactice. Momente importante au constituit seminarele educaționale: *Proiectele implementate ale USB cu suportul UE; Oportunitati de mobilitate și parteneriat prin intermediul programului european Erasmus-Mundus; Europas ca modalitate la autoprezentare a absolventului*, suținute de Valentina Prișcan, dr. în științe pedagogice, prorector pentru relații Internaționale și Integrare Europeană.

Au fost ținute interesante discursuri/dezbateri: *UE: extindere sau aprofundare, Implicarea tinerilor în rezolvarea problemelor sociale*; lecții publice: *Centrul de informare a Uniunii Europene de la Bălți: predestinație, oportunități, provocări, Instituții Europene, Resurse Informaționale despre Voluntariat, EUBookshop.eu - suport informațional și documentar al cercetărilor științifice*, susținute de coordonatorul CIUE.

Centrul de Informare al Uniunii Europene în colaborare cu Liceul Teoretic și Colegiul Pedagogic „Ion Creangă”, a organizat în perioada februarie-mai 2012 un concurs de desen „**TU ÎN EUROPA**”. Deținătorii premiilor I, II, III au devenit următorii elevi: **Vasile Bulgaru**, Locul I, **Filip Iațco**, **Oxana Turtureanu**, Locul II, **Tatiana Șubnicova**, **Valentin Vremeș**, Locul III. La festivitatea de premiere,

susținută de Uniunea Europeană și PNUD Moldova, au fost prezenți elevii Liceului „Ion Creangă”, profilul Arte, cadre didactice, bibliotecari.

Expertii *Ina Zglavuta și Nicolae Zaharia* au prezentat informații despre cel mai mare proiect din sectorul energetic: *Energie și Biomasă în Republica Moldova*. Este un proiect de 4 ani, implementat în 2011 - 2014. Bugetul total - 14,56 milioane Euro, acordați de Uniunea Europeană (14 mln Euro) și PNUD Moldova (560,000 Euro). Până în 2014, peste 130 de comunități rurale vor dispune de sisteme sigure și durabile de furnizare a energiei din biomasă, cu potențial de replicare în toată țara.

Seminariile, lecțiile publice au fost însoțite de expozițiile: *Ziua Europei, Organizații europene și internaționale, Documente valoroase din colecția CIUE*.

Clubul Educația Civică Europeană CECE (inaugurat la 23 septembrie 2008) a cuprins activități, însoțite de expoziții reprezentative de documente, seminare și întruniri sub egida: *Anul 2011 - Anul Voluntariatului, Anul 2012 - Anul European al Îmbătrînirii Active și al Solidarității între Generații*. Către Săptămîna Europeană a Democrației Locale s-au desfășurat seminarele informativ-instructive: *Dreptul tău de a cunoaște, de a te forma și exprima opinia*. Promovarea spiritului european, a valorilor democratice, a multiplelor oportunități de participare la viața democratică s-a înfăptuit prin documentele tradiționale și electronice prezentate la expozițiile: *16 - 22 septembrie - Săptămîna mobilității europene, 17 septembrie - Ziua Europeană a Patrimoniului, 26 septembrie - Ziua Europeană a limbilor și mediului de afaceri, Resurse web Europene, Publicații științifice din bazele de date europene, Momente și locuri istorice (20 septembrie - la inițiativa Consiliului Europei toate muzeele pot fi vizitate pe gratis), Voci tinere (creații artistice ale tinerilor condeieri din Republica Moldova și din Europa)*.

La 25 octombrie 2011 a fost organizat seminarul: *Ziua Europeană a Justiției Civile*, scopul căruia era îmbunătățirea cunoștințelor participanților despre activitatea UE, precum și despre drepturile fundamentale ale omului stipulate în documentele Uniunii Europene; cunoașterea mai bună a drepturilor de cetățean al Europei și modalitățile de funcționare a justiției, făcîndu-se trimiteri la Declarația Universală a Drepturilor Omului, Convenția Europeană a Drepturilor Omului și alte acorduri internaționale.

Biblioteca Științifică oferă acces la informații actualizate asupra temelor de interes european, fiind propuse utilizatorilor surse oficiale de informație privind activitatea Uniunii Europene, precum și site-uri utile care furnizează informații despre procesul de dezvoltare și cercetare: www.europa.eu, <http://ec.europa.eu/social>.

Cu deschiderea Centrului de Informare al Uniunii Europene s-a făcut un pas important în integrarea informațională în Europa. Necesara și promițătoarea integrare europeană nu poate ocoli integrarea informațională, pentru că informația este un factor de supraordonare în societatea modernă și pentru că integrarea este un proces cu un fundament prioritar informațional.

EXPOZIȚIE FILATELICĂ

Philatelic exhibition

Radu MOȚOC

Abstract: *The author describes the philatelic exhibition «Philatelic Traditions in Făgăraș» opened at the Museum Land of Făgăraș, «Valer Literat» on May 25, 2012. The exhibition is the result of collaboration between: the Museum Land of Fagaras, the Philatelic Circle «Fortress» of Făgăraș and Cultural Association Pro Basarabia and Bucovina, Branch «Costache Negri» from Galați.*

O expoziție filatelică constituie un eveniment cultural datorită complexității ei de exprimare, din care nu lipsesc elementele de istorie, numismatică, artă plastică, artă populară, arhitectură, personalități, etc. O asemenea expoziție a fost vernisată la Muzeul Țării Făgărașului „Valer Literat” în data de 25 mai 2012.

Planificată cu un an înainte, expoziția a fost intitulată „Tradiții filatelice în Făgăraș” și a constituit o colaborare între: Muzeul Țării Făgărașului, Cercul filatelic „Cetatea” din Făgăraș și Asociația culturală Pro-Basarabia și Bucovina filiala Costache Negri din Galați.

Un factor important care a coagulat eforturile de finalizare a expoziției l-a constituit apariția recentă a unui studiu filatelic care a fost un eveniment pentru filateliștii din România. Este vorba de „**Istoria mișcării filatelice din**

România” a distinsului director al Muzeului Național Filatelic, dr. Cristian Andrei Scăiceanu. Volumul publicat într-o ținută grafică de excepție, la editura Oscar

Print, care a postat pe copertă o litografie care reprezenta o stație de poștalion din Moldova anului 1837 semnată de litograful francez Raffet, a constituit o teză de doctorat coordonată de prof. univ. dr. Ioan Opriș, care a și prefațat volumul.

Acest volum a constituit punc-tul de plecare al expoziției, amplasată în prețioasa sală a *Dietei* din Cetatea Făgărașului. Într-o vitrină special amenajată, acest volum a fost expus alături de procesul verbal de înființare a cercului filatelic „Cetatea” din Făgăraș, din 6 iunie 1958.

Expoziția s-a dorit a fi un mesaj adresat tinerilor și a colecționarilor care din diferite motive au abandonat activitatea filatelică.

Primele vitrine au fost consacrate instrumentelor de lucru ale unui filatelist, din care nu au lipsit: lupe; pensete; clasoare, odontometru, șarniere, catalogul de culori, albume pentru cărți poștale, catalogul timbrelor poștale din România și străinătate în diferite ediții, dicționarul filatelic, revista *Filatelia*, etc. Trebuie menționat în mod special volumul „*Contributions a l'etude des essais des timbres-poste de Roumanie*” editat la Lisabona în 1945, a expertului filatelic, Edouard Cohen, un apropiat colaborator filatelic al Regelui Carol al II-lea. Un loc aparte în expoziție l-au deținut și cele două volume „*Documentele Poștei Române*” referitor la mărcile „*Cap de bou*”, ale lui Jacques Wertheimer – Ghika, editate la „*Cartea Românească*” în anul 1944.

Un spațiu generos a fost consacrat cărților poștale vechi din perioada 1895-1910, care reprezentau imagini din epoca respectivă din Făgăraș. O altă vitrină a fost destinată plicurilor „*Prima zi*” cu emisiuni filatelice din Republica Moldova, care reprezentau domnitorii Moldovei, biserici, monumente, cetățile lui Ștefan cel Mare, personalități, etc.

O surpriză plăcută a constituit-o exponatul intitulat „*Numismatica reflectată în filatelie*” a colecționarului făgărășean Ioan Constantin Frăteanu. O parte din timbrele expuse care reproduceau vechi monezi grecești, romane, etc., erau însoțite alăturat de exemplarul fizic al monedei (20 ex.).

Activitatea cercului filatelic „Cetatea” Făgăraș după anul 2000 a constituit un bun prilej pentru președintele cercului filatelic făgărășean, ing. Remus Popovici, de a expune un palmares care merită a fi subliniat. Tot cu acest prilej a fost omagiat și primul președinte al cercului filatelic „Cetatea”: dr. Sberea Rotislav, prin expunerea unui număr impresionant de diplome, medalii și plachete obținute într-o activitate filatelică de peste 40 de ani. Un rafinat cercetător al istoriei filatelice, dr. Sberea Rotislav s-a remarcat în ultimii ani din viață cu un exponat consacrat eseurilor în filatelia românească, pentru care a primit în anul 1985, la expoziția filatelică „*Ziua mărcii poștale românești*” din București, o „*Diplomă în rang de medalie de Vermeil*”, considerată a doua ca importanță după medalia de aur.

O vitrină a fost consacrată timbrelor interzise în perioada comunistă, din colecția ing. Remus Popovici. Seria timbrelor interzise se referă la cetățile lui Ștefan cel Mare de pe malul Nistrului, timbrele cu Basarabia și Bucovina sau colaborarea

de arme româno-germane, etc.

Panourile cu exponatele filatelice au cuprins cinci tematici:

- „Făgăraș - Fragmente de istorie” din colecția personală a domnului, dr. Cristian Scăiceanu.
- „Cultura populară românească” - ing. Remus Popovici
- „Pasiune, prieteni și pacienți” – Arpad Dombi jr.
- „Renașterea italiană în pictură” – Dan Mitea
- „Studiul ștampilei „T” (1900-1915)” – ing. Radu Moțoc

După vernisarea expoziției a urmat Conferința Națională – *Tradiții filatelice în Făgăraș* - un bun prilej de a lansa și cartea domnului dr. Cristian Scăiceanu – „Istoria mișcării filatelice din România”

Prezența domnului primar al Municipiului Făgăraș, distinșii oaspeți, filateliștii care au expus, dar și a numeroși filateliști din Făgăraș, printre care trebuie menționat ultimul supraviețuitor care a participat la fondarea cercului filatelic făgărășean, Ludovic Orban, a prilejuit o dezbatere foarte interesantă.

SIMPOZIONUL REGINA MARIA

Queen Mary Symposium

Radu MOȚOC

Abstract: *The author presents information about Queen Mary symposium unfolded on 19-20 July 2012, the 8th edition, supported by the Ministry of Culture and National Heritage in cooperation with Bran National Museum. The event took place in a rustic room inside the Museum Vama Medievala Bran . The moderators were: univ.prof. dr. John Cotuș and professor of history Marian Stefan. At the symposium were presented 12 communications.*

Aflat la cea de a VIII-a ediție, în perioada 19-20 iulie 2012, simpozionul a fost patronat de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național în colaborare cu Muzeul Național Bran. Evenimentul s-a desfășurat într-o sală rustică din interiorul **Muzeului Vama Medievală Bran**, aflat în imediata apropiere a castelului Bran. Nu întâmplător a fost aleasă această perioadă, pentru că de Sf. Ilie (20 iulie 2012) se împlinesc 85 de ani de la moartea regelui Ferdinand.

Cele 12 comunicări au tratat subiecte deosebit de interesante, care mult timp au fost evitate sau chiar interzise. Moderatorii celor două zile de comunicări au fost: prof. univ. dr. Ioan Opriș și istoricul Marian Ștefan. Printre subiectele abordate

trebuie semnalate următoarele:

- *Filatelii din Casa de Hohenzollern*, dr. Cristian Scăiceanu. (Banca Națională a României)
- *Manuscrise inedite ale reginei Maria aflate în arhiva istorică a Muzeului Național Peleş*, Cornelia Dumitrescu. (Muzeul Național Peleş)
- *Amenajarea interioarelor din castelul Bran în perioada interbelică*, Nicoleta Petcu. (Muzeul Național Peleş)
- *Amintiri ale brănenilor despre regina Maria*, dr. Emil Stoian.
- *Vizita oficială în Franța a cuplului regal, Ferdinand - Maria (9-13 aprilie 1924), reflectată în presa franceză*, Macrina Oproiu. (Muzeul Național Peleş)
- *Un cuplu regal - treptele devenirii*, Marian Ștefan.
- *Anotimpurile regelui Ferdinand*, dr. Carmen Tănăsioiu (Muzeul Național de Artă al României)
- *Cuplul regal Ferdinand și Maria și făgărășenii în presa vremii*, Constantin Băjenaru. (Muzeul Țării Făgărașului)

Cu acest prilej au fost lansate și două volume care au fost prezentate de prof. univ. dr. Ioan Opreș:

- *Regina Maria în amintirile Branului*, autor Emil Stoian
- *Icoane și iconari din Țara Făgărașului*, autor dr. Elena Stoian Băjenaru

Muzeul Vama Medievală Bran a vernisat în prima zi *Salonul galben al reginei Maria* care va fi deschis publicului timp de un an.

Semnalăm câteva informații din fișa de prezentare a *Salonului galben* menționat mai sus: „În castelul Bran, regina Maria a României avea trei camere preferate: dormitorul și salonul galben, amenajate la etajul I,

VIA EUROPA

*precum și camera de muzică cu biblioteca de la etajul al III-lea. Pentru suverană, să-lile din castel erau **odăi românești**, care au defnit stilul reginei Maria, un stil original de decorare, cu o concepție eclectică, în care fantezia suveranei a jucat un rol hotărâtor."*

Expoziția *Salonul galben al reginei Maria* pune în valoare o parte dintre piesele pe care regina Maria le-a ales să decoreze această cameră. Amenajarea acestui interior scoate în evidență apropierea dintre arta cultă și arta populată, o îmbinare fericită dintre occidental și oriental, între nou și vechi. Piesele de mobilier renascentist, de influență brâncovenească, se armonizează fericit cu fotoliile englezești din perioada interbelică, cât și cu obiectele de artă populară, artă religioasă, vase metalice occidentale și orientale. Covorul galben cu motive populare românești, care întregește imaginea acestui frumos salon, a fost dăruit reginei Maria de către Barbu Știrbei în anul 1921.

Vizitarea **Târgului Meșterilor Populari** organizat de Muzeul Satului Brănian a încheiat acest elevat simpozion închinat reginei Maria.

SCHIȚĂ DOCUMENTARĂ DESPRE DESTINUL DEPUTATULUI SFATULUI ȚĂRII CHIRIL SBAREA (1893–1973)

**Documentary sketch about the destiny of the
deputy of Sfatul Tarii Chiril Sbarea (1893–1973)**

Radu MOȚOC

Abstract: *The author presents precious information about uneasy fate of Cyril Sbarea the Deputy of Sfatul Țării, native of the Slobozia village, Cahul county, Romania. It's activity is analyzed in the context of the events that were took out in Bessarabia in 1917-1918.*

Notă. *Deputatul Sfatului Țării Chiril Sbarea, originar din satul Colibași, jud. Cahul, a avut o soartă zbuciumată. Activitatea acestuia este analizată în contextul evenimentelor ce s-au derulat în Basarabia în anii 1917-1918.*

După mai bine de 90 de ani de la înfăptuirea Unirii Basarabiei cu țara-mamă, acest act istoric rămâne a fi unul din evenimentele cele mai importante din istoria poporului român.

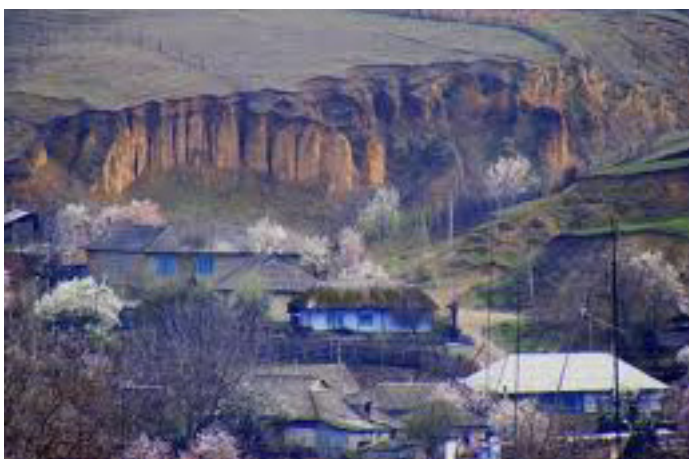
Un martor, chiar participant activ al acestui eveniment, este și basarabeanul Chiril Sbarea.

Se trage dintr-o veche familie de răzeși din sudul Basarabiei. Tatăl său, Stelian Ioan Sbarea, născut la 1860, a fost preot-paroh în satul Colibași, jud. Cahul, căsătorit în 1891 cu Ana Dimitrieva Iambulov, originară din Bolgrad. Preotul Stelian Sbarea moștenise de la părinți săi o frumoasă proprietate de pământ arabil pe moșia Colibași, la locul numit Vadul lui Isac. Între anii 1889 și 1910 această moșie a fost dată în arendă. După moartea lui Stelian Sbarea întâmplată în 1910 moșia a fost îngrijită de Ana D. Sbarea până în 1912, când ea, îmbolnăvindu-se și este nevoită să o arendeze, la rândul ei, preotului Sofroneanu din Colibași,

Chișinău. 1917- 27 martie 1918 Palatul Sfatului Țării.

Satul de baștină Colibași, jud. Cahul

Membrii Sfatului Țării. 1918

ca procurator. Documentele indică valoarea de arendare la acea perioadă – 7 ruble desetina. După moartea soțului, Ana Dimitrieva Iambulov-Sberea a mai trăit încă 5 ani, decedând la 20 septembrie 1915, în vârstă de numai 41 de ani (5).

Din această căsnicie se va naște, la 14 ianuarie 1893, singurul fiu cu numele de Chiril Sberea. Studiile primare le face la școala parohială din sat, apoi urmează gimnaziul „Împăratul Alexandru III” din Bolgrad, pe care îl absolvеște în 1913. Notele cele mai mari le primește la limba latină, religie și istorie (6).

Din dorința de a deveni un specialist în agricultură, în anii 1913–1914, Chiril își continuă studiile la Școala de Agricultură din Petrograd (7). După izbucnirea Primului Război Mondial, este mobilizat în armata țaristă. În timpul revoluției ruse de la începutul anului 1917 deținea deja gradul de subofițer.

La 5 martie 1917, la Chișinău sosește o telegramă oficială de la Petrograd, prin care se anunță că țarul a fost detronat și Basarabia de acum înainte se poate bucura de libertate. Reacția celor cca 300 000 de soldați și ofițeri moldoveni aflați sub arme la acea dată, și care alcătuiau majoritatea populației active a românilor din Basarabia este extraordinară. La 10 martie 1917, la Chișinău se improvizează prima manifestare de stradă, cu steaguri roșii, muzică, nelipsita Marsilieză, discursuri. Manifestau soldați, funcționari, dar și autoritățile guberniei (14).

La 22 martie 1917, la Chișinău se constituie Sovietul soldaților și ofițerilor. Cum efectivele cele mai numeroase de trupe care conțineau elemente moldovenești erau dislocate la Odesa, la 24 martie 1917, Statul-major al districtului militar Odesa adresează ordin (nr. 2684) prin care sublocotenentul Chiril Sberea este delegat în Regimentul 48 Infanterie Odesa, fiind obligat a se deplasa imediat în această unitate.

La 3 aprilie 1917, la Chișinău se constituie Partidul Național Moldovenesc, al cărui program prevedea: introducerea limbii române în școală, biserică și administrație; autonomia bisericească, stoparea colonizării, acordarea de drepturi moldovenilor de peste Nistru etc. Președinte de onoare al Partidului Național Moldovenesc a fost ales Vasile Stroescu, care, într-o telegramă expediată la Chișinău cu această ocazie, declara: „Sunt la dispoziția Țării mele, cu mintea atât cât mi-a dat Dumnezeu, cu toată inima și cu toată averea” (16), declarație pe care și-a onorat-o pe deplin.

În scurt timp, programul Partidului Național Moldovenesc a dobândit o largă susținere în mediul populației din ținut. Adunarea extraordinară a reprezentanților clerului și mirenilor (19–25 aprilie) a salutat prevederile de program ale partidului cu privire la autonomia teritorială și bisericească a Basarabiei. Participanții la congresul țărănimii din Basarabia (23–25 mai 1917) au revendicat pentru Basarabia statutul de cea mai largă autonomie regională. Congresul învățătorilor moldoveni (25–28 mai) a susținut programul Partidului Național Moldovenesc, propunând naționalizarea învățământului și introducerea alfabetului latin, pronunțându-se totodată pentru autonomia teritorială și politică a Basarabiei. Ideea autonomiei a

fost sprijinită și în cadrul altor numeroase adunări, congrese, întruniri, care au avut loc la Chișinău și în alte localități din Basarabia în primăvara–vara anului 1917.

Marea Adunare Națională de la Odesa din 18 aprilie 1917 a fost un adevărat triumf. După congres toată suflarea românească din Odesa estimată la peste 10 000 de oameni, în principal soldați și ofițeri din garnizoană dar și studențimea, preoți, profesori și proprietari, au defilat cu steaguri naționale prin fața hotelului „Londra”, unde era bolnav Vasile Stroescu (18).

După exemplul altor neamuri, ostașii moldoveni de pe front și din interiorul Rusiei, în primăvara–vara anului 1917, se organizează în comitete sau soviete ale deputaților. Astfel de comitete se constituie la Odesa, Tighina, Bolgrad, Sevastopol, Cherson, Iași și în unitățile de pe Frontul Român (19).

La 23 iunie 1917, Comitetul Executiv moldovenesc al Sovietului deputaților soldaților și ofițerilor din Odesa emite o hotărâre (nr. 299) prin care sublocotenentului Chiril Sberea este însărcinat să adune soldații moldoveni și să le explice în limba maternă evenimentele care se produceau, să organizeze companii moldovenești și să solicite de la comandamentul Regimentului 48 Infanterie listele soldaților și ofițerilor moldoveni.

Hotărârile Sfatului ofițerilor și soldaților moldoveni din Odesa din 25 iunie 1917 prevedeau printre altele și alegerea unui delegat de fiecare 200 ostași care să constituie Sovietul deputaților ofițeri și soldați moldoveni. Ca urmare a acestei hotărâri (prin dovada nr. 310 din 26 iunie 1917), sublocotenentul Chiril Sberea din Regimentul 48 Infanterie este delegat în Sovietul Moldovenesc al soldaților și ofițerilor al districtului militar Odesa. Același Comitet Executiv, la 27 iunie 1917, confirmă, prin documentul nr. 322, alegerea sublocotenentului Chiril Sberea ca membru în Comisia de separare și formare după criteriul național a companiilor și bateriilor din garnizoana orașului Odesa. Astfel, se formează regimente moldovenești și un corp de jandarmerie rurală națională. Concomitent, la Chișinău ia ființă Comitetul Central al deputaților soldați și ofițeri moldoveni compus din împuterniciții de la toate organizațiile militare moldovenești. Se impune necesitatea convocării unui Congres General al deputaților ofițeri și soldați moldoveni. Din Congresul militarilor moldoveni a făcut parte și Chiril Sberea în calitate de delegat al Regimentul 23 Pușcași „Moartea”, ca unitate activă, împreună cu alți doi soldați. Impresionanta manifestare de ordine și disciplină, în sunetele famfarei militare, cu drapele tricolore, condusă de colonelul Furtună, a avut loc în cea mai frumoasă sală a Chișinăului – Sala Eparhială. Prezidiu adunării a fost alcătuit din Vasile Cijevschi și Gherman Pântea – președinți, Ion Buzdugan – secretar. Au luat cuvântul Ion Inculeț, ajutor de comisar-adjunct al guberniei Basarabia, Pan Halippa, director al ziarului „Cuvânt Moldovenesc”, Pantelimon Erhan, reprezentant al Sovietului țăranilor, Chiril Sberea, reprezentant al ostașilor de pe Frontul Român (20), dr. Elena Alistar, reprezentantă a femeilor moldovene, Toma Jalbă, reprezentant al moldovenilor de peste Nistru.

În urma dezbaterilor, cei peste 600 de delegați din toate unitățile militare pe unde fuseseră împrăștiați basarabeni, alături de alți 300 delegați civili, reprezentanți ai partidelor, organizațiilor și mișcărilor existente – adevărații reprezentanți ai Basarabiei – votează în unanimitate hotărâri decisive pentru viitorul acestei provincii:

- autonomia teritorială și politică pentru Basarabia;
- naționalizarea armatei moldovenești;
- constituirea Sfatului Țării pentru administrare cu o componență de 120 deputați, din care 70 % moldoveni, 30 % alte naționalități, 44 deputați moldoveni se vor alege la congres, 30 vor fi aleși de țărani moldoveni, 10 de la organizațiile și partide, și 10 locuri pentru românii transnistrieni;
- tot pământul este proprietatea poporului;
- stoparea colonizării;
- naționalizarea învățământului.

În ședința din 22 octombrie 1917, Congresul a votat rezoluția despre autonomia Basarabiei, precum și alegerea unui birou pentru organizarea Sfatului Țării. Președintele al acestui birou a fost ales sublocotenentul Vasile Țanțu, iar printre membrii lui îl găsim și pe Chiril Sberea (21), alături de Ion Buzdugan, Gherman Pântea ș.a.

Congresul ostașilor moldoveni a ales primii 44 de deputați în Sfatul Țării: 32 de deputați din partea județelor și 12 din partea unităților militare moldovenești. Din partea județului Ismail mandat au primit subofițerul Chiril Sberea, Vitalie Zubac și Nicolae Ciornei.

Biroul de organizare a Sfatului Țării a decis convocarea parlamentului basarabean în ziua de 21 noiembrie 1917. Solemnitatea de deschidere a început la Catedrala din Chișinău cu un serviciu divin, oficiat de episcopul Gavriil al Akkermanului în limba română, la care au asistat deputații Sfatului Țării, cei mai mulți din ei purtând cocarde și panglici tricolore. După slujba religioasă a avut loc o paradă militară a Regimentului 1 Infanterie și a Regimentului 1 Tunari. Drept sediu al Sfatului Țării a fost ales Liceul de Băieți „Al. Donici” din Chișinău. În praclisul liceului, părintele-arhimandrit Gurie a oficiat o slujbă și a ținut o cuvântare.

Prima ședință a Sfatului Țării a fost prezidată de cel mai în vârstă deputat Nicolae Alexandri, în ovații și sub melodia cântecului-îmn „Deșteaptă-te, române!”. Cei 95 de deputați, prezenți la prima ședință, din considerente tactice, l-au ales președinte pe Ion Inculeț. Acesta, reprezentant al puterii centrale, prin acceptarea funcției acorda indirect o recunoaștere oficială noi instituții.

La aceste înălțătoare evenimente din viața Basarabiei a participat și Chiril Sberea. Ca membru al Blocului Moldovenesc votează proclamarea (2 decembrie 1917) independența (24 ianuarie 1918) Republicii Democratice Moldovenești. În această conjunctură, Republica Moldovenească nu putea rămâne mult timp independentă.

Starea de spirit din Basarabia era favorabilă unificării neamului românesc.

Astfel Sfatul Țării a ales momentul potrivit pentru realizarea acestui deziderat. La 27 martie 1918, primul ministru român, Alexandru Marghiloman, ministrul de Război, generalul Hârjeu și alți oficiali români sunt primiți la ședința istorică a Sfatului Țării.

După ce toate fracțiunile parlamentare și reprezentanții minorităților naționale și-au exprimat punctul de vedere, s-a citit declarația Sfatului Țării: „Republica Democratică Moldovenească în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și a dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna, se unește cu mama sa România” (27).

La propunerea deputatului Ion Buzdugan, declarația este votată nominal pentru ca să rămână cunoscute pentru vecie numele celor care s-au purtat cu demnitate și responsabilitate în cea mai mare zi a Basarabiei (28).

Rezultatul votului a fost următorul: 86 voturi – pentru Unire, 3 voturi – împotriva și 36 – abțineri; 13 deputați au fost absenți. „Trăiască România Mare!” (29)

Printre cei care au asistat la toate aceste evenimente din Sfatul Țării și care a votat pentru Unire, se afla și Chiril Sberea, membru al Blocului Moldovenesc (30).

Este greu de imaginat ce fel de sentimente avea sufletul basarabeanului plecat dintr-un sat din sudul Basarabiei chemat să-și slujească neamul. Aceste evenimente – votarea declarației de unire, prezența oficialilor români, oficiul divin în limba maternă, defilarea armatei, banchetul la care a participat în această memorabilă zi de 27 martie 1918 l-au marcat pe toată viața. Cu simțul datoriei împlinite, după Unire și după dizolvarea Sfatului Țării, Chiril Sberea revine pe meleagurile natale.

Demobilizat din armată, în anul de studii 1920–1921 îl găsim învățător la școala primară din comuna Anadol, jud. Ismail. În anii 1921–1924 – activează ca învățător la școala din satul natal. Apoi împreună cu familia se mută la Bolgrad pentru a oferi copiilor săi o educație superioară celei din Colibași. În anii 1925–1926, ocupă postul de secretar la Liceul de fete „Regina Maria” din Bolgrad. Ulterior se înscrie la Facultatea de Drept a Universității „Al.I. Cuza” din Iași, obținând licența în 1929.

Drept recunoștință pentru meritele sale în opera de reîntregire a neamului lui Chiril Sberea, ca fost deputat în Sfatul Țării i se acordă la 31 mai 1923 ordinul Steaua României în grad de cavalier. Decretul este semnat de Regele Ferdinand și I.G. Duca în calitate de ministru al Afacerilor Străine.

Prin titlul de proprietate nr. 28 din 12 iulie 1928 regele Mihai, prin ministru său Constantin Argetoianu, în virtutea Legii pentru împrumutarea foștilor deputați din Sfatul Țării și ai foștilor membri ai guvernelor autonome ale Basarabiei, care au înfăptuit Unirea Basarabiei cu patria mamă, îl împrumută pe Chiril Sberea cu 50 ha.

După obținerea licenței în drept, în anii 1929–1937 Chiril Sberea ocupă postul de judecător la Cahul. Este promovată în funcție la judecătoria din localitatea I.G. Duca din jud. Alba, unde activează în anii 1937–1939, iar în perioada 1939–1946 – la judecătoria din Alba-Iulia. Ocupația sovietică a României de după război îi aduce multe ne cazuri. Se retrage în calitate de judecător și consilier la Curtea de Apel din Ocna Mureșului, jud. Alba, dar nu rezistă mult timp aici. Este disponibilizat conform Legii 341 de „reorganizare” a magistraturii.

La vârsta de numai 55 ani Chiril Sberea este revocat din magistratură, lipsit de dreptul de practica meseria îndrăgită. În această perioadă începe calvarul pentru basarabenii refugiați sau integrați în România după Unire. Aceștia erau vânați de KGB pentru a fi repatriați în URSS (?!), mai corect în Siberia, așa cum a fost în cazul deputaților Vladimir Cristi, Simion Galețchi, Pan Halippa ș.a.

Cei care au scăpat de deportare au fost arestați și au făcut pușcărie în România cum a fost cazul deputaților Ștefan Holban, Gherman Pântea, Ion Pelivan, Daniel Ciugureanu etc., unii murind chiar în închisoare. Alții au fost umiliți și lăsați fără serviciu și mijloace de existență, fiind angajat magazioner, paznic, cum a fost cazul lui Grigore Cazacliu și Chiril Sberea etc.

După 1947–1952 Chiril Sberea ocupă un post de suplinitor de limbă rusă la diferite școli din Ocna Mureșului și Reșița; în perioada 1952–1956 îl găsim pe Chiril Sberea în postura de paznic și magazioner la Întreprinderea Economică Industrială din Făgăraș. În 1956, după 31 ani de activitate, se pensionează cu o pensie lunară de 219. Aceasta a fost recunoștința regimului comunist instaurat în România după cel de-al Doilea Război Mondial față de un fiu al Basarabiei care și-a făcut datoria deplin și cinstit față de țară și neam.

În ultimii ani de viață, Chiril Sberea a locuit la Făgăraș, o perioadă la familia Gheorghe I., de pe strada Tudor Vladimirescu, nr.6, foarte aproape de Biserica Brâncovenească, unde achita cu regularitate taxa pentru ocuparea unei strane.

A decedat la Făgăraș în 6 decembrie 1973 și este înmormântat în Cimitirul Ortodox din această localitate. Placa funerară fixează sec doar atât: „Chiril Sberea (1893–1973), fost deputat în Sfatul Țării din Basarabia”.

Note:

- 1 . Documentul nr. 1228 din 17 august 1889.
2. Actul de deces nr. 29 din 1910
3. Documentul nr. 84 al Comisiei Județene de Expropriere și Împroprietărire Cahul, din 5 martie 1921.
4. Documentul nr. 5652 din 5 martie 1916.
5. Actul de deces nr. 342 din 1915.
6. Certificat de absolvire al gimnaziului „Împăratul Alexandru III” din Bolgrad cu nr. 544 din 17 mai 1914.

7. Document eliberat de Comitetul Cursurilor de Agricultur[din Petrograd cu nr. 7148/27/1925.
8. CAZACU, Petre. Moldova dintre Prut și Nistru. Chișinău, 1992, p. 35.
9. Hitchins, Keith. România 1866-1947. Ed.a 2-2. București, 1998, p. 242.
10. *Ibidem*, p. 243.
11. *Ibidem*, p. 247.
12. Petre Cazacu, *op. cit.*, p. 212.
13. CIOBANU, Ștefan . Unirea Basarabiei. Chișinău, 1993, p. 32
14. Petre Cazacu, *op. cit.*, p. 237.
15. HOLBAN, Ștefan. Evenimentele premergătoare congresului ostașilor moldoveni 1917, Memorii. **In: Patrimoniul**. Chișinău, 1991, nr. 1, p. 9.
16. BEZVICONI, Gh. Profiluri de ieri și de azi. Chișinău, 1992, p. 205.
17. BABEL, Antony. La Bessarabie. Paris, 1926, p. 246.
18. KIRIȚESCU, C. Istoria războiului pentru Întregirea României. București, 1989, vol. 2, p. 201.
19. MORARU, Anton. Istoria Românilor. Basarabia și Transnistria. 1812-1993. Chișinău, 1995, p. 144.
20. Petre Cazacu, *op. cit.*, p. 291.
21. PETRENCU, Anatol. Mărturii a unui tragic destin. **In: Patrimoniul**, 1990, nr. 1, p. 155.
22. Keith Hitchins, *op. cit.*, p. 274.
23. P. Cazacu, *op. cit.*, p. 353.
24. CHIRIAC, Alexandru. Mic dicționar al membrilor Sfatului Țării din Chișinău (21 noiembrie 1917 - 27 noiembrie 1918). **In: Patrimoniul**, 1991, nr. 2, p. 74.
25. GHIBU, Onisifor. Pe baricadele vieții. Chișinău, 1992, p. 564.
26. Petre Cazacu, *op. cit.*, p. 406.
27. *Ibidem*.
28. Onisifor Ghibu, *op. cit.*, p. 569.
29. Bobeică, Alexandru. Sfatul Țării. Chișinău, 1993, p. 150.
30. *Ibidem*, p. 153 ; Petre Cazacu, *Op. cit.*, p. 307.
31. Onisifor Ghibu, *op. cit.*, p. 571-574. „În seara zilei de 27 martie 1918, la orele 8 și 30 minute, în sala de concert a Cazinoului din Chișinău, peste 200 de deputați în Sfatul Țării, membrii guvernului și oficialitățile orașului Chișinău au participat la dineul oficial oferit de primul ministru al României Alex. Marghiloman”. În toastul lui, dr. Ciugureanu remarca următoarele: „Noi vom avea de luat multe lucruri bune de acolo (din România), dar vom duce și noi ceva într-însa....Credem că frații de peste Prut nu se vor feri de binele pe care-l vom duce noi în țara noastră a tuturor”.

SINTAGMA MIT ȘI POEZIE ÎN COLECȚIA BIBLIOTECII

The sytagma myth and poetry in the library collection

Dorina COSUMOV, Marina MAGHER, Gherda PALII

Abstract: *Reflected over time as being a form of perception of an era, the myth adapts its forms to participate in the knowledge of the world, occupying a privileged place in critical studies and literary history. This article brings out in the forefront the most eloquent studies with some underlines on the metamorphosis myth in poetry, depending on age, circumstances, current artistic and literary personality of the author both of Romanian literature and universal, as well as their size in determining historic literary movement. The research that I have developed here trying to sketch out the outstanding literary texts from the collection of the Scientific Library of the State University of Balti.*

Încă de la începuturi mitul a reprezentat o formă a culturii spirituale, incluzînd o reprezentare generalizată a realității și o încercare de explicare a ei. Latură esențială a studiului în cauză este de a prezenta modul cum mitul se articulează în poezie și care sunt efectele acestei alianțe. Este firesc deci că poezia, martor al unui tip particular al vieții, să nu evite mitul, principala instituție a sacrului, funcționînd ca un factor de coerență în interiorul unei culturi.

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți deține în patrimoniul ei o valoroasă și bogată colecție literară și critică despre mit și poezie din literatura națională și cea universală. În acest context, operele precum și studiile evocate mai jos ilustrează problema în aspectele ei esențiale, făcînd posibilă observarea unei tipologii. În această intervenție ne-am propus să realizăm o retrospectivă a colecției care în mare măsură va servi drept suport documentar.

Fiind un produs al spiritului ce se reînnoiește în permanență criticul literar **G. Călinescu** împarte mi-

turile românești în patru tipuri fundamentale: **mitul Zburătorului** (mitul erotic); **mitul Traian și Dochia** (mitul etnogenezei românilor); **mitul Meșterului Manole** (mitul estetic); **mitul Mioriței** (mitul existenței pastorale), motivînd în acest sens aspirațiile și idealurile poporului român. În acest context **M. Eliade** afirmă rolul poeziei lirice în preluarea și continuarea mitului. „Orice poezie este un efort de a recrea limbajul, cu alte cuvinte, de a aboli limbajul curent, cotidian și de a inventa un nou limbaj personal și privat, în ultimă instanță, secret”.

Intrarea mitului orfic în literatura română cultă este de-a dreptul maiestuoasă din moment ce este condusă creator de **Eminescu**, urmat de nenumărați creatori de atunci și pînă astăzi. Lumea poetică a lui **Eminescu** se circumscrie **lumii mitice** în moduri diferite: prin înscrierea în dimensiunea mitică a istoriei în „*Memento mori*”, în dimensiunea mitică a cosmogoniei: „*Rugăciunea unui dac*” sau în dimensiunea mitică a creației: „*Odin și poetul*”. În operele autorilor **Alexandru Macedonski** și **Șt. O. Iosif** este invocat caracterul grecolatin reflectat cu precădere în poeziile: („*Naiada*”, „*Faunul*”, „*Stropi de nectar*”, etc.).

Implicații ale *mitului Don Juan* se întîlnesc și în scrierile lui **Ion Minulescu**, unde personajul își irosește viața, frumusețea și geniul în căutarea unei femei ideale, niciodată găsită. Și în creația lui **Vasile Voiculescu** se regăsesc personaje din mitologia greacă precum: *Prometeu*, *Hermes* și *Icar* înfățișînd modele exemplare ale literaturii antice. În poeziile lui **Ion Pilat** „*Narcis*” și „*Scutul Minervei*”, receptăm un mit al iubirii hieratice, al iubirii ca vis nostalgic. La **Lucian Blaga** „*mitul este considerat un fapt de cultură, o creație a spiritului, o plăsmuire care tinde să cunoască misterul cu mijloace de imaginație*”. Poeziile scriitorului scot în vileag eroii mitizați în istorie (*Pan*, *Zamolxe*, *Ulise*, *Penelopa*), ilustrînd maxima afirmare a puterii creatoare a omului, a aspirațiilor acestuia. Atari modele exercită cele mai înalte valori umane (înțelepciunea, curajul, loialitatea, sinceritatea).

O interpretare originală a mitului oferă și poetul român **Al. Philippide**, în poemul dramatic al acestuia, „*Izgonirea lui Prometeu*”, devenind în poem o întrupare a năzuinței spre libertate, trădată neconținut în lunga experiență istorică a omenirii, este un revoluționar hotărît să fie în continuare un luptător. Poetul **Ion Barbu** înfățișează în poeziile sale caractere feminine (*Driada*, *Aura*) de o rară frumusețe fizică și spirituală.

Miturile nu sunt structuri închise. Ele se schimbă, pot căpăta semnificații diferite, în funcție de fizionomia și de idealurile unei epoci. În acest context, poetul **Ștefan Augustin Doinaș** menționa: „*Adevărata poezie trebuie, deci, să aibă o anumită sarcină mitică și magică, la diverse nivele ale materialului verbal în care se încorporează: la nivel lexical, ea va acorda preferință cuvintelor cu sarcină magică, sau celor cu sarcină mitică, sarcina fiind înțeleasă aici ca un fel de forță, ca*

*un fel de energie iradiantă, originară; la nivelul imaginilor, ea se va bizui îndeosebi pe metaforele **revelatoare**; în fine la nivelul discursului, ea va practica formele exorcistice sau cele ale ritualului mitic. De ce aceste preferințe spre magic și mitic? Pentru că, în felul acesta, cuvântul poetului ar întoarce limba actuală, vorbită curent, spre propriile-i obârșii, spre inocența și eficiența inițiativă și chiar creatoare ale Cuvântului dintii, spre virtuțile lui originare."*

George Meniuc în creația sa este un explorator al profunzimilor, fiind captivat de universul haraclitic și alimentat de ideea armoniilor ascunse ale frumosului și binelui socratic. În poeziile scriitoarei **Leonida Lari**, se atestă configurații particulare (Euridice, Cezar, Ondine etc.), cu o altă proiecție artistică, cu adevărat reprezentativă.

Poemele din volumul „*Euridice și umbra*” de **Cezar Baltag** rezumă imaginea lui Orfeu damnat, rătăcitor printre pămînteni în căutarea esenței pierdute. Asumîndu-și destinul orfic, autorul creează o filozofie a absenței. Prezența mitului în scrierile lui **Nichita Stănescu** se poate corela cu tendința de evadare într-un spațiu arhetipal, printr-o reinterpretare a mitologiei antice (Artemis, Enghidu, Euridice, Minerva, Orfeu).

Prin mituri, poetul **Marin Sorescu** încearcă să-și ofere o compensare a frustrărilor venite din lumea modernă.

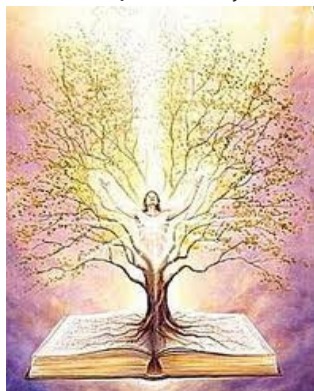
Un model de mit personal autentic ne propune **Anatol Codru** în volumele sale de referință: „*Îndărătnicia pietrei*” (1967), „*Piatra de citire*” (1980), „*Mitul personal*” (1986), „*Întîmplarea mirării*” (1998) și „*Ruperea de neființă*” (1999). A. Codru trăiește mai mult într-o lume baladescă a metaforei obsedante și a mitului personal, în care eul creator, însetat de origini, e în perpetuă căutare de structuri arhetipale. Miticul în poezia lui **Valeriu Matei** tinde a releva un mister, cu mijloace de imaginație cuprins în volumele: „*Grecia imaginară*”, „*Moartea lui Zenon*”, „*Orfeu și singurătatea*”.

Dinamismul înfăptuitor al mitului în tendința de a menține conexiunea dintre uman și divin se manifestă și în poezia lui **Mircea Dinescu** („*Desen mitologic*”, „*Centaur Citadin*”, „*Psalmul Ateului*”). Mitul în poeziile lui **Anatol Ciocanu** și **Emil Brumaru** realizează o comuniune ce relevă inteligența acestuia față de alte limbaje umane, ca arta, religia, știința etc. La unii autori precum: **Ion Ciocanu**, **Arhip Ciubotaru**, **Andrei Țurcanu**, **Horia Zilieru**, geneza miturilor este căutată în inconștientul individual sau colectiv a refulărilor conștiinței, configurînd arhietipuri, reluate de poezie de-a lungul timpului.

Mitul în poezia lui **Grigore Vieru**, înfățișează o lume a cărei unitate, sacralitate și eternitate sunt de nepătruns. E o lume care conține în mod virtual principiile supreme ca Binele, Adevărul, Dreptatea, Înțelepciunea, acestea fiind generate de

Iubirea Absolută. În creația autorilor **Maria Șlehtițchi** și **Nicolae Leahu**, mitul oferă posibilitatea de a se confrunța cu zeii, de a se ascunde sub măștile lor, de a-și exprima prin ei interogațiile asupra propriei existențe, asupra îndoielilor și expresiilor sale.

În operele autorilor universali prioritatea o are elementul fantastic. Importanța *cuvîntului-imagie*, prezent în orice structură mitică și mitopoetică, este subliniată, pe urmele unor scriitori notorii ca: **Pierre de Ronsard, Friedrich Holderlin, George Byron, Schelley, Rainer Maria Rilke, Paul Valery, Arthur Rimbaud, Charles Baudelaire** etc. Aceste referințe la cultura umanității se bazează pe dorința de a reliefa, prin intermediul discursului meditativ, niște adevăruri simple și firești, în conformitate cu legile esteticului autorii împrumută creației ritmul său vital prin invocarea unor ființe din mitologie (**Icar, Delfina, Ipolita, Orfeu, Venus, Narcis, Hermes, Apollo** etc.).

Mitul este cea mai importantă parte a culturii oricărui popor. Mitologia de la începuturile sale pătrunde în toate sferile vieții umane, dar mai ales influența sa se manifestă în literatură și artă. Poezia de rînd cu pictura și sculptura este o artă mai „veșnică”. Și anume „veșnicia” o apropie de mitul care stă în afara timpului și spațiului.

Teme, imagini și personaje mitologice își găsesc proiectare în literatura rusă, dar mai ales în poezie de-a lungul istoriei sale. Începînd cu poezia rusă clasică reprezentată de: **Batiușkov, Jukovskii, Rîleev** (sec. 18), **Baratînskii, Pușkin, Lermontov, Tiutcev, Fet** (sec. 19) continuînd cu poezia „Secolului de argint” (**Briulov, Ahmatova, Ţvetaeva, Mandelștam, Ivanov, Belii, Bloc**) și poezia rusă contemporană (**Nabokov, Brodskii, Vișoțkii**) mitologia greacă, latină și slavă este permanent reflectată în operele poeților ruși. Această poezie este plină de personaje precum: *Izida, Afrodita, Medeea, Orfeu, Odisseu*; imagini și teme mitice. Criteriul artistic principal pentru acești autori constituie experiența spirituală interioară, categoriile mistice, și cele magice datorită acestui fapt în operele poeților ruși apare un subtext simbolistic, care stabilește niște raporturi între evenimente concrete, istorice cu cele universale, „veșnice”.

În literatura ucraineană mitul este oglindit atît în poezia marilor clasici ca: **Taras Șevcenco, Ivan Franco, Lesea Ukrainka, Maxim Rîliskii**, cît și în operele poeților mai puțin cunoscuți de publicul larg ca: **Mikola Voronii, Evghen Malaniuk, Vladimir Svidzinskii, Bogdan Antonici**. Subiecte și imagini mitice ocupă un loc semnificativ în operele poeților ucraineni în diferite etape istorice ale dezvoltării literaturii. Împrumutul imaginilor și subiectelor mitice se efectuează în două direcții: în unele cazuri se păstrează fidelitatea către prototipurile antice, în altele - se observă schimbarea valorilor semantice a acestor imagini reflectate și

înlocuirea lor cu alte semnificații.

Numeroase teme, simboluri sau imagini ale poeziei își au punctul de plecare în mit și, din acest motiv, conexiunea dintre poezie și mitologie îi preocupă, în mod frecvent pe cercetători: **Mihai Cimpoi, Mihail Dolgan, Maria Abramciuc, Mihai Coman, Tatiana Butnaru, Ioan Simuț, Cornel Căpușan, Ioan Negoiteșcu, Edgar Papu, Constantin Ciopraga, Ana Radu Chelariu, Doru Scărlătescu.**

În literatura rusă problema relațiilor **mit – literatură, mit – poezie** este cercetată foarte profund de autori: **Meletinskii E., Asoian A., Losev A., Taho-Godi A., Ianițkii L.** Mitul ascunde sensul său după imagini și simboluri arhetipale. Anume simbolismul, cum susțin mai mulți cercetători, îl apropie de poezie. Și în literatura ucraineană această corelație este profund analizată de: **Biberova G., Polișciuk I., Skupeiko L., Malenikii I.**

Poezia este, fără îndoială, fiica **mitologiei**. De acolo și prestigiul ei puternic, **de limbă a zeilor**, care trebuie crezută. Sfârșitul mitului va coincide cu extincția poeziei. Moartea poeziei este una cu moartea spirituală a omului. Sufletul înfloreste acolo unde **mitul** și **poezia** își sînt consubstanțiale, precum vinul și pînea euharistiei.

În comunicare am încercat să prezentăm cele mai elocvente studii cu unele sublinieri privind metamorfoza mitului în poezie, în funcție de epocă, de împrejurări artistice, de curente literare și personalitatea autorului atît din literatura română cît și cea universală, precum și dimensiunii lor în determinarea istorică a mișcării literare. Cercetarea pe care am dezvoltat-o aici încearcă să schițeze unitatea unor texte literare deosebite. Intenția investigațiilor de față a fost, deci, să prezinte un segment al cercetării mai puțin tatonat și să releve unele aspecte noi ale fenomenului, așa cum ni se dezvăluie ele din perspectiva unei metode inedite de interpretare.

O asemenea prezentare a unui traseu științific nu ar fi completă dacă nu am vorbi despre sursele infodocumentare precum: bogata colecție a bibliotecii și catalogul electronic. Nu știu dacă toate demonstrațiile și ipotezele de aici au reușit sau au convins, sper însă ca în ele să zacă soluții fertile și sugestii incitante pentru alte cercetări.

ASTRA BASARABEANĂ ȘI BISERICA

Astra and Bassarabian church

Vasile SECRIERU

Abstract: *In this article the author mentions the contribution of Bassarabian Romanian scholars in the establishment of ASTRA (Transilvanian Association for Romanian Literature and the Culture of Romanian People), the role and prodigious work of the bishops Visarion Puiu, Balti-Hotin Diocese and Dimitrie Erhan, the Diocese of Ismail White Fortress, church contribution side by side with the ASTRA to improve cultural-artistic life of Bassarabia interwar.*

*„Locul cărturarilor e în frunte, ca să îndemne și să îndrepte”
Nicolae Iorga*

Pentru opera de aducere la unitatea sufletească, morală, civică și națională a românilor din Basarabia au lucrat în primul rînd cărturarii, mințile cele mai luminate. În acest scop a fost înființată ASTRA.¹ Unii dintre membrii Astrei din Basarabia au fost clerici, este, aici cazul să amintim prodigioasa activitate a mitropolitului Iurie Grosu al Basarabiei, care poate fi numit mentorul acestei instituții culturale. Un aport semnificativ la dezvoltarea ASTREI l-au avut episcopii: Visarion Puiu, al Episcopiei Bălți-Hotin și Dimitrie Erhan-Episcopia Cetății Albe-Ismail.

Ctitorii ASTREI basarabene au fost ardelenii Octavian Goga și Onisifor Ghibu, cel din urmă arată că această asociație „... nu voia să fie un simplu dreopag literar, sau științific, ci, mai înainte de toate, o cetate a solidarității naționale, întemeiată pe cultura națională, și totodată un factor de educație națională. ASTRA a fost în Basarabia, în perioada interbelică, o astfel de cetate, îndeplinind un rol misionar românesc”.

Informații utile privind activitatea ASTREI din Basarabia le găsim în revista Transilvania, publicată la Sibiu, în care sunt publicate rapoartele despre activitatea despărțămintelor. În revista din anii 1923-1924, se arată că primul despărțămînt al ASTREI basarabene, dar și din județul Cetatea Albă, a fost înființat la 1 ianuarie 1924, în cadrul regimentului 35 infanterie „Matei Basarab”. Avea 16 cercuri și 15

¹ ASTRA – Asociația transilvană pentru literatura română și cultura poporului român.

biblioteci populare, cu cărți de la „Asociațiune” și de la regiment. Unul din cercuri a abonat și ziarul *Cultura poporului*. Societatea culturală „M. Eminescu” din București a dăruit despărțământului 150 de volume. Cititori: 2/3 din numărul membrilor ajutători, 1/3 neștiutori de carte. S-a ținut o prelegere în satul Palanca de către căpitanul N. Dumitrașcu, lecția se intitula *Din trecutul neamului nostru*, insistând asupra modului cum a fost răpită Basarabia de ruși. Cursurile pentru analfabeți se țineau pe companii conform ordinului Ministerului de Război (*Transilvania*, 55, Sibiu, 1924, nr. 10-11, p. 435). Acestea au fost scopurile inițiale ale ASTREI.

În localitatea Cetatea Albă, la 8 iunie 1924, a fost înființat al doilea despărțământ din Basarabia. Textul oficial al raportului este emoționant: „În colțul cel mai îndepărtat al românismului și cel mai înstrăinat, în mîndra cetate a voievozilor Alexandru și Ștefan, s-au pus bazele unui despărțământ al „Asociații unii pentru literatura română și cultura poporului român”. Așezământul transilvan, prezidat de dl. Vasile Goldiș, întinde brațele sale, fraților de departe, cari au stat 106 ani sub întunericul țarist. Făclia luminei și limbii românești trece Carpații, mîngîie plaiurile Moldovei întregite și încălzește astăzi căminurile țăranilor peste Prut, cari n-au avut parte în trecut decît de fărămiturile civilizației omenești” (*Transilvania*, 55, Sibiu, 1924, nr. 10-11, p. 423).²

Poetul transilvănean Octavian Goga va face ulterior parte din delegația ASTREI, care a venit, în anul 1925, la Chișinău, unde la 7 iunie, a ținut, în Sala eparhială din Chișinău un memorabil discurs, în care a evocat momente din trecutul neamului nostru. Octavian Goga îi îndemna astfel pe basarabeni: „Trebuie să smulgeți orice rest de pasivitate moscovită: orice preocupări de contemplațiune să le înlocuiți cu energia latină”.³

Asociația Culturală ASTRA, în componența ei, avea mai multe secții: istorică, științifică, școlară, social-economică. La 23 noiembrie 1926, a avut loc ședința de constituire a secției istorice a ASTREI basarabene. Mai mulți clerici au fost însărcinați de a pregăti lucrări pentru următoarele conferințe ale secției istorice. Astfel, arhiepiscopul Iurie trebuie să prezinte studiul *Viața și opera mitropolitului Bănulescu-Bodoni*; episcopul Dionisie Erhan, *Monografia unei mănăstiri din Basarabia: mănăstirea Suruceni*; episcopul Visarion Puiu, *Viața și opera lui Amphilochie Hotineanul*; preotul Radion Piescu, *Monografia Orheiului*. Membru activ al secției istorice a fost și Iustin Frățiman, unul dintre cei mai de seamă intelectuali basarabeni, organizatorul Asociației istorico-arheologice bisericești din Basarabia. Preotul Pavel Guciujna a fost desemnat membru activ al secției social-economice, iar clericul Alexandru Baltaga, membru corespondent al secției școlare a ASTREI basarabene.⁴

2 TANCO, Teodor. *Basarabia, numele tău e Maria! : Însemnări de peste Prut / T. Tanco*. Cluj-Napoca: Ed. Virtus Româna Rediviva, 1992, pp. 62-67.

3 PLATON, Maria. *Un stil de a trăi, un mod de a scrie. In: Limba Română*. București; Chișinău, nr. 4-8, 2001, p. 181-182.

4 GHIBU, Onisifor. *Trei ani pe frontul basarabeian. Bilanțul unei activități*. București : Ed. Fundației Culturale

În data de 26 noiembrie 1926 (vineri), s-a desfășurat ședința de constituire a secției științifice a ASTREI din Basarabia. În cadrul acestei întruniri, comisarul general al ASTREI basarabene, Onisifor Ghibu, a arătat rolul și însemnătatea ASTREI și s-a oprit asupra problemelor care trebuiau să formeze preocupările secției științifice basarabene în anul 1926-1927. Cea mai importantă chestiune care revenea secției era problema reformei calendarului în Basarabia. Considerînd că reforma calendarului nu este o problemă de credință ci una de știință, secția științifică trebuia s-o îmbrățișeze și să lupte hotărît pînă la definitivă ei rezolvare". În acest scop, secția avea misiunea de a duce o intensă propagandă, antrenînd toate forțele din Basarabia. Inițial, ea va trebui să lămurească în mod științific problema calendarului într-o broșură, care să fie tipărită într-un număr mare de exemplare și difuzată. Acest volum trebuia trimis tuturor direcțiilor școlare secundare, normale și speciale din Basarabia, cu îndatorirea, impus de organele oficiale școlare, de a fi considerat ca un fel de manual didactic, din care profesorii de matematică, eventual și alte specialități, să predea elevilor din cursul superior în mod sistematic întreaga chestiune a calendarului. Pînă la 20 decembrie 1926, toți elevii trebuiau să cunoască temeinic această problemă, susținînd la ea un examen scris sau oral. Elevii, care mergeau acasă de sărbătorile Crăciunului vor fi obligați să lucreze în satele lor natale după un anumit program pentru convertirea sătenilor la calendarul îndreptat. Elevii, care vor reuși în apostolatul lor vor fi premiați cu o diplomă și o bibliotecă compusă din 50 volume de literatură românească. La opera de propagandă a calendarului îndreptat vor fi antrenați studenții de la universități, soldații și ofițerii armatei.⁵

La trei ani după înființarea ASTREI basarabene, numărul despărțămintelor a crescut, înființîndu-se –i în alte județe. În cadrul despărțămintelor au fost create cercuri sau agenturi. Acestea și-au organizat biblioteci și alte instituții culturale. Subdiviziunile ASTREI au colaborat cu căminele culturale, societăți culturale și formații artistice. Acest succes a facilitat, în 1927, constituirea în Basarabia a unui comitet ASTRA pentru toată provincia. Acest comitet cuprinde circa 40 de membri, printre care: arhiepiscopul Iurie Grosu, academicianul Ion Incuț, deputatul Ion Pelivan, generalul Scarlat Panaitescu, deputatul Panteleimon Halippa, membru corespondent al Academiei Române ș. a. (Transilvania, 59, Sibiu, 1927, nr. 10-11, p.440).

Conducerea centrală a ASTREI, în 1930, aprecia activitatea instituției ca multumitoare. ASTRA dispunea și de un inventar bogat pe seama căruia își desfășura activitatea culturală. Au fost antrenați, tot mai mulți intelectuali, s-au organizat festivaluri, aniversări comemorative, conferințe, echipe de reînvierea datinilor strămoșești la sărbători, echipe de dansuri naționale și populare, coruri, echipe de propagandă prin cinematografe, a editat lucrări de cultură, folclor, a editat ziare

Române, 1996, pp. 106; 107; 127-128.

⁵ Ibidem, pp. 133-135; 199.

și reviste, a editat multă carte de popularizare a cunoștințelor agricole, tehnice și sănătate publică, a înființat numeroase cămine culturale, muzee, biblioteci pe tot teritoriul Basarabiei. Președintele ASTREI basarabene era Ion Pelivan. Se pare că anul 1930, a fost perioada de vîrf a instituției.⁶

Pînă în anul 1935, au fost înființate 355 cămine culturale, s-au ținut 7856 conferințe, tipărindu-se și cîteva cărți. În etapa următoare, cu fiecare an, s-a constatat o restrîngere a activității ASTREI. Această instituție a activat pînă în ziua de 28 iunie 1940, atunci cînd trupele sovietice au invadat teritoriul Basarabiei.⁷

În final, putem afirma cu tărie că Biserica a contribuit într-un mod substanțial, alături de ASTRA, la revigorarea vieții cultural-artistice din Basarabia interbelică.

⁶ TANCO, Teodor. Op. cit., pp. 62-67.

⁷ Ibidem

OSTENEALA PENTRU SUFLET SĂ NU ÎNTÂRZIE!

Weariness for soul not to be too late

Ana SOFRONI

Abstract: *The author focuses on the meaning and importance of spiritual and moral education of each individual, which really is a cultivation of the spirit, which helps us to form a particular value of spiritual, ethical and aesthetic system. In our aspiration for perfection we relate to God, divine being.*

„Gîndește-te la Dumnezeu mai des decît respiri”.
(Sextus)¹

Sîntem cu toții făcuți din trup și suflet. Sîntem o îmbinare tainică a materialului și spiritualului, căci așa ne-a creat Dumnezeu. Și noi cu bună știință trebuie să ne îngrijim atît de partea materială, cît și de cea spirituală a ființei noastre.

Trupului, cu specificul lui material care-l face vizibil, noi de obicei îi acordăm cu mult mai multă atenție, decît sufletului invizibil: totdeauna avem grijă să fim sănătoși trupește, să nu slăbim de puteri, luăm hrana la timp. Indivizii mai generoși adesea chiar întrec măsura, oferindu-i trupului din abundență bunătați peste bunătați. Dereglările fiziologice și îmbolnăvirile ce apar destul de des din această cauză, împătimitii caută să le pună pe seama altor pricini, într-atît de mare este „mila” lor față de trup. Și iată că pasiunea exagerată pentru confortul material îl sărăcește pe om sufletește din cale afară de mult: sufletul lui, nealimentat la timp, slăbește, se subțiază ca ața, cade în paragină și într-o pustiire îngrozitoare. Începe așa zisa viață

¹ *Maximele Părinților: sfaturi înțelepte pentru o viață creștină. Studiu introd. și trad.: Ioan I. Ică jr. Sibiu: Deisis, 2010, p. 63.*

fără suflet, cînd la toate din jurul său un asemenea individ privește cu ochi reci, cu inima împietrită, cînd i se iscă diferite boli ca să-i macine trupul, căci sănătatea acestuia depinde, mai întîi de toate, anume de sănătatea sufletului, iar el iată că a ajuns să sufere; cînd necazurile, parcă căzute din senin, se țin lanț de individul neputincios.

Multă lume, mai devreme sau mai tîrziu, se dumirește de gravitatea unei atare situații. Abia atunci oamenii se întorc hotărît cu fața înspre cele duhovnicești, căutînd scăpare la Dumnezeu. Dar cîtă osteneală îți mai trebuie ca, după un timp îndelungat de desfătări mult distrugătoare pentru sănătate, să reușești a-ți readuce sufletul la fireasca curățenie! Bineînțeles că mai rațional ar fi să-l ții în curățenie permanent, nici pentru o clipă să nu-l lași de izbeliște ca să fie stăpînit de vrăjmașul viclean, ci să-l întărești sîrguincios cu cele ce-i sînt lui, sufletului de viață dătător, folositoare. Avîndu-ți sufletul bine îngrijit, îți duci traiul mai ușor și poți înainta mai sigur spre desăvîrșire duhovnicească.

Se cere a spori atenția față de suflet îndată de cum vrăjmașul pornește atacurile sale insistente asupra ființei omenești. Din învățăturile credinței creștin-ortodoxe aflăm că aceasta, de fapt, se întîmplă cu începere de la vîrsta de 7 ani. Deci și apărarea de răutăți trebuie să nu întîrzie. Cu cît mai devreme acestora li se va da riposta cuvenită, cu atît mai lesne va fi să scape omul de ele. Măsurile adecvate luate la timp sînt cheazășia oricărui succes. Oricine știe asta, că e învățătură bună, însă nu oricine o aplică în mod practic, procedînd așa fie că din indiferență, fie că din lenevie, fie că din alte motive puțin serioase. Importanța majoră a celor de suflet ziditoare exclude hotărît o asemenea atitudine, pentru a evita la timp adumbririle sumbre.

La început, părinții sînt aceia care îl feresc pe copilul lor de cele rele. De la părinți pornesc sfaturile necesare și exemplele demne de urmat în aspect moral-creștinesc. Mama, tata, adesea și buneii, îl deprind pe copil cu Biserica, îl fac să se mărturisească cît mai des, îi vorbesc despre prezența lui Dumnezeu între noi. Asemenea măsuri, aplicate cu iscusință și suficientă străduință, duc treptat la transformarea obișnuinței în necesitate conștientizată. E anume ceea ce mai tîrziu le ajută tinerilor să înfrunte cu mai multă ușurință ispitele și greutățile care le ies în cale. Aceasta va fi și situația cînd ei, tinerii, se vor simți bine pregătiți pentru procesul de autoinstruire moral-creștinească, pe care e necesar să-l aplice fiecare vrednic creștin pe tot parcursul vieții sale.

Dar care ar fi punctele de sprijin în ceea ce privește menținerea sufletului în curățenie? Mai întîi de toate, aceasta este *lupta contra mîndriei*. E bine să știe fiecare

cîtă stricăciune aduce sufletului *mîndria*. Omul mîndru e iubitor de sine și îngîmfat, nevoie mare. E egoist și invidios și-i socotește de nimic, în raport cu dînsul, pe cei din jurul său. Cu obrăznicie îndrăznește să creadă că el însuși este izvorul tuturor succeselor sale. Și astfel greșește grozav, fiindcă într-adevăr *absolut nimic nu se face în viața omenească fără voia și puterea Domnului* (Ps. 126, 1-2). Prin felul său de a fi, cel mîndru se pomenește îndepărtat și de semeni, și de Dumnezeu. O asemenea situație e foarte gravă, dar de evitat se poate. Sfatul creștinesc aici e următorul: nimeni să nu-și atribuie merite exagerate la obținerea succeselor frumoase, ci fiecare să recunoască că ele se datorează numai și numai ajutorului primit de la Dumnezeu, iar persoana prin care succesele vin, să nu se creadă pe sine superioară față de alții, ci cu bucurie să-i mulțumească Domnului că El a înzestrat-o cu darul de a fi lumii de folos. Avem în acest sens sfaturile atîtor părinți duhovnicești! Unul din ele e următorul: „...*să deschizi front de luptă împotriva mîndriei... , care ne desparte de Dumnezeu*”². sînt cuvinte sfinte, să nu le punem la îndoială pentru nimic în lume!

Adesea cei tineri se pomenesec afectați de *dorința întîietății*, se rup în fel și chip ca să fie anume ei primii în toate celea, fie că e vorba de o evidențiere cu fapta, sau de o mențiune oarecare, sau de a fi servit cu ceva ș.a.m.d. La unii ca aceștia foarte devreme încearcă să prindă putere simțul egoismului, care nicidecum nu poate conviețui cu sentimentul dragostei față de aproapele. Cel egoist are sufletul încărcat și de invidie, și de ură, și de nedreptate, și de multe alte vicii. De dînsul nu se mai prinde nici modestia, nici sficiunea, el nu este capabil de a gîndi și judeca în mod obiectiv, pe cînd Domnul pune mare preț pe asemenea calități, arătîndu-ne prin Sfintele Scripturi că îi iubește mult pe oamenii smeriți, modești, retrași și că ei sînt aceia care vor primi la a doua judecată răsplata cea mare. Iată ce le promite Dumnezeu: „*Dar mulți din cei dintii vor fi pe urmă, și cei de pe urmă vor fi întîi*” (Mt. 19, 27-30). Același sens îl aflăm și în cuvintele Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, redat de evanghelistul Luca: „*Căci oricine se înalță pe sine se va smeri; iar cel care se smerește pe sine se va înălța*” (14, 1-11). Hai, dar, să ne străduim să facem întocmai așa, cum ne îndeamnă învățătura creștinească, și atunci vom trăi cu adevărat frumos, cu demnitate, vom fi creștini mărinimoși. „*Căci faptul de a trăi nu stă în puterea noastră, dar acela de a trăi frumos stă în puterea noastră*”, ne povățuiește Părintele Sextus³.

Totuși, deloc nu e ușor să urmezi calea cea dreaptă, întru totul evitînd poticnelile și căderile, căci să greșești e lucru firesc pentru noi, păcătoșii. Piedicile de tot felul pot apărea și pe neprins de veste, așa încît uneori ți s-ar părea că cu nimic nu greșești, dar diferite uneltiri din partea vrăjmașului apar. Noi nicicînd să nu ne lăsăm înșelați de cel răuvoitor și răufăcător, ci *sincer să ne căim de orice greșeală am face, oricît de neînsemnată ni s-ar părea ea să fie, cît mai des să ne mărturisim păcatele părintelui duhovnic ca să luăm dezlegare de ele și cu conștiința trează să privim la tot*

2 PAISIE AGHIORITUL, cuviosul. Cuvinte duhovnicești. Vol. V: Patimi și virtuți. Trad. din limba greacă de Ieroschim Ștefan Nuțescu; Schitul Lacu-Sfintul Munte Athos. București: Evanghelistos, 2007, p.55..

3 *Maximele Părinților*: sfaturi înțelepte pentru o viață creștină. Studiu introd. și trad.: Ioan I. Ică jr. Sibiu: Deisis, 2010, p. 61.

ce se întâmplă cu noi. Acestea sînt arme puternice ale credinței noastre, și ne-ar sta bine să le folosim într-o apărare nu doar ocazional, ci de fiecare dată cînd vom cădea în păcat. Ele, fiind noi căzuți în păcate, oricînd ne vor ajuta să ne ridicăm, deoarece sînt expresii ale gîndirii creștinești, bazate pe cuvîntul divin. Citim în psalmii lui David: „Prin ce își va îndrepta tînașul calea sa? Prin păzirea cuvintelor Tale” (Ps. 118, 9). Să înțelegem, dar, bine că cuvintele dumnezeiești ne dau putere de viață, ne fac să devenim tari din fire și luminați la minte, adică așa cum am fost zidiți de Domnul. Iar acel care ne umple sufletul de beznă, adică diavolul, la auzul lor ne slăbește din strînsoarea lui, fiindcă nu le suferă. Și atunci calea noastră se îndreaptă și se luminează. Bună povață în acest sens avem și de la Părintele Nil din Ancyra, care scrie într-o maximă în felul următor: „Să fie în gura ta psalm de rugăciune, căci atunci cînd e chemat, Dumnezeu îi pune pe fugă pe demoni”⁴. E o povață mereu binevenită pentru toate generațiile de creștini, ca și multe alte maxime de acest fel, create de părinți duhovnicești, „ca instrumente pentru a inocula în om gînduri și sentimente menite să ducă la schimbarea vieții sale”⁵. Așadar, instrumente bune avem, rămîne doar ca noi să ne înarmăm la timp cu ele și să dorim într-adevăr a ne schimba viața în mai bine, și atunci Bunul Dumnezeu le va rîndui pe toate în folosul nostru.

Venind cu pocăință la Dumnezeu, după săvîrșirea faptelor rele, trebuie, totodată, și să-l făgăduim că mai mult nu vom greși. Astfel am da dovadă că toată voința ne-o orientăm spre cele bune, că ne decidem de apucăturile nedemne ce le-am avut pînă acum. Însă să nu uităm și de faptul, că făgăduințele ce le facem urmează a fi onorate de noi. Eschivările nu ar aduce la nimic bun, ci doar ne-ar îndepărta de Domnul, căci El așteaptă ca noi să ne conducem în viață de povețele din Psalmi, iar aici scrie: „...împlinește Celui Preaînalt făgăduințele tale” (Ps. 49, 15). De vom trece nepăsători pe lîngă asemenea cuvinte, ne-am putea pomeni înafara comuniunii cu Puterea divină, și atunci osteneala noastră pentru suflet ar fi în zadar.

Bun sprijin la îmbogățirea sufletească ne sînt și binecuvîntările Domnului asupra a tot ce noi facem. Creștinul trebuie să ceară binecuvîntare de la Dumnezeu înainte de începerea oricărui lucru. Ca să devină împreună cu Dumnezeu conlucrător la ceea ce urmează să înfăptuiască. Și atunci lucrul îi va spori, i se vor îndeplini și toate năzuințele, și de viață îndestulată va avea parte. Învățătură de binecuvîntare ne vine încă de la prorocul și împăratul David, care scrie cu cuvînt dumnezeiesc: „Dumnezeule, milostivește-Te spre noi și ne binecuvîntează...” (Ps. 66,1). Apoi, repetînd cerința, ne arată că e necesar să fim insistenți înaintea Domnului, cerîndu-l binecuvîntări: „Binecuvîntează-ne pe noi, Dumnezeule, Dumnezeul nostru. Binecuvîntează-ne pe noi, Dumnezeule, și să se teamă de Tine toate marginile pămîntului” (Ps. 66,6). Aici ni se descoperă de asemenea puterea cea mare a binecuvîntării dumnezeiești – de ea se vor înfricoșa toți vrăjmașii noștri, din toate cele patru părți ale lumii. Și vai de bieții oameni atunci, cînd ei nu o voiesc, fiindcă se lipsesc de sprijinul lui Dumnezeu, după cum aflăm dintr-un alt verset

4 Ibidem, p. 179.

5 Ibidem, p. 19.

de psalm: „...și n-a voit binecuvîntarea și s-a îndepărtat de la el” (Ps. 108, 16). Triste urmări mai au loc atunci cînd, din nechibzuință, omul face un asemenea pas. Ne putem încredința de asta din cuvintele Părintelui Arsenie Boca, care ne-a lăsat scris următoarele: „...ei silesc pe Dumnezeu să se retragă din ocrotirea lor, și așa apare stricătorul, cît nu mai poți scăpa de el. Și pe mulți îi mîncă de vii”⁶.

Pentru nespusa milostivire pe care o revarsă Dumnezeu asupra noastră, noi avem datoria să-l arătăm mare *recunoștință*. Ne obligă s-o facem morala creștină, căci trebuie să fim la nivelul ființelor superioare create de Domnul, după cum ne-a fost menirea de la început. De vom rămîne însă nerecunoscători, înseamnă că lăsăm loc în suflet pentru reîntoarcerea „stricătorului”, și atunci nu vom mai fi conlucrători cu Dumnezeu la mîntuirea ce ne-o dorim. Iar de vom urma pildelor ce vin de la David, ne-am pomeni în strălucirea virtuții recunoștinței. Că scrie psalmistul: „*Binecuvîntează, suflete al meu, pe Domnul și nu uita toate binefacerile Lui*” (Ps. 102, 2). Apoi, mai departe, ne face să înțelegem că e puțin doar să nu uităm de bunătatea lui Dumnezeu, ci pentru ea se cuvine și multe laude să-l aducem Atotcreatorului: „*Dumnezeul meu ești Tu și Te voi lăuda; Dumnezeul meu ești Tu și Te voi înălța. Te voi lăuda că m-ai auzit și ai fost mie spre mîntuire*” (Ps. 117, 28). Cu cîtă noblețe ar mai lumina sufletul creștinului recunoscător și al aceluia care aduce laude lui Dumnezeu! Mai mult ca atît, și *facerile de bine* ar porni ca un mînunchi de raze de la dînsul, fiindcă el ar fi gata cu toată ființa sa să facă voia Domnului, să facă ceea ce ne-a învățat Mîntuitorul prin pildele Sale de viață pămîntească. Ne încurajează la facerea de bine și cuvintele Sfîntului Ioan Gură de Aur, care atît de mult a fost preocupat de zidirea sufletescă a lumii creștine. Iată-le: „*Cînd facem binele, noi îl cinștim pe Dumnezeu*”⁷; iar El ne răsplătește cu iertare de grelele noastre păcate. Aflăm asta de la Sfîntul Ioan Scărarul: „*După cum o singură scînteie, adesea, aprinde o mulțime de materie, astfel și un bine șterge mulțimea de păcate*”⁸. De aceea creștinii sînt îndemnați neîncetat să facă bine celor din jurul său .

Toate acestea se cuvine ca fiecare creștin să le afle și să înceapă a le urma încă din anii tinereții, și apoi să nu le neglijeze toată viața sa. Astfel, bogat în fapte bune, binecuvîntate de Domnul, cu simțul recunoștinței față de bunătatea lui Dumnezeu, smerit cu duhul, omul și-ar trăi viața ca un adevărat creștin. Binecuvîntează-ne, Doamne, la o asemenea viață!

6 ARSENIE BOCA, protosinghel. Cuvinte vii. Părintele Arsenie Boca. Ed. A 2-a, rev. Deva: Charisma, 2006, p. 262..

7 *Dicționarul bunei-cuviințe creștine*: Antologie. Alcătuită și prefațată de Pr. Dr. Gheorghe Paschia; Ediție îngrijită, note și indici de Pr. Al. Stănculescu-Bîrda. Bîrda: Cuget Românesc, 2010, p. 31.

8 Ibidem, p. 32.

MUSAFIRII BIBLIOTECII

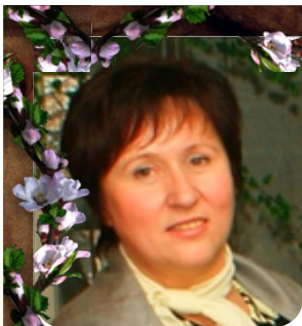

În sala de conferințe a Bibliotecii Științifice s-a desfășurat Conferința Internațională de Fizică a Plasmei și Aplicații, eveniment organizat de Facultatea de Științe Reale.

În cadrul acestei conferințe Prof. Roman Schrittwiesse, Universitatea Innsbruck (Austria), a susținut o prelegere privind fizica plasmei și aplicații.

Elena Harconița, directoarea Bibliotecii, în turul prin spațiile Bibliotecii a familiarizat înaltul oaspete cu oportunitățile utilizatorilor comunității universitare.

Varvara Ganea -

50 de ani
de la naștere

Distinsă Doamnă, cu prilejul sărbătoririi jubileului de 50 de ani Vă adresăm cele mai sincere felicitări, urări de bine, prosperitate, cât mai multe realizări și împliniri frumoase.

Remarcăm cu considerație demersul plener și eficient al omagiatei, integrarea cu succes în staful Bibliotecii universitare.

Apreciam consecvența, inventivitatea, perseverența, responsabilitatea, tenacitatea, flexibilitatea, deschiderea și consacrarea profesională care Vă sunt inerente și Vă ghidează în realizarea atribuțiilor și obiectivelor propuse.

Competențele profesionale au fost înalt apreciate și de Comisia de Atestare (reprezentantul Ministerului Culturii) la confirmarea gradului I de calificare, fiind recomandată unanim pentru promovarea la gradul de calificare superior în conformitate cu meritele deosebite.

Menționăm impresionanta agendă profesională prin care Vă aduceți aportul expresiv la edificarea durabilă a domeniului biblioteconomic național: 11 articole, implicații în editarea a 18 lucrări.

Evidențiem aptitudinile și competențele sociale - amabilitatea, sociabilitatea, creativitatea, adaptabilitatea.

Susținem cu toată căldura eforturile Dvs. în nobila misiune de a sluji Cititorul - Cartea și Informația, să Vă sporească puterea de muncă, să păstrați aceeași ambiție profesională, răspunzând optim și în continuare marilor momente și provocări ale societății.

La acest important Jubileu Vă urăm multă sănătate, strălucire și succes. Vă dorim ca steua norocului și a înțelepciunii să Vă însoțească pretutindeni. Să fiți înconjurată de căldura celor dragi, iar buna dispoziție să nu Vă părăsească nicicând. Bunul Dumnezeu să Vă dea viață lungă, înțelepciune, răbdare și mult optimism.

La mulți ani fericiți!

Polina Onofreiciuc -

de ani de la naștere

Mult stimată Doamnă,

Membrii Filialei BIN -

Bibliotecii din învățământ din Nord a ABRM

Vă aduc omagiul celei mai înalte aprecieri

pentru activitatea îndelungată și rodnică

în domeniu, în calitate de șefă a Bibliotecii

Colegiului Pedagogic "Gh. Asachi"

și cu prilejul a 70 de ani de la naștere.

**Vă dorim mulți ani înainte, sănătate deplină,
tinerețe și frumusețe în suflet, succese remarcabile**

în munca Dvs. nobilă pe care o profesati

de peste 50 de ani.

La Mulți Ani!

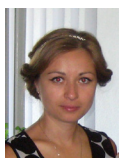
AUTORII

BELCOVSCAIA GALINA – bibliotecar principal, grad de calificare întâi, serviciul Comunicarea Colecțiilor, Sala de lectură nr. 1 Științe socioumanistice, membru al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM), belcovschi.galina@gmail.com

BÎRÎIAC RODICA. Bibliotecar, serviciul Asistență de specialitate și cercetări, Biblioteca Centrală a Universității de Stat din Moldova

COSUMOV DORINA – bibliotecar, serviciul Documentare Informare Bibliografică, membru al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM), dorina.cosumov@mail.ru

CUCU ADELA – bibliotecar principal, grad de calificare superior, responsabil de activitatea sălilor de lectură, serviciul Comunicarea Colecțiilor, Sala de lectură nr. 2 Științe Filologice, membru al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM),

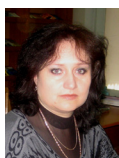
Premii: Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării (2011), cucuada@gmail.com

HARCONIȚA, ELENA – director, grad de calificare superior, specialist în domeniul biblioteconomiei și științelor informării, manager, membru al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM), al Consiliului Biblioteconomic Național (CBN), Consiliul Director al Bibliotecilor Instituțiilor superioare și preuniversitare de Învățământ, Biroul Consiliului ABRM, președinte al Filialei Bibliotecii de Învățământ din Nord (BIN) a ABRM Bălți, al Concursului național „Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării”, director, membru al colegiului de redacție a revistei Confluente Bibliologice, revista electronică BIBLIOUNIVERSITAS@ABRM.md, Revista Biblio Scientia a Academiei de Științe a Republicii Moldova.

Distincții: Titlul Onorific „Om Emerit al Republicii Moldova” (2010), Medalia „Mihai Eminescu” (2005), Medalia comemorativă „Alec Russo” (2005).

Premii: Cel mai bun Bibliotecar al Anului 1992, 1998, Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării (2000 – 2011), elena.harconita@mail.ru

HĂBĂȘESCU ANGELA – bibliotecar principal, grad de calificare întâi, serviciul Comunicarea Colecțiilor, Sala de lectură nr. 3 Științe psihopedagogice, naturii, reale. Arte, membru al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM), angelahabasescu@gmail.com

IAVORSCAIA LILIANA. Bibliotecar, grad de calificare doi, serviciul Referințe Bibliografice, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo din Bălți, e-mail: iavorski.lilea@mail.ru

LICHII NELEA. Bibliotecar, grad de calificare doi, serviciu Catalogare Indexare, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, e-mail: nellylichii@mail.ru

MAGHER MARINA – bibliotecar, grad de calificare doi, în serviciul Comunicarea Colecțiilor, Sala de lectură nr. 2 Științe Filologice, membru al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM), maghermarina26@gmail.com

MOȚOC RADU – Inginer, secretarul Asociației Pro Basaradia și Bucovina, Filiala Galați, România, motoc.radu@yahoo.com

MUSTEAȚĂ ARIADNA – bibliotecar, grad de calificare doi, oficiu Documente Muzicale, membru al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM), armusteata@gmail.com

PALII GHERDA – bibliotecar, grad de calificare doi, serviciul Comunicarea Colecțiilor, Sala de lectură nr. 2 Științe Filologice, membru al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM), gherda.palii@gmail.com

POSTOLATI MARIA – bibliotecar, serviciul Comunicarea Colecțiilor, Sala de lectură nr. 3 Științe psihopedagogice, naturii, reale. Arte, membru al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM), maria.postolati56@gmail.com

PURICI ALIONA - bibliotecar, grad de calificare doi, serviciul Comunicarea Colecțiilor, Sala de lectură nr. 1 Științe socioumanistice și economice, membru al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM),

SECRIERU VASILE - preot

AUTORII

SOFRONI ANA - doctor, conferențiar universitar,

STRATAN, ELENA – șef serviciu Cecetare. Asistența de specialitate, grad de calificare superior, membru al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM), Secțiunea „Biblioteci de Colegiu și Școli Profesionale“, membru al colegiului de redacție a revistei Confluente Bibliologice, a revistei electronice Bibliuniversitas@ ABRM.md

Premii: Cel mai bun Bibliotecar al Anului 2007 Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării (2005-2011),
elena.stratan1@gmail.com

TOPALO, VALENTINA - șef Centru Manifestări Culturale, Centru de Documentare a ONU, Centru de Informare EUI, grad de calificare superior, membru al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM), Comisia „Relatii internaționale și activități de fundraising“, membru al colegiului de redacție a revistei Confluente Bibliologice, a revistei electronice Bibliuniversitas@ ABRM.md

Premii: Cel mai bun Bibliotecar al Anului 2002, Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării (2008),
valeandrew@gmail.com

